බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 49(i)

අභිධම්පිටකයෙහි

10 වන ග්‍රන්ථය

යමකප්‍රකරණ

දෙවන භාගය (1)

ලඞ්කා මණ්ඩල ආරාධනයෙන්
හිඟුල මාකඩවර ශ්‍රී රේවත පරිවේණාධිපති
යතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සඞ්ඝනායක රාජකීය පණ්ඩිත
ශ්‍රී ධම්මසකන්ධ රේවත කරහම්පිටියගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර
ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනය

ශ්‍රී බු: ව: 2550
රාජ්‍ය වර්ෂ: 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 49 (i)

The Tenth Book in the

Abhidhamma-Pitaka

10

YAMAKAPPAKARANA(II-1)

With the Sinhala translation by

Venerable Pandit Karahampitigoda
Sri Dhammakkhandha Rewata Sumanasāra Thera
The Chief High Priest of the Province of Four Koralas
and
The Principal of Sri Rewata Pirivena, Makadawara Hingula

නමෙතෝස්ස භගවතෙසේබ්බධම්ෙ අප්පටිහතඤාණවා ්ස දසබලධරස්ස
චතුවේසාරජ්ජවිසාරදස්ස සබ්බසත්තුත් ්ස ධම්මිස්සරස්ස ධම්මරාජ ්ස ධම්ම ්සාමිස්ස
තථාගතස්ස සබ්බ ්ඤුනෙ සම්මාස බුද්ධස්ස !!!

භාග්‍ය වූ සිය ධර්මය හි නොපැකි ඥානචාර සහි වූ දසබලධාරී වූ
චතුර්වෛශාරද විශාර වූ සිය සත්ව න් උත්ත වූ ධර්මය ඊශ්වර වූ ධර්මරා වූ
ධර්ම ්වාමී වූ තථාගත වූ සර්ව වූ සම්ම සම්බුදුනට නමස්කාර කරමි !!!

කෙළලක්ෂ ක් සක්වලයන්හි සිය ආර්යයෙ ද සිය සත්පු යෙදේ
මාගේ නමස්කාරය පිළිගනි !!!

<u>බුද්ධජ ති තිපි ග්‍රන්ථමාලා</u>
<u>පරිගණ ගත කර නොමිළ බෙදාහැරීමෙ</u>
<u>මහා ධර්ම දානමය පුණ්‍යක</u>

“අපාරුත තේස අමතස්ස ද් ාරා
යේ සෙෝතවන්තෙපමු ්චන් සද්ධං”

“කන් ඇත්ත හු සැදැහැ මු ත්ව
ඔවුන අමා දොරවිවෘ කරන ලදී”

අප භාග්‍ය අර්හ සම්ම සම්බුදුර න් වහන්ෙ ගේ පථම අනුසාසන මෙහි ලා සි කිරීම තිපි ශ්‍රී සද්ධර්මය පරිශීල කරන්න වූ පින්වතුන්ෙ අභිව ද්ධිය පිණිස ම වන බව අපගේ හැඟී ය.

සැම කල් ඥාන සම්ප්‍රයුක්ත ව කිය කරන්න වූ සිය සම් ා සම්බුදුරජ වහන්ෙ ලාගේ පලමු අනුශාසන , බුද්ධ රත්න කෙරෙහි ගෞරව කරන්න වූ බුදුරජා වහන්ෙ ගේ සම්ම සම්බුදු බෙෝධි අදහන්න වූ කවර නම් පු ලයෙකු නොෙ සළකා හිදිත් ද ? චතු වෛශාරදත් සහිත වූ දශ බල සහි වූ අනාවරණ ඥාන සහිත වූ සවඥ වූ මහා කාරුණිකයන් වහන්ෙ ේපවා නිව අවබෙෝධ කර ගැනී පිණිස ධම්මානු ම පතිපදා ආරම් කරන පුද්ගල තු ‘සද්ධ ’ නම් වූ ගුණ අත්‍යාව ය යන් අවධාරනය කරන සෙ ේක

මෙම තිපි ශ්‍රී සද්ධර් සැක නොකළයු ය. සැක කරමි හදාරන ලෞකි ශිල්ප ශාස්ත පවා පරිපූර්ණ ව නෙසෙහි බව සි ඇති බැලීමෙ නුව ඇත්තා ට දැක ගත හැකි ය. පු ෂයා ශෙෝෂ්ඨ බවට පමු වන්න වූ සද්ධා ධනය සහි ව (“සද්ධීධ විත් පුරි ්ස සෙට්ඨ ”) මෙම ධර් රත්න පරිශීල කරන්නාහ සද්ධා අංගයෙන් ලැබි යු සියල්ල ලැබෙනු නොඅනුමා ය. එසෙමේ සි යෙන් ලැබි යු කෙඟිස ද වීර්යෙ ලැබි යු කොටසඳ සමාධියෙ ලැබි යු කොටසඳ ප්‍රඥාවෙන් ලැබි යු කොටසඳ ලැබෙන පරි සද්ධ , සති, විරිය, සමාධි සහ පඥා යන පංච ධර්මය තමා තු ඇති කර ගෙන මහත් වූ ගෞරවයසහිත ව ධර්මා බෙෝධයපිණිස ම යොමු වූ දැඩි අධි ්ඨානයෙන් මෙම ධර් පු ්තක පරිශීල කළ යු ය. අපගේ බුද්ධ ශාසනයෙහි

ධර් ශවනයෙන් මග ඵල ලැබුවෙ ම අධි ය. විමුක්තිය ලබන්න වූ කම වේදය පහක් වී ්තර කරන්න වූ අංගුත් පංචක නිපාතයෙ 'විමුත්තා ' සූ යෙහි නිව ලබන කම වේ සතරක් ම ධම් දේශණාම සහ ධම් සවනමය පුණ කර් ඇසුරින් සි වන බව පැහැදි කර ඇත. පස්වැනි කම වේද භාවනාමය පුණ කර්ම පගු කිරීෙ සාර්ථ වන බව ද එහි සඳහන් වේ.

මහත් වූ ගෞරවාදරයෙන් මහා සුගතය වහන්ෙ හේ අනුශාසන පිළිපදි වූ අප්‍රමාදී ව ධම්මානු ම පතිපදා වඩන්න වූ සිය සත්න , තෙකාලි වූ සිය දුකින් මි ලබන්න වූ අජර වූ අමර වූ අමා මහ නිව අවබෙෝධී පිණිස මෙම මහඟු පුණ කර්ම උපනිශ වේව !

ආර්යය වහන්ෙ ෝ පහළවීමෙ සිරි බැබලේව !
බුද්ධ ශාසනය දියු ච්ර ්ථිතික වේව !
ලෙඛේත්න සෙත් වේව !

"අමතං දදෙඛේ සෙඛේහඤි, යෙඛේම් මනු ාසති"

(*යමෙක් ධර්මානුශාස කරන්නේ ද, හෙණ්මෘතය දෙන්ෙ ය*)

මෙම ධර් දානමය පුණ කර්ම
මෙෝඤිමිර විධ්වංස කරන්න වූ ලොවඳුතුම් ආලෙඤේය වූ මහා කාරුණික වූ
සම්මාස බුදුරජාණන් වහන්ෙ හේ සවඥතා ඥානයට ද මහා කරු ා ගුණය ද
පූජෝපහාරය ම වේව !!!

කෙළලක්ෂ ක් සක්වලයන්හි සිය ආර්යයෙ ද සිය සත්පු යෙදේ
අපගේ පුණ කර්ම අනුමෙෝද වෙත්ව !!!

ශාසනාභිව ද් කාමී,
සමින්ද රණසි හ.
2009.06.28

අභිධම්ම පිටකෙ

යමකප්පකරණං

දුතියො භාගො (1)

අභිධම්පිටකයෙහි

යමකප්‍රකරණ

ද්විතීය භාගය (1)

''තථාගතප්පවෙදිතො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවටො විරොචති නො පටිච්ඡන්නො.''

''මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද ධර්ම්ය හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි, වැසුණේ නො මැ බබළයි''

(අඞ්ගුත්තරනිකාය, තිකනිපාත – හරණඩුවගග, 9 සුත්‍රය)

සැලකිය යුතුය : මෙම පොතෙහි පටුන, පිටු අංක 13 හි ඇතුලත් කර ඇත. එම පටුනෙහි මාතෘකාවන් හා පිටු අංක අදාළ පිටු සමඟ සම්බන්ධ කර ඇත. මෙහි කියවීමට ඇති ප්‍රදේශයට වම් පසින් ඇති 'පිටු යොමුව' භාවිතා කිරීමෙන් නැවත පටුනට පැමිණීමට පුලුවන. වම් පසින් පාළි පිටුව ද දකුණු පසින් අදාළ සිංහල පිටුව ද කියවීම සඳහා VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS යන ක්‍රමය භාවිතා කරන්න.

Please note : The TABLE OF CONTENTS of this book is located in page no:13 and it is linked with associated pages in the book for your convenience. You can easily click on the page number or content description in the 'Table of Contents' and you will be directed to the relevant page. Bookmarks located to the left of reading area can be used to navigate back to 'Table of Contents' Page. If you would like to view Pali page on your left and the relevant Sinhala page on your right select the menu items as follows; VIEW menu PAGE DISPLAY option and select TWO-UP CONTINUOUS.

පටුන
CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xvii
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xix
සඞ්ඛ්‍ත නිරූපණය	xxi
සංඥාපනය	xxiii–xxiv
පාළි හෝඩිය	xxv
විසය සූචි	xxvii–xxxii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2–799
ශෝධ්‍යස්ථාන දර්ශනය	801
බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	803

සංස්කාරක නිවේදනය

දෙදහස් පන්සිය වැනි බුද්ධපරිනිර්වාණ වර්ෂය අනුස්මරණය සඳහා ප්‍රාරබ්ධ සත්කාර්‍යයන් කෙරෙහි අතිශයින් දුර්සථිත වූයේ බුදුරදුන්ගේ ආභවව වචන වූ ත්‍රිපිටක පාළිය සංශොධන කොට සියබසින් තබාලීම යැ. මේ කාර්‍යභාරය නිර්වහණය පිණිස පත්කරන ලද පරිවර්තික මණ්ඩල හා සංස්කාරක මණ්ඩල ගෙන කියැයුතු දැ සියල්ල මුලින් මුද්‍රණය වූ ග්‍රන්ථයන්හි සංස්කාරක නිවේදනවලදී පළකොට ඇත. තවද ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය විසින් මුල් අවස්ථායෙහි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සියල්ල කාණ්ඩ දෙපනස (52) කින් යුකත කොට මුද්‍රණය කළ මැනැවැයි සම්මත කරන ලද්දේ ය. ඇතැම් ග්‍රන්ථයෙක පරිවේජද ප්‍රමාණාදිය සැලකීමෙනි. යමකපකරණයෙහි ප්‍රථම භාගය ''මූල – ඛන්ධ – ආයතන ධාතු-සච්ච'' යන යමක පඤ්චකය සංග්‍රහ කොට මුද්‍රිත විය. සංඛාරාදි ඉතිරි යමක පස ද්විතීය භාගය වශයෙන් සලකන ලද නමුදු මුද්‍රණ අවස්ථාවට පැමිණ එය ප්‍රමාණයෙන් විශාල වනබව පෙනුණු හෙයින් ''සංඛාර – අනුශය – චිත්ත – ධම්ම'' යන යමක චතුෂ්කය ද්විතීය භාගයෙහි ප්‍රථම කාණ්ඩය වශයෙන් නිම්වාලන්නට සිදුවිය. ඉන්ද්‍රිය යමකය මෙහි දෙවැනි කාණ්ඩය වශයෙන් මුද්‍රණය වන්නේ ය.

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි එකුන්පනස් (49) වැනි ග්‍රන්ථය වූ යමකපප්පකරණ ද්විතීය භාගය අභිධම්පිටකයෙහි නව වැනි ග්‍රන්ථය වෙයි. එය සියබසට නඟාලීම සඳහා පවරා දෙන ලද්දේ රාජකීය පණ්ඩිත මිරිස්සේ ගුණසිරි සංවිරයන් වහන්සේට යැ. එහෙත් පරිවර්තන කාර්‍යය නිසි පරිදි සිදුවූයේ නැත. උන්වහන්සේගේ හදිසි අභාවය නිසා පෙළ සංස්කරණය කිරීම හා සිංහල අනුවාදය ද ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය වෙත පැවැරිණ. එහෙයින් සම්පාදක මණ්ඩලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජිකයකු වන හිඟුල, මාකඩුවර **ශ්‍රී රෙවත පරිවෙණාධිපති** සතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සඞ්ඝනායක ධුරිණ **ශ්‍රී ධම්මකන්ධ රෙවත රාජකීය පණ්ඩිත කරහම්පිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර** සංවිරයන් වහන්සේ විසින් සපුරා සියබසට නඟන ලද්දේ ය. ත්‍රිපිටකයෙහි හා විශෙෂයෙන් අභිධම්පිටකයෙහි ද පෙරදිග භාෂාශාස්ත්‍රානතරයෙහි ද කළ පරිචය ඇති නායක සංවිරයන් වහන්සේ මෙහි පරිවර්තන කාර්‍යය මැනැවින් කර ඇතිබව පැවැසිය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති තැන්පත් **ශ්‍රීමත් ජේ. ආර්. ජයවර්ධන** උතුමාණන්ගේ කාරුණික අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය **ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ** මැතිතුමාණන් හා ගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය **ඩබ්ලිව්. ඇම්. ටී. බණ්ඩා** මැතිතුමාණන් ඇතුළු සංස්කෘතික කාර්‍යාංශය ද තිසර මුද්‍රණාධිකාරිහු ද මේ සඳහා උපස්ථම්භක වූ හැම සුවිහු ද මෙම ධම්දනමය කුශලයෙන් **සුඛභාගී වෙත්වා'** යී ආශංසනය කරමිහ.

මේ වගට,

1987 නොවැම්බර් මස
10 වැනි දින
ප්‍රවවනොදය පිරිවෙන,
මොල්ලිගොඩ.

ලබුගම ලඩකානන්ද
මහානායකසංවිර
ත්‍රිපිටක සම්පාදකමණ්ඩලයේ
ප්‍රධාන සංස්කාරක.

සංකේත නිරූපණය

සී.මු. - සිහළක්ඛරමුද්‍රිත යමකපපකරණං

සය්‍යා - තායය්‍යක්ඛර මුද්‍රිත යමකපපකරණං

ම.ඡ.සං - මරම්මඡට්ඨසංගීතියා සොධිත යමකපපකරණං

අට්ඨකථා - පඤ්ඤත්තිපකරණට්ඨකථා

PTS - PALITEXT SOCIETY YAMAKAPPAKARANA

සංඥපනය

යමක ප්‍රකරණයෙහි දශවිධ යමකයන් පිළිබඳ නයවිභාගාදි කිවයුතු දෑය ප්‍රථමභාග සංඥාපනයෙහි ලා කියන ලද්දෙ යැ. මේ ග්‍රන්ථයෙහි සඞ්ගෘහීත වූ සඞ්ඛාරයමක යැ අනුසය යමක යැ චිත්තයමක යැ ධම්මියමක යැ යන චතුර්විධ යමකයන් පිළිබඳ විස්තර විභාග ද එය බලා දන්නෙ යැ. විශේෂ වූ කිහිප තැනක් මෙහි දක්වාලම්හ.

බන්ධියමකාදියෙහි මෙන් ධම්මුද්දෙසයට අනතුරු වැ පදසොධනය නො අරඹා පළමු වැ සඞ්ඛාර විභාග කොට දක්වා ඉක්බිති පදසොධන වාරය ඇරැඹීම සඞ්ඛාර යමකයෙහි දක්නා විශේෂයෙකි. මෙහි 'සඞ්ඛාර' නම් කායසඞ්ඛාර යැ වචීසඞ්ඛාර යැ චිත්තසඞ්ඛාර යැ යන මොහු යි. ඔවුනතුරෙහි:

'කායසඞ්ඛාර' යනු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වාතයට නමි. කරජකයින් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වාතය නිපදවනු ලබන හෙයින් ඒ කායසඞ්ඛාර නම් වෙයි. ඒ කීහ වූළවෙදල්ල සූත්‍රයෙහි: ''අස්සාසපස්සාසා බො ආවුසො විසඞ්ඛ කායිකා. එතෙ ධම්මා කායපටිබද්ධා'' යි. **'වචීසඞ්ඛාර'** යනු විතර්ක විචාරයනට නමි. පළමු මැ විතර්කවිචාර කොට පසු වැ වාග්හෙද කරන හෙයින් විතර්කවිචාර 'වචීසඞ්ඛාර' යි කියනු ලැබෙයි. එය කීහ වූළවෙදල්ලයෙහි ''පුබ්බෙව බො ආවුසො විසඞ්ඛ විතක්කෙත්වා විචාරෙත්වා පච්ඡා වාචං භින්දති තස්මා විතක්කවිචාරා 'වචීසඞ්ඛාරො' යි. ''**චිත්ත-සඞ්ඛාර**'' යනු සංඥා වෙදනා දෙකට ද විතර්කවිචාර හැර හැම චිත්ත-සම්ප්‍රයුක්ත ධර්මයනට ද නමි. සංඥා හා වෙදනා හා මෙ දෙක චෙතසිකයෝ යැ. ඔහු චිත්තප්‍රතිබද්ධ හෙයින් 'චිත්තසඞ්ඛාර' නම් වෙති. එය කීහ වූළවෙදල්ලයෙහි: ''සඤ්ඤා ච වෙදනා ච චෙතසිකා. එතෙ ධම්මා චිත්තපටිබද්ධා තස්මා සඤ්ඤා ච වෙදනා ච චිත්තසඞ්ඛාරො''යි ''ඨපෙත්වා විතක්කවිචාරෙ සබ්බෙපි චිත්තසම්පයුත්තකා ධම්මා චිත්තසඞ්ඛාරා'' යනු සඞ්ඛාරයමක යි.

'අනුසය' යනු අප්‍රහීණ වැ සන්තානගත වැ සිටුනා, කාමරාග යැ පටිඝ යැ මාන යැ දිට්ඨි යැ විචිකිච්ඡා යැ භවරාග යැ අවිජ්ජා යැ යන සප්තවිධ ක්ලේශධර්මයනට නමි. අප්‍රහීණ වැ සන්තානයෙහි සයනය කරන අර්ථයෙන් ඔහු අනුසය නම් වෙති. අනුරූප කාරණ ලැබැ නැඟී සිටීම අනුසය සවරූප යි. අනුසය ධර්මයෝ චිත්තසම්ප්‍රයුක්තයෝ යැ. එකාන්ත අකුශල ධර්ම වෙති. ඔවුනතුරෙහි දිට්ඨි විචිකිච්ඡා දෙක සෝවන් මඟින් ද කාමරාග පටිඝ දෙක අනාගැමි මඟින් ද මාන භවරාග අවිජ්ජා තුන රහත් මඟින් ද ප්‍රහාතව්‍ය වෙති.

අනුසය යමක පාළියෙහි අනුලෝමනයෙහි ''දවිඤ්ඤං පුග්ගලානං'' යන තන්හි සොතාපන්න සකදාගාමී පුද්ගලයෝ දෙදෙනා ද ''තිණ්ණං පුග්ගලානං'' යන තන්හි පුථුජ්ජන සොතාපන්න සකදාගාමී තිදෙනා ද ''චතුන්නං පුග්ගලානං'' යන තන්හි පුථුජ්ජන සොතාපන්න සකදාගාමී අනාගාමී පුද්ගලයෝ සතර දෙනා ද ගතයුතු වෙති. පටිලෝමනයෙහි ''දවිඤ්ඤං පුග්ගලානං'' යන තන්හි අනාගාමී අරහන්ත දෙදෙනා ගත යුත්තාහ. පඤ්හාවාරයෙහි ''අධම්මකා''යි සොතාපත්ති මාර්ගයෙහි සිටි පුද්ගලයා කියනු ලැබෙයි. අර්හත්ඵලස්ථ පුද්ගල අග්‍රදක්ඛිණාර්හ බැවින් ප්‍රථම පුද්ගල වේ.

උපපන්නං: විඤ්ඤාණඤ්චායමකයෙහි උපපන්නුප්පජ්ජමාන වාරයෙහි ''උප්පාදක්ඛණෙ උපපන්නඤ්චේව උප්පජ්ජමානඤ්ච'' යන තන්හි 'උපපන්නං' යනු උත්පාදසමඩයි සිතට ද උත්පාදයට පැමිණ නිරුද්ධ නො වූ සිතට ද නමි.

උපපජ්ජමානං ඛණං: අතික්කන්තකාලවාරයෙහි ''උපපජ්ජමානං ඛණං'' යනු උත්පාදක්ෂණය යි. එහි උත්පාදක්ෂණය උත්පද්‍යමාන නොවතුදු උත්පාද්‍යමාන චිත්තයාගේ ක්ෂණය වන බැවින් 'උත්පාදක්ෂණය' යි කියන ලදි.

''ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං'' යනු නොබෝකල්හි ඉක්ම ගිය යන අරුති. උපදනා සිත උත්පාදක්ෂණය ඉක්මවා අතික්‍රාන්තකාල සංඛ්‍යාවට යෙයි.

ධම්මයමක පවත්තිමහාවාරයෙහි ''උප්පජ්ජන්ති නිරුජ්ඣන්ති'' යන මෙහි උත්පාදනිරොධයෙහි කුශලාකුශල ධර්මයෝ එකාන්තයෙන් ප්‍රවෘත්ති කාලයෙහි මැ ලැබෙති. ච්‍යුති ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි නො ලැබෙත්. අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ප්‍රවෘත්තියෙහි ද ච්‍යුතියෙහි ද ප්‍රතිසන්ධියෙහි ද යි තුන් කල්හි මැ ලැබෙත්. ධම්මයමකයෙහි පරිඤ්ඤාවාරය භාවනාවාර නම් වේ.

කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර
හිඟුල, මාකඩවර, රෙවත පරිවෙණාධිපති,
සතර කෝරළ මහදිසාවේ
ප්‍රධාන සංඝනායක ස්ථවිර,

රෙවත පිරිවෙන,
මාකඩවර.
හිඟුල.
1987. 11. 07.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS

VOWELS

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඌ ū එ ē ඔ ō

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤña
ටṭa	ඨṭha	ඩḍa	ඪḍha	ණṇa
තta	ථtha	දda	ධdha	නna
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma

යya	රra	ලla	වva	සsa	හha	ළḷa	අ̊ṃ

කka	කාkā	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙkē	කොkō
ඛkha	ඛාkhā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhē	ඛොkhō
ගga	ගාgā	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙgē	ගොgō

CONJUNCT-CONSONANTS

ක්කkka	ඤ්ඤña	ත්රtra	ම්පmpa
ක්ඛkkha	ණ්හṇha	ද්දdda	ම්බ, ඹ mba
ක්යkya	ඤ්චña	ද්ධddha	ම්භmbha
ක්රkri	ඤ්ඡña	ද්රdra	ම්මmma
ක්වkva	ඤ්ජña	ව්, ව්වdva	ම්හmha
ඛ්යkhya	ඤ්ඣña	ධ්වdhva	ය්ය, ය්‍යyya
ඛ්වkhva	ඦ්ඡña	න්තnta	ය්හyha
ග්හgga	ට්ඨ, ඨ්ඨṭha	ණ්ටnta	ල්ලlla
ග්ඝggha	ඩ්ඩ්ඩḍḍa	ඳ්දnda	ල්යlya
ඞ්කṅka	ඩ්ඪ්ඪḍḍha	ඳ්ධndha	ල්හlha
ග්රgra	ණ්ණṇṇa	න්නnna	ව්හwha
ඩ්ඛṅkha	ණ්ටṇṭa	න්හnha	ස්සssa
ඞ්ගṅga	ණ්ඨṇṭha	ප්පppa	ස්මsma
ඞ්ඝṅgha	ණ්ඩ, ඬ්ඩṇḍa	ප්ඵppha	ස්වsva
ච්චcca	ත්තtta	බ්බbba	හ්මhma
ච්ඡccha	ත්ථttha	බ්භbbha	හ්වhva
ජ්ජjja	ත්වtva	බ්රbra	ළ්හḷha
ජ්ඣjjha		ම්පmpa	

ා ā ි i ී ī ු u ූ ū ෙ ē

යමකපපකරණ – දුතියෝ භාගෝ

විසය සූචි

විසයානි			පිටුඅඩසා
6. සඞ්ඛාරයමකං			**2 – 117**
1. පඤ්ඤත්ති උද්දෙසවාරෝ ..	..		2-5
පදසොධනවාරෝ ..	..	3	
පදසොධනමූලචක්කවාරෝ	..	5	
සුද්ධසඞ්ඛාරවාරෝ ..	..	5	
2. පණ්ණත්ති නිද්දෙසවාරෝ ..	..		6–13
පදසොධනවාරෝ ..	..	7	
පදසොධනමූලචක්කවාරෝ	..	11	
සුද්ධසඞ්ඛාරවාරෝ ..	..	15	
3. පවත්ති උප්පාදවාරෝ ..	..		14–55
පච්චුප්පන්නවාරෝ ..	..	21	
අනාගතවාරෝ ..	..	33	
අතීතවාරෝ ..	..	55	
4. පවත්ති නිරොධවාරෝ ..	..		56–93
පච්චුප්පන්නවාරෝ ..	..	61	
අතීතවාරෝ ..	..	61	
පච්චුප්පන්නානාගතවාරෝ ..	..	77	
පච්චුප්පන්නානාගතවාරෝ	..	85	
අතීතානාගතවාරෝ ..	..	93	
5. උප්පාදනිරොධවාරෝ ..	..		94–117
පච්චුප්පන්නවාරෝ ..	..	97	
අතීතවාරෝ ..	..	99	
අනාගතවාරෝ ..	..	105	
පච්චුප්පන්නානාතීතවාරෝ ..	..	107	
පච්චුප්පන්නානාගතවාරෝ	..	115	
අතීතානාගතවාරෝ ..	..	117	
පරිපුණ්ණවාරෝ ..	..	117	

විසය සූචි

7. අනුසය යමකං 118 – 599

උපපත්තිඤාණවාරෝ .. 118 – 119

1. අනුසයවාරෝ .. .. 120 – 211

අනුලොමපුග්ගලොකාස 165
පටිලොමාවකාස 187
පටිලොමපුග්ගලොකාස 211

2. සානුසයවාරෝ .. .. 212 – 307

අනුලොමපුග්ගල 221
අනුලොමඔකාස 237
අනුලොමපුග්ගලොකාස 257
පටිලොමපුග්ගල 265
පටිලොමඔකාස 279
පටිලොමපුග්ගලොකාස 307

3. පජහනවාරෝ .. .. 308 – 393

අනුලොමපුග්ගල 313
අනුලොමාවකාස 325
අනුලොමපුග්ගලොකාස 337
පටිලොමපුග්ගල 349
පටිලොමඔකාස 363
පටිලොමපුග්ගලොකාස 393

4. පරිඤ්ඤාවාරෝ .. .. 394 – 481

අනුලොමපුග්ගල 399
අනුලොමඔකාස 413
අනුලොමපුග්ගලොකාස 425
පටිලොමපුග්ගල 437
පටිලොමඔකාස 451
පටිලොමපුග්ගලොකාස 481

5. පහීනවාරෝ .. .. 482 – 561

අනුලොමපුග්ගල 489
අනුලොමඔකාස 503
අනුලොමපුග්ගලොකාස 521
පටිලොමපුග්ගල 529
පටිලොමඔකාස 543
පටිලොමපුග්ගලොකාස 561

6. උපජ්ජනවාරෝ .. .. 562 – 563
7. ධාතුපුච්ඡාවාරෝ .. .. 564 – 581
8. ධාතුවිසඡ්ජනවාරෝ .. .. 582 – 599

8. චිත්තයමකං 600 – 667

1. උද්දෙසවාරෝ .. .. 600 – 631

පුග්ගලවාරෝ

උපාදනිරොධකාලසමෝහදවාරෝ .. 601
උපාදුපපන්නවාරෝ 601
නිරොධුපපන්නවාරෝ 601
උපාදවාරෝ 603
නිරොධවාරෝ 605
උපාදනිරොධවාරෝ 605
උපජ්ජමාන න නිරොධවාරෝ .. 607
නිරුජ්ඣමානුපපන්නවාරෝ .. 607
උපපන්නුපපාදවාරෝ 609
අතීතානාගතවාරෝ 609
උපපන්නුපජ්ජමානවාරෝ .. 609
නිරුද්ධ නිරුජ්ඣමානවාරෝ .. 609
අතීතඅනාගතකාලවාරෝ 611

ධම්මවාරෝ

උපාද නිරොධකාලසමෝහදවාරෝ .. 611
උපාදුපපන්නවාරෝ 611
නිරොධුපපන්නවාරෝ 611
උපාදවාරෝ 613
නිරොධවාරෝ 615
උපාදනිරොධවාරෝ 615
උපජ්ජමාන නිරොධවාරෝ .. 615
උපජ්ජමානුපපන්නවාරෝ .. 617
නිරුජ්ඣමානුපපන්නවාරෝ 617
උපපන්නුපපාදවාරෝ 617
අතීතානාගතවාරෝ 619
උපපන්නුපජ්ජමානවාරෝ .. 619
නිරුද්ධ නිරුජ්ඣමානවාරෝ .. 619

විසය සූචි

විසයානි			පිටඨඩකා
	අතික්කන්තකාලවාරො ..	..	619
	උප්පාදනිරොධකාලසම්භෙදවාරො	..	621
	උප්පාදුප්පන්නවාරො ..	..	621
	නිරොධුප්පන්නවාරො ..	..	621
	උද්දෙසවාරො ..	..	623
	නිරොධවාරො ..	..	623
	උප්පාදනිරොධවාරො ..	..	625
	උප්පජ්ජමාන න නිරොධවාරො	..	625
	උප්පජ්ජමානුප්පන්නවාරො	..	627
	නිරුජ්ඣමානුප්පන්නවාරො	..	627
	උප්පන්නුප්පාදවාරො ..	..	627
	අතීතානාගතවාරො ..	..	629
	උප්පන්නුප්පජ්ජමානවාරො	..	629
	නිරුද්ධ නිරුජ්ඣමානවාරො	..	629
	සරාගාදිපදමිස්සකවාරො ..	..	631
	කුසලාදිපදමිස්සකවාරො ..	..	631
2.	නිද්දෙසවාරො ..	..	632 – 667

පුග්ගලවාරො

උප්පාදනිරොධකාලසම්භෙදවාරො	..	633
උප්පාදුප්පන්නවාරො	..	633
නිරොධුප්පන්නවාරො ..	..	635
උප්පාදවාරො ..	..	637
නිරොධවාරො ..	..	639
උප්පාදනිරොධවාරො ..	..	641
උප්පජ්ජමාන න නිරොධවාරො	..	641
උප්පජ්ජමානුප්පන්නවාරො..	..	641
නිරුජ්ඣමානුප්පන්නවාරො	..	643
උප්පන්නුප්පාදවාරො ..	..	643
අතීතානාගතවාරො ..	..	645
උප්පන්නුප්පජ්ජමානවාරො	..	645
නිරුද්ධ නිරුජ්ඣමානවාරො	..	645
අතික්කන්තකාලවාරො ..	..	647

ධම්මවාරො

උප්පාදනිරොධකාලසම්භෙදවාරො	..	647
උප්පාදුප්පන්නවාරො ..	..	649

විසය සූචි

විසයානි			පිටඨඩකා
	නිරොධුප්පන්නවාරො ..	..	649
	උප්පාදවාරො ..	..	651
	නිරොධවාරො ..	..	653
	උප්පාදනිරොධවාරො ..	..	655
	උප්පජ්ජමාන න නිරොධවාරො	..	655
	උප්පජ්ජමානුප්පන්නවාරො	..	655
	නිරුජ්ඣමානුප්පන්නවාරො	..	657
	උප්පන්නුප්පාදවාරො ..	..	657
	අතීතානාගතවාරො ..	..	659
	උප්පන්නුප්පජ්ජමානවාරො		659
	නිරුද්ධ නිරුජ්ඣමානවාරො	..	659
	අතික්කන්තකාලවාරො ..	..	661

පුග්ගලධම්මවාරො

	උප්පාදනිරොධකාලසම්භෙදවාරො	..	661
	උප්පාදුප්පන්නවාරො ..	..	661
	නිරොධුප්පන්නවාරො ..	..	663
	උප්පාදවාරො ..	..	665
	නිරොධවාරො ..	..	667
	සරාගාදිපදමිස්සකවාරො ..	..	667
	කුසලාදිපදමිස්සකවාරො ..	..	667

9. ධම්මයමකං 668 – 799

1.	පණ්ණත්ති උද්දෙසවාරො ..	..		668 – 673
	පදසොධනවාරො ..	..	669	
	පදසොධනමූලවක්කවාරො	..	671	
	සුද්ධධම්මවාරො ..	..	671	
	සුද්ධධම්මමූලවක්කවාරො ..	..	673	
2.	පණ්ණත්ති නිද්දෙසවාරො ..	..		674 – 681
	පදසොධනවාරො ..	..	675	
	පදසොධනමූලවක්කවාරො..	..	677	
	සුද්ධධම්මවාරො ..	..	679	
	සුද්ධධම්මමූලවක්කවාරො ..	..	681	
3.	උප්පාදවාරො ..	..		682 – 719
	අතීතවාරො ..	..	695	

විසය සූචි

විසයානි			පිටඨඩතා
	අනාගතවාරො ..	.. 703	
	පච්චුප්පන්නාතීතවාරො ..	.. 707	
	පච්චුප්පන්නානාගතවාරො ..	.. 713	
4.	නිරොධවාරො ..	..	720 – 759
	පච්චුප්පන්නවාරො ..	.. 729	
	අතීතවාරො ..	.. 735	
	අනාගතවාරො ..	.. 741	
	පච්චුප්පන්නාතීතවාරො ..	.. 747	
	පච්චුප්පන්නානාගතවාරො ..	.. 753	
	අතීතානාගතවාරො ..	.. 759	
5	උප්පාදනිරොධවාරො ..	..	760 – 797
	පච්චුප්පන්නවාරො ..	.. 767	
	අතීතවාරො ..	.. 773	
	අනාගතවාරො ..	.. 779	
	පච්චුප්පන්නාතීතවාරො ..	.. 785	
	පච්චුප්පන්නානාගතවාරො ..	.. 793	
	අතීතානාගතවාරො ..	.. 797	
	භාවනාවාරො ..	.. 799	

අභිධම්මපිටකෙ

යමකපපකරණං

අභිධම්මපිටකෙ

යමකපපකරණං

නමො තසස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධසස

6. සඞ්ඛාරයමකං

1. පඤ්ඤත්ති උද්දෙසවාරො

තයො සඞ්ඛාරා:- කායසඞ්ඛාරො, වචීසඞ්ඛාරො, චිත්තසඞ්ඛාරොති. අසසාසපසසාසා කායසඞ්ඛාරො, විතක්කවිචාරා වචීසඞ්ඛාරො, සඤ්ඤා ච වෙදනා ච චිත්තසඞ්ඛාරො, ඨපෙත්වා විතක්කවිචාරෙ සබ්බෙපි චිත්තසම්පයුත්තකා ධම්මා චිත්තසඞ්ඛාරො.

1. කායො කායසඞ්ඛාරො, කායසඞ්ඛාරො කායො.

2. වචී වචීසඞ්ඛාරො, වචීසඞ්ඛාරො වචී.

3. චිත්තං චිත්තසඞ්ඛාරො, චිත්තසඞ්ඛාරො චිත්තං (අනුලොමං).

4. න කායො න කායසඞ්ඛාරො, න කායසඞ්ඛාරො න කායො.

5. න වචී න වචීසඞ්ඛාරො, න වචීසඞ්ඛාරො න වචී.

6. න චිත්තං න චිත්තසඞ්ඛාරො, න චිත්තසඞ්ඛාරා න චිත්තං (පච්චනීකං).

පදසොධනවාරො.

7. කායො කායසඞ්ඛාරො, සඞ්ඛාරා වචීසඞ්ඛාරො.

8. කායො කායසඞ්ඛාරො, සඞ්ඛාරා චිත්තසඞ්ඛාරො.

9. වචී වචීසඞ්ඛාරො, සඞ්ඛාරා කායසඞ්ඛාරො.

අභිධර්මපිටකයෙහි

යමකප්‍රකරණය

ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සම්‍යක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

6. සංස්කාරයමකය

1. ප්‍රඥප්ති උද්දේශවාරය

සංස්කාරයෝ තිදෙනෙකි: කායසංස්කාර යැ, වාක්සංස්කාර යැ, චිත්තසංස්කාර යි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයෝ කායසංස්කාර යැ. විතර්ක විචාරයෝ වාක්සංස්කාර යැ. සංඥාව ද වේදනාව ද චිත්තසංස්කාර යැ. විතර්කවිචාරයන් තබා සිත හා යෙදුණු සියලු මැ ධර්මයෝ චිත්ත සංස්කාර යි.

1. කාය කායසංස්කාර වේ ද, කායසංස්කාරය කාය වේ ද.
2. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, වාක්සංස්කාරය වාක් වේ ද.
3. චිත්ත චිත්තසංස්කාර වේ ද, චිත්තසංස්කාරය චිත්ත වේ ද. (අනුලෝම යි)
4. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, කායසංස්කාර නො වූයේ කාය නො වේ ද.
5. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, වාක්සංස්කාර නො වූයේ වාක් නො වේ ද.
6. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, චිත්ත සංස්කාර නො වූයේ චිත්ත නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යනීක යි)

පදශොධනවාර යි.

7. කය කායසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වේ ද.
8. කය කායසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වේ ද.
9. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වේ ද.

10. වචී වචීසඞ්ඛාරෝ, සඞ්ඛාරා චිත්තසඞ්ඛාරෝ.

11. චිත්තං චිත්තසඞ්ඛාරෝ, සඞ්ඛාරා කායසඞ්ඛාරෝ.

12. චිත්තං චිත්තසඞ්ඛාරෝ, සඞ්ඛාරා වචීසඞ්ඛාරෝ (අනුලොමං).

13. න කායෝ න කායසඞ්ඛාරෝ, න සඞ්ඛාරා න වචීසඞ්ඛාරෝ.

14. න කායෝ න කායසඞ්ඛාරෝ, න සඞ්ඛාරා න චිත්ත සඞ්ඛාරෝ.

15. න වචී න වචීසඞ්ඛාරෝ, න සඞ්ඛාරා න කායසඞ්ඛාරෝ.

16. න වචී න වචීසඞ්ඛාරෝ, න සඞ්ඛාරා න චිත්තසඞ්ඛාරෝ.

17. න චිත්තං න චිත්තසඞ්ඛාරෝ, න සඞ්ඛාරා න කායසඞ්ඛාරෝ.

18. න චිත්තං න චිත්තසඞ්ඛාරෝ, න සඞ්ඛාරා න වචීසඞ්ඛාරෝ (පච්චනීකං)

පදසොධනමූලචක්කවාරෝ.

19. කායසඞ්ඛාරෝ වචීසඞ්ඛාරෝ, වචීසඞ්ඛාරෝ කායසඞ්ඛාරෝ.

20. කායසඞ්ඛාරෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ, චිත්තසඞ්ඛාරෝ කායසඞ්ඛාරෝ.

21. වචීසඞ්ඛාරෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ, චිත්තසඞ්ඛාරෝ වචීසඞ්ඛාරෝ (අනුලොමං).

22. න කායසඞ්ඛාරෝ න වචීසඞ්ඛාරෝ, න වචීසඞ්ඛාරෝ න කායසඞ්ඛාරෝ.

23. න කායසඞ්ඛාරෝ න චිත්තසඞ්ඛාරෝ, න චිත්තසඞ්ඛාරෝ න කායසඞ්ඛාරෝ.

24. න වචීසඞ්ඛාරෝ න චිත්තසඞ්ඛාරෝ, න චිත්තසඞ්ඛාරෝ න වචීසඞ්ඛාරෝ (පච්චනීකං).

සුද්ධසඞ්ඛාරවාරෝ.

පණ්ණත්තිඋද්දෙසවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

10. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වේ ද.

11. චිත්ත චිත්තසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වේ ද.

12. චිත්ත චිත්තසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වේ ද. (අනුලොම යි)

13. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වේ ද.

14. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වේ ද.

15. වාක් නො වූයේ වාක් සංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වේ ද.

16. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වේ ද.

17. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වේ ද.

18. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යනීක යි)

පදශොධනමූලචක්‍රවාර යි.

19, කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වේ ද, වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර වේ ද.

20. කායසංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වේ ද, චිත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර වේ ද.

21. වාක්සංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වේ ද, චිත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වේ ද. (අනුලොම යි)

22. කායසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද. වාක්සංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද.

23. කායසංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, චිත්තසංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද.

24. වාක්සංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, චිත්තසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යනීක යි)

ශුද්ධසංස්කාරවාර යි.

ප්‍රඥප්ති උද්දේශවාර නිමි.

2. පණ්ණත්ති නිද්දෙසවාරෝ

1. කායෝ කායසඞ්ඛාරොති: නො. කායසඞ්ඛාරෝ කායොති: නො.

2. වචී වචීසඞ්ඛාරොති: නො. වචීසඞ්ඛාරෝ වචීති: නො.

3. චිත්තං චිත්තසඞ්ඛාරොති: නො. චිත්තසඞ්ඛාරෝ චිත්තන්ති: නො. (අනුලොමං).

4. න කායෝ න කායසඞ්ඛාරොති: කායසඞ්ඛාරෝ න කායෝ, කායසඞ්ඛාරෝ. කායඤ්ච කායසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව කායෝ, න ච කායසඞ්ඛාරෝ. න කායසඞ්ඛාරෝ න කායොති: කායෝ න කායසඞ්ඛාරෝ, කායෝ. කායඤ්ච කායසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව කායෝ න ච කායසඞ්ඛාරෝ.

5. න වචී න වචීසඞ්ඛාරොති: වචීසඞ්ඛාරෝ න වචී, වචී සඞ්ඛාරෝ. වචිඤ්ච වචීසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව වචී. න ච වචීසඞ්ඛාරෝ. න වචීසඞ්ඛාරෝ න වචීති: වචී න වචී සඞ්ඛාරෝ, වචී. වචිඤ්ච වචීසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව වචී න ච වචීසඞ්ඛාරෝ.

6. න චිත්තං න චිත්තසඞ්ඛාරොති: චිත්තසඞ්ඛාරෝ න චිත්තං, චිත්තසඞ්ඛාරෝ. චිත්තඤ්ච චිත්තසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව චිත්තං, න ච චිත්තසඞ්ඛාරෝ. න චිත්තසඞ්ඛාරෝ න චිත්තන්ති: චිත්තං න චිත්තසඞ්ඛාරෝ, චිත්තං. චිත්තඤ්ච චිත්තසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව චිත්තං, න ච චිත්තසඞ්ඛාරෝ. (පච්චනීකං)

පදසොධනවාරෝ.

7. කායෝ කායසඞ්ඛාරොති: නො. සඞ්ඛාරා වචීසඞ්ඛාරොති: වචීසඞ්ඛාරෝ සඞ්ඛාරෝ චෙව වචීසඞ්ඛාරෝ ච. අවසෙසා සඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා, න වචීසඞ්ඛාරෝ[1].

1. අවසෙසා සඞ්ඛාරා න වචීසඞ්ඛාරෝ, – ම්‍යසං.

2. ප්‍රඥප්ති නිර්දේශවාරය

1. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. කායසංස්කාරය කාය වෙයි යත්: නැති.

2. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: නැති. වාක්සංස්කාරය වාක් වෙයි යත්: නැති.

3. චිත්තය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. චිත්තසංස්කාරය චිත්ත වෙයි යත්: නැති. (අනුලොම යි)

4. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: කාය-සංස්කාරය කාය නො වේ, කායසංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්සෝ කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. කායසංස්කාර නො වූයේ කාය නො වෙයි යත්: කාය කාය-සංස්කාර නො වේ, කාය යි, කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

5. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත්: වාක්-සංස්කාරය වාක් නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ. වාක්සංස්කාර නො වූයේ වාක් නො වෙයි යත්: වාක් වාක්-සංස්කාර නො වේ, වාක් වෙයි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ.

6. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: චිත්ත-සංස්කාරය චිත්ත නො වේ. චිත්තසංස්කාර යි. චිත්ත ද චිත්ත-සංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. චිත්තසංස්කාර නො වූයේ චිත්ත නො වෙයි යත්: චිත්තය චිත්තසංස්කාර නො වේ, චිත්ත යි. චිත්ත ද චිත්ත-සංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. (ප්‍රත්‍යනීක යි)

පදශොධනවාර යි.

7. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. සංස්කාරයෝ වාක්-සංස්කාර වේ ද යත්: වාක්සංස්කාරය සංස්කාර වූයේ ම වාක්සංස්-කාර ද වෙයි, සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, වාක්සංස්කාර නො වේ.

8. කායෝ කායසඞ්ඛාරොති : නො. සඞ්ඛාරා චිත්තසඞ්ඛාරොති: චිත්තසඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා වෙව චිත්තසඞ්ඛාරා ච. අවසෙසා සඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා, න චිත්තසඞ්ඛාරා.

9. වචී වචීසඞ්ඛාරොති : නො. සඞ්ඛාරා කායසඞ්ඛාරොති : කායසඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා වෙව කායසඞ්ඛාරා ච. අවසෙසා සඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා, න කායසඞ්ඛාරා.

10. වචී වචීසඞ්ඛාරොති: නො. සඞ්ඛාරා චිත්තසඞ්ඛාරොති: චිත්ත-සඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා වෙව චිත්තසඞ්ඛාරා ච අවසෙසා සඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා, න චිත්තසඞ්ඛාරා.

11. චිත්තං චිත්තසඞ්ඛාරොති : නො. සඞ්ඛාරා කායසඞ්ඛාරොති : කායසඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා වෙව කායසඞ්ඛාරා ච. අවසෙසා සඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා න කායසඞ්ඛාරා.

12. චිත්තං චිත්තසඞ්ඛාරොති : නො. සඞ්ඛාරා වචීසඞ්ඛාරොති : වචීසඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා වෙව වචීසඞ්ඛාරා ච. අවසෙසා සඞ්ඛාරා සඞ්ඛාරා, න වචීසඞ්ඛාරා. (අනුලොමං)

13. න කායෝ න කායසඞ්ඛාරොති : කායසඞ්ඛාරා න කායෝ, කායසඞ්ඛාරා. කායඤ්ච කායසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව කායෝ න ච කායසඞ්ඛාරා. න සඞ්ඛාරා න වචීසඞ්ඛාරොති ආමන්තා.

14. න කායෝ න කායසඞ්ඛාරොති : කායසඞ්ඛාරා න කායෝ, කායසඞ්ඛාරා. කායඤ්ච කායසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව කායෝ, න ච කායසඞ්ඛාරා න සඞ්ඛාරා න චිත්තසඞ්ඛාරොති : ආමන්තා.

15. න වචී න වචීසඞ්ඛාරොති : වචීසඞ්ඛාරා න වචී, වචී-සඞ්ඛාරා. වචිඤ්ච වචීසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව වචී න වචීසඞ්ඛාරා. න සඞ්ඛාරා න කායසඞ්ඛාරොති : ආමන්තා

8. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වේ ද යත්: චිත්තසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද වෙයි. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, චිත්ත-සංස්කාර නො වේ.

9. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: නැති. සංස්කාරයෝ කාය-සංස්කාර වේ ද යත්: කායසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම කාය-සංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. කායසංස්කාර නො වේ.

10. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: නැති. සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වෙයි යත්: චිත්තසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. චිත්ත-සංස්කාර නො වේ.

11. චිත්තය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වෙයි යත්: කායසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම කායසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. කාය-සංස්කාර නො වේ.

12. චිත්තය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: වාක්සංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, වාක්සංස්කාර නො වේ. (අනුලොම යි)

13. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: කාය-සංස්කාරය කාය නො වේ, කාය සංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත: එසේ යි.

14. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: කාය-සංස්කාරය කාය නො වේ, කායසංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: එසේ යි.

15. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත්: වාක්-සංස්කාරය වාක් නො වෙයි, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්-සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වෙයි. සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: එසේ යි.

16. න වචී න වචීසඞ්ඛාරොති: වචීසඞ්ඛාරො න වචී, වචී-සඞ්ඛාරො. වචිඤ්ච වචීසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව වචී, න ච වචීසඞ්ඛාරො. න සඞ්ඛාරා න චිත්තසඞ්ඛාරොති: ආමන්තා.

17. න චිත්තං න චිත්තසඞ්ඛාරොති: චිත්තසඞ්ඛාරො න චිත්තං, චිත්තසඞ්ඛාරො. චිත්තඤ්ච චිත්තසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව චිත්තං, න ච චිත්තසඞ්ඛාරො. න සඞ්ඛාරා න කායසඞ්ඛාරොති: ආමන්තා.

18. න චිත්තං න චිත්තසඞ්ඛාරොති: චිත්තසඞ්ඛාරො න චිත්තං, චිත්තසඞ්ඛාරො. චිත්තඤ්ච චිත්තසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව චිත්තං, න ච චිත්තසඞ්ඛාරො. න සඞ්ඛාරා න වචීසඞ්ඛාරොති: ආමන්තා. (පච්චනීකං)

පදසොධන මූලචකකවාරො.

19. කායසඞ්ඛාරො වචීසඞ්ඛාරොති: නො. වචීසඞ්ඛාරො කාය-සඞ්ඛාරොති: නො.

20. කායසඞ්ඛාරො චිත්තසඞ්ඛාරොති: නො. චිත්තසඞ්ඛාරො කායසඞ්ඛාරොති: නො.

21. වචීසඞ්ඛාරො චිත්තසඞ්ඛාරොති: නො. චිත්තසඞ්ඛාරො වචී-සඞ්ඛාරොති: නො. (අනුලොමං)

22. න කායසඞ්ඛාරො න වචීසඞ්ඛාරොති: වචීසඞ්ඛාරො න කායසඞ්ඛාරො, වචීසඞ්ඛාරො. කායසඞ්ඛාරඤ්ච වචීසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව කායසඞ්ඛාරො, න ච වචීසඞ්ඛාරො. න වචීසඞ්ඛාරො න කායසඞ්ඛාරොති: කායසඞ්ඛාරො න වචීසඞ්ඛාරො, කායසඞ්ඛාරො. වචීසඞ්ඛාරඤ්ච කායසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව වචීසඞ්ඛාරො, න ච කායසඞ්ඛාරො.

23. න කායසඞ්ඛාරො න චිත්තසඞ්ඛාරොති: චිත්තසඞ්ඛාරො න කායසඞ්ඛාරො, චිත්තසඞ්ඛාරො. කායසඞ්ඛාරඤ්ච චිත්තසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව කායසඞ්ඛාරො, න ච චිත්තසඞ්ඛාරො. න චිත්තසඞ්ඛාරො න කායසඞ්ඛාරොති: කායසඞ්ඛාරො න චිත්ත-සඞ්ඛාරො, කායසඞ්ඛාරො. චිත්තසඞ්ඛාරඤ්ච කායසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව චිත්තසඞ්ඛාරො, න ච කායසඞ්ඛාරො.

16. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත්: වාක්සංස්කාරය වාක් නො වෙයි, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වෙයි. සංස්කාර නො වූවාහු චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: එසේ යි.

17. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: චිත්තසංස්කාරය චිත්ත නො වේ, චිත්තසංස්කාර යි. චිත්ත ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: එසේ යි.

18. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: චිත්තසංස්කාරය චිත්ත නො වේ, චිත්තසංස්කාර යි. චිත්ත ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක යි)

පදශොධනමූලචක්‍රවාර යි.

19. කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: නැති. වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති.

20. කායසංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. චිත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති.

21. වාක්සංස්කාරය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. චිත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: නැති. (අනුලොම යි)

22. කායසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත්: වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. කායසංස්කාරය ද වාක්සංස්කාරය ද තබා සෙස්ස කායසංස්කාර ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ, වාක්සංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර නො වේ. කායසංස්කාර යි. වාක්සංස්කාර ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක්සංස්කාර ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

23. කායසංස්කාර නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද යත්: චිත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර නො වෙයි, චිත්තසංස්කාර යි. කායසංස්කාර ද චිත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කායසංස්කාර ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. චිත්තසංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද යත්: කායසංස්කාරය චිත්තසංස්කාර නො වෙයි, කායසංස්කාර යි. චිත්තසංස්කාර ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්තසංස්කාර ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

24. න වචීසඞ්ඛාරෝ න චිත්තසඞ්ඛාරොති: චිත්තසඞ්ඛාරෝ න වචීසඞ්ඛාරෝ, චිත්තසඞ්ඛාරෝ. වචීසඞ්ඛාරඤ්ච චිත්තසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව වචීසඞ්ඛාරෝ, න ච චිත්තසඞ්ඛාරෝ. න චිත්තසඞ්ඛාරෝ න වචීසඞ්ඛාරොති: වචීසඞ්ඛාරෝ න චිත්තසඞ්ඛාරෝ, වචීසඞ්ඛාරෝ. චිත්තසඞ්ඛාරඤ්ච වචීසඞ්ඛාරඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න වෙව චිත්තසඞ්ඛාරෝ, න ච වචීසඞ්ඛාරෝ. (පවඩනීකං)

යුද්ධසඞ්ඛාරවාරෝ.

පණ්ණත්තිනිද්දෙසවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

24. වාක්සංස්කාර නොවූයේ චිත්තසංස්කාර නොවේ ද යත්: චිත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර නොවේ, චිත්තසංස්කාර යි. වාක්-සංස්කාරය ද චිත්තසංස්කාරය ද තබා සෙස්ස වාක්සංස්කාර ද නොවූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නොවේ. චිත්තසංස්කාර නොවූයේ වාක්සංස්කාර නොවේ ද යත්: වාක්සංස්කාරය චිත්තසංස්කාර නොවේ, වාක්සංස්කාර යි. චිත්තසංස්කාරය ද වාක්සංස්කාරය ද තබා සෙස්ස චිත්තසංස්කාර ද නොවූයේ ම වාක්යංස්කාර ද නොවේ. (ප්‍රත්‍යනීක යි)

ශුද්ධයංස්කාරවාර යි.

ප්‍රඥප්තිනිර්දේශවාර යි.

3. පවත්ති උපපාදවාරෝ

1. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: විනා විතක්කවිචාරෙහි අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෙ උපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාස-පස්සාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි විතක්කවිචාරානං උපපාදකඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සා-සානං උපපාදකඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, කාය-සඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති.

2. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති.

3. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. විතක්කවිචාරානං උපපාදකඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගලං)

4. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. පඨමජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති.

යත්ථ වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. පඨමජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති.

3. ප්‍රවෘත්ති උත්පාදවාරය

1. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

2. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

3. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල යි)

4. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය උපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී, එහි කාමාවචරභූමියෙහි වූ ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී.

තවද යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය උපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. එහි කාමාවචරභූමියෙහි වූ ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි වාක්සංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

5. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: චතුත්ථජ්ඣානෙ රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. පඨමජ්ඣානෙ දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති.

6. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ චතුත්ථජ්ඣානෙ තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. පඨමජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති. (අනුලොම ඔකාස)

7–9. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති -පෙ- අනුලොම-පුග්ගලොකාස

(යස්සකඞ්පි යස්ස යස්සකඞ්පි සදිසං)

10. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තක්ඛණවිචාරානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති. සඤ්ඤිස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි අවිතක්කස්ස අවිචාරවිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: විනා චිත්තක්ඛණවිචාරෙහි අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති. නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති. සඤ්ඤිස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි අවිතක්කඅවිචාරවිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති.

5. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයෙහි රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි දුයි එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි ද්විතීයධ්‍යානයෙහි තෘතීයධ්‍යානයෙහි කාමාවචරභූමියෙහි දුයි එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

6. යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයෙහි දුයි එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි ද කාමාවචරයෙහි ද රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දුයි එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමාවකාශ යි)

7–9. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම්... (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයත්ථකය ද සමාන යි.)

10. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දුයි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාර චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දුයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

11. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, සඤ්ඤිසං චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤි සත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

12. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති. සඤ්ඤිසං චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: ආමන්තා. (පවචනීකපුග්ගල)

13. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපප-ජ්ජතීති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති. චතුත්ථජ්ඣානෙ අසඤ්ඤි සත්තෙ තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති. චතුත්ථජ්ඣානෙ අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති.

14. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: චතුත්ථජ්ඣානෙ, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තස්ස කාය-සඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති. අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

15. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ චතුත්ථජ්ඣානෙ තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති. අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (පවචනීකඔකාස)

11. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

12, යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

13. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නූපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදී. චතුර්ථධ්‍යානයෙහි ද අසංඥසත්වයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් එහි කායසංස්කාරය නූපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපදී. චතුර්ථධ්‍යානයෙහි ද අසංඥසත්වයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

14. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයෙහි ද රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නූපදී, එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. අසංඥසත්ව වූ එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක ... එසේ යි.

15. යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී, එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. අසංඥසත්ව වූ එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

16–18. යස්ස යස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං වචී-සඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජතීති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තසඤ්ඤාවිඤ්ඤාණං උප්පාදකඛණෙ තෙසං තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති. සඤ්ඤාසං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගකඛණෙ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි අචිත්තකඤ්ඤාවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදකඛණෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති, වචී-සඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්මිං -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

(යස්සකඤ්ච යස්සයස්මිංකම්පි සදිසං විස්සාරෙතබ්බං. යස්සයස්මිංකෙ නිරොධසමාපන්නානන්ති න ලබ්භති.)

පච්චුප්පන්නවාරෝ.

19. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උප්පජ්ජිස්සා තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උප්පජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා.

20. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උප්පජ්ජිස්සා තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උප්පජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා.

21. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උප්පජ්ජිස්සා තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උප්පජ්ජිස්සාති: ආමන්තා,

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

22—24. යස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ උප්පජ්ජිස්සා -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

(යස්මිංකම්පි සබ්බත්ථ එකසදිසං)

16—18. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥ-සත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්-කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්-ගලාවකාශයි)

(යස්සකය ද යස්සයත්ථකය ද සමාන වැ විස්තර කළ යුතු යි. යස්සයත්ථකයෙහි නිරොධසමාපජ්ජනානං යතු නො ලැබේ.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නවාර යි.

19. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක් සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය ... එසේ යි.

20. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්ත සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි,

21. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්ත සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

22—24. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

(යත්ථකය ද හැමතන්හි එකසමාන යි.)

25. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස වචී-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති; දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස වචී-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

26. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං රූපා-වචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

27. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චිත්ත සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

28. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: නත්ථි.

25. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද සමවන් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේය. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

26. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

27. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

28. යමකුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

29. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන -පෙ- නත්ථි.

30. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන -පෙ- නත්ථි. (පච්චනීකපුග්ගල)

31—33. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

34. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති. චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති වචීසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති. චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති.

35. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති. නො ච තෙසං තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ -පෙ- ආමන්තා.

36. යස්ස යත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානං, තතියජ්ඣානං, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති.

යස්ස වා පන යත්ථ -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

අතීතවාරෝ.

29. යමකුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට ... නැති.

30. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට ... නැති. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

31—33. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

34. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ය. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ යි,

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

35. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි.

36. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශයි)

අතීතවාර යි.

37. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: ආමනන්තා.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වචනන්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං කාය-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපප-ජ්ජිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

38. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: ආමනන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං වචනන්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

39. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: ආමනන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති. (අනුලොම-පුග්ගල)

40–42. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති –පෙ– (අනුලොම ඔකාස)

37. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනාතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුත වන්නවුනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

38. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනාතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුත වන්නවුනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

39. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනාතුරු වැ විතර්ක විචාර රහිත පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

40 – 42. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

43. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස වචී-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාව-චරානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාව-චරානං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, කාය-සඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

44. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාව-චරානං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපප-ජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, කාය-සඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

45. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්ක අවිචාරං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං ඉතරෙස: රූපාවචරාන අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

43. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නා වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් රූපාව. චරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

44. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

45. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ විතර්කවිචාරරහිත වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

46. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති, තෙසං චවන්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

47. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරේ අරූපාවචරේ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං කාය-සඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා.

48. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (පවචනීකපුග්ගල)

49 – 51. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති -පෙ- (පවචනීක-ඔකාස)

52. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ වචී-සඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමා-පන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති.

46. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුත වන්නවුනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගිනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

47. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුත වන්නවුනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ... එසේ යි.

48. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

49–51. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

52. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගිනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්ත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති. පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති.

53. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති. පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස -පෙ- ආමන්තා.

54. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සතීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති. පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

අනාගතවාරෝ.

55. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්ත-සමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්ක අවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

53. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථ-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි.

54. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්ක අවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්ත-සංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද අසංඥ-සත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්-ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

55. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට කාය සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

56. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජීත්ථාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජීත්ථ තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: සඤ්ඤසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ ඨිතා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජීත්ථ, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජීත්ථ, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති.

57. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජීත්ථාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජීත්ථ තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: සඤ්ඤසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ ඨිතා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජීත්ථ, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. විතක්කවිචාරානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජීත්ථ, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති. (අනුලොමපුඤ්ඡාල)

58–60. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති –පෙ– (අනුලොමඔකාස)

61. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජීත්ථාති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජීත්ථ. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජීත්ථ.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජීත්ථ තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජීත්ථ, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජීත්ථ, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති.

56. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

57. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්ත සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල යි)

58—60. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනු-ලොමාවකාශ යි)

61. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණ-යෙහි ඔවුනට ද එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය නො ද උපන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාව-චරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණ-යෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාස-යන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්-නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

62. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සඛේදං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නෝ ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

63. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සඛේදං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නෝ ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, විතක්ක-විචාරානං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

64. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: නත්ථි.

65. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: නත්ථි.

66. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: උපපජ්ජති.

යස්ස වා පන -පෙ- නත්ථි. (පච්චනීකපුග්ගල)

67–69. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

62. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

63. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොම්පුද්ගලාවකාශ යි)

64. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: නැති.

65. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: නැති.

66. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: ඔ උපන්නේ යි.

තවද යමකුට ... නැති. (ප්‍රත්‍යනීක[illegible]ද්ගල යි)

67--69. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

70. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජීත්ථාති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජීත්ථ. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරො ච නූප්පජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරො ච නූප්පජ්ජීත්ථ.

යස්ස වා පන යත්ථ වචීසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජීත්ථ තස්ස තත්ථ කායසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජීත්ථ, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො ච නූප්පජ්ජීත්ථ, කායසඞ්ඛාරො ච නූප්පජ්ජති.

71. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජීත්ථාති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජීත්ථ. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරො ච නූප්පජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරො ච නූප්පජ්ජීත්ථ.

යස්ස වා පන යත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජීත්ථ තස්ස තත්ථ කායසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජතීති: ආමන්තා.

72. යස්ස යත්ථ වචීසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජති තස්ස තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජීත්ථාති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො නූප්පජ්ජීත්ථ. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො ච නූප්පජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරො ච නූප්පජ්ජීත්ථ.

යස්ස වා පන යත්ථ -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නාතීතවාරො.

70. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට ම ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථ-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධා-වාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, වාක්‌යංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නුපදී.

71. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ශුද්ධා-වාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

72. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ශුද්ධා-වාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්-ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නාකීතවාර යි.

73. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: සඤ්ඤඤ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති.

74. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: සඤ්ඤඤ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති.

75. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: සවිතක්කසවිචාරපඨමජ්ඣානස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං විතක්කවිචාරානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජතීති: සඤ්ඤඤ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති. විතක්කවිචාරානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගල)

76—78. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති -පෙ- (අනුලොමඔක්කාස)

79. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති තස්ස තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ ච උපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

73. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

74. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී,

75. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: විතර්කවිචාර සහිත පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට චිත්තසංකාරය නො ද උපදින්නේ යැ. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල යි)

76—78. යම් කෙනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනු-ලොමාවකාශ යි)

79. යමකුට යම් කෙනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී. වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

80. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

81. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: සවිතක්කසවිචාර පඨමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං විතක්කවිචාරානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. විතක්කවිචාරානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

82. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්සතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්සති. පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කවිචාරං පඨමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති, තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

80. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

81. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: විතර්කවිචාර සහිත වූ පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙස්සනට විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

82. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක් සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්ත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

83. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපජ්ජිස්සතීති: සඞ්ඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නුපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපජ්ජිස්සති. පඨමදුතියතතියචතුත්ථපඤ්චමච්ඡට්ඨසත්තමඅට්ඨනවමදසමඒකාදසමදුවාදසමතෙරසමචුද්දසමපණ්ණරසමසොළසමසත්තරසමඅට්ඨාරසමඒකූනවීසතිමවීසතිමඒකවීසතිමබාවීසතිමතෙවීසතිමචතුවීසතිමපඤ්චවීසතිමඡබ්බීසතිමසත්තවීසතිමඅට්ඨවීසතිමඒකූනතිංසතිමතිංසතිමඒකතිංසතිමබත්තිංසතිමතෙතිංසතිමචතුත්තිංසතිමපඤ්චතිංසතිමඡත්තිංසතිමසත්තතිංසතිමඅට්ඨතිංසතිමඒකූනචත්තාලීසතිමචත්තාලීසතිමඒකචත්තාලීසතිමබාචත්තාලීසතිමතෙචත්තාලීසතිමචතුචත්තාලීසතිමපඤ්චචත්තාලීසතිමඡචත්තාලීසතිමසත්තචත්තාලීසතිමඅට්ඨචත්තාලීසතිමඒකූනපඤ්ඤාසතිමපඤ්ඤාසතිමඒකපඤ්ඤාසතිමබාපඤ්ඤාසතිමතෙපඤ්ඤාසතිමචතුපඤ්ඤාසතිමපඤ්චපඤ්ඤාසතිමඡපඤ්ඤාසතිමසත්තපඤ්ඤාසතිමඅට්ඨපඤ්ඤාසතිමඒකූනසට්ඨිමසට්ඨිමඒකසට්ඨිමබාසට්ඨිමතෙසට්ඨිමචතුසට්ඨිමපඤ්චසට්ඨිමඡසට්ඨිමසත්තසට්ඨිමඅට්ඨසට්ඨිමඒකූනසත්තතිමසත්තතිමඒකසත්තතිමබාසත්තතිමතෙසත්තතිමචතුසත්තතිමපඤ්චසත්තතිමඡසත්තතිමසත්තසත්තතිමඅට්ඨසත්තතිමඒකූනාසීතිමාසීතිමඒකාසීතිමබාසීතිමතෙසීතිමචතුරාසීතිමපඤ්චාසීතිමඡාසීතිමසත්තාසීතිමඅට්ඨාසීතිමඒකූනනවුතිමනවුතිමඒකනවුතිමබානවුතිමතෙනවුතිමචතුනවුතිමපඤ්චනවුතිමඡනවුතිමසත්තනවුතිමඅට්ඨනවුතිමඒකූනසතතිමසතතිමඒකසතතිමබාසතතිමතෙසතතිමචතුසතතිමපඤ්චසතතිමඡසතතිමසත්තසතතිමඅට්ඨසතතිමඒකූනසතසතතිමසතසතතිමඒකසතසතතිමබාසතසතතිමතෙසතසතතිමචතුසතසතතිමපඤ්චසතසතතිමඡසතසතතිමසත්තසතසතතිමඅට්ඨසතසතතිමඒකූනසහස්සතිමසහස්සතිමඒකසහස්සතිමබාසහස්සතිමතෙසහස්සතිමචතුසහස්සතිමපඤ්චසහස්සතිමඡසහස්සතිමසත්තසහස්සතිමඅට්ඨසහස්සතිමඒකූනදසසහස්සතිමදසසහස්සතිමඒකදසසහස්සතිමබාදසසහස්සතිමතෙදසසහස්සතිමචතුදසසහස්සතිමපඤ්චදසසහස්සතිමඡදසසහස්සතිමසත්තදසසහස්සතිමඅට්ඨදසසහස්සතිමඒකූනසතසහස්සතිමසතසහස්සතිමඒකසතසහස්සතිමබාසතසහස්සතිමතෙසතසහස්සතිමචතුසතසහස්සතිමපඤ්චසතසහස්සතිමඡසතසහස්සතිමසත්තසතසහස්සතිමඅට්ඨසතසහස්සතිමඒකූනකොටිසතසහස්සතිමකොටිසතසහස්සතිමඒකකොටිසතසහස්සතිමබාකොටිසතසහස්සතිමතෙකොටිසතසහස්සතිමචතුකොටිසතසහස්සතිමපඤ්චකොටිසතසහස්සතිමඡකොටිසතසහස්සතිමසත්තකොටිසතසහස්සතිමඅට්ඨකොටිසතසහස්සතිමඒකූනපකොටිසහස්සතිමපකොටිසහස්සතිමඒකපකොටිසහස්සතිමබාපකොටිසහස්සතිමතෙපකොටිසහස්සතිමචතුපකොටිසහස්සතිමපඤ්චපකොටිසහස්සතිමඡපකොටිසහස්සතිමසත්තපකොටිසහස්සතිමඅට්ඨපකොටිසහස්සතිමඒකූනකොටිපකොටිසහස්සතිමකොටිපකොටිසහස්සතිමඒකකොටිපකොටිසහස්සතිමබාකොටිපකොටිසහස්සතිමතෙකොටිපකොටිසහස්සතිමචතුකොටිපකොටිසහස්සතිමපඤ්චකොටිපකොටිසහස්සතිමඡකොටිපකොටිසහස්සතිමසත්තකොටිපකොටිසහස්සතිමඅට්ඨකොටිපකොටිසහස්සතිමඒකූනනහුතතිමනහුතතිමඒකනහුතතිමබානහුතතිමතෙනහුතතිමචතුනහුතතිමපඤ්චනහුතතිමඡනහුතතිමසත්තනහුතතිමඅට්ඨනහුතතිමඒකූනනහුතතිමනහුතතිමඒකනහුතතිමබානහුතතිමතෙනහුතතිමචතුනහුතතිමපඤ්චනහුතතිමඡනහුතතිමසත්තනහුතතිමඅට්ඨනහුතතිමඒකූනසතසහස්සතිමසතසහස්සතිමඒකසතසහස්සතිමබාසතසහස්සතිමතෙසතසහස්සතිමචතුසතසහස්සතිමපඤ්චසතසහස්සතිමඡසතසහස්සතිමසත්තසතසහස්සතිමඅට්ඨසතසහස්සතිමඒකූනකොටිසතසහස්සතිමකොටිසතසහස්සතිමඒකකොටිසතසහස්සතිමබාකොටිසතසහස්සතිමතෙකොටිසතසහස්සතිමචතුකොටිසතසහස්සතිමපඤ්චකොටිසතසහස්සතිමඡකොටිසතසහස්සතිමසත්තකොටිසතසහස්සතිමඅට්ඨකොටිසතසහස්සතිමඒකූනපකොටිසහස්සතිමපකොටිසහස්සතිමඒකපකොටිසහස්සතිමබාපකොටිසහස්සතිමතෙපකොටිසහස්සතිමචතුපකොටිසහස්සතිමපඤ්චපකොටිසහස්සතිමඡපකොටිසහස්සතිමසත්තපකොටිසහස්සතිමඅට්ඨපකොටිසහස්සතිමඒකූනකොටිපකොටිසහස්සතිමකොටිපකොටිසහස්සතිමඒකකොටිපකොටිසහස්සතිමබාකොටිපකොටිසහස්සතිමතෙකොටිපකොටිසහස්සතිමචතුකොටිපකොටිසහස්සතිමපඤ්චකොටිපකොටිසහස්සතිමඡකොටිපකොටිසහස්සතිමසත්තකොටිපකොටිසහස්සතිමඅට්ඨකොටිපකොටිසහස්ස

83. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී. චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

84. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: සවිතර්කසවිචාර පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. සවිතර්ක-සවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යනීක-පුද්ගල යි)

85—87. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවිකාශ යි)

88. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණ-යෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

යස්ස වා පන යස්මිං වීථිසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නස්ස අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදකඛණෙ තෙසං තස්මිං වීථිසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගීනං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පච්ඡිම-චිත්තං උප්පජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං වීථිසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති, කාය-සඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති.

89. යස්ස යස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සතීති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගීනං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජතීති: ආමන්තා.

90. යස්ස යස්මිං වීථිසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සතීති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගඛණෙ විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තස්මිං වීථිසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති. සවිතක්කසවිචාර පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගඛණෙ අවිතක්ක අවිචාර පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං වීථි-සඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං වීථිසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජතීති: සවිතක්කසවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ තෙසං තස්මිං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං වීථිසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති. සවිතක්කසවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගඛණෙ, අවිතක්කඅවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදකඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති, වීථිසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නානාගතවාරෝ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ. කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

89. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

90. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. සවිතර්කසවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නානාගතවාර යි.

91. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං, යස්ස විඤ්ඤාණස්ස අනන්තරා අවිතක්කඋවිචාරං පඨමවිඤ්ඤාණං උපපජ්ජිස්සති තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

92. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

93. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

94—96. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

97. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: කාමාවචරෙ පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

91. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්-සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

92. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

93. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

94—96. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

97. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම-වන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම-වන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

98. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: කාමාවචරෙ පවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමා-පන්නානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්ස, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතී: චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්ස. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්ස.

99. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්ස තස්ස තස්ස චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: සවිතක්කසවිචාරභූමියං පවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, ඉතරෙසං සවිතක්කසවිචාරභූමියං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්ස, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතී: අවිතක්ක අවිචාරභූමියං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්ස, සවිතක්කසවිචාරභූමියං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්ස. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

100. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්සතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්සතී: උපපජ්ජිස්ස.

101. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්සතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජිස්සතී: උපපජ්ජිස්ස.

98. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ. චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

99. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: සවිතර්කසවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සවිතර්කසවිචාරභූමියෙහි සෙසු ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. සවිතර්කසවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

100. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

101. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

102. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: උපපජ්ජති. (පච්චනීකපුග්ගල)

103—105. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති -පෙ- (පච්චනීක-ඔකාස)

106. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස තත්ථ වචී-සඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සතීති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සවිතක්කසවිචාරපඨම-චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අවිතක්කඅවිචාර පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං[1], යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්ක අවිචාරං පඨමචිත්තං[2] උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කාය-සඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: කාමාවචරෙ පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ සවිතක්කසවිචාරපඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අවිතක්කඅවිචාර පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති.

107. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස තත්ථ චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සතීති: චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඨමචිත්තසමඞ්ගීනං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජිස්සති.

1. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඨමවිත්තසමඞ්ගීනං – මජ්ඣං.
2. අවිතක්කඅවිචාර පඨමචිත්තං – P.T.S.

102. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක-පුද්ගල යි)

103—105. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

106. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද නැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්ත්වයනට ද නැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද නැ යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්ත්වයනට ද නැ යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

107. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද නැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ ය, රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද අසංඥසත්ත්වයනට ද නැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

යස්ස වා පන යස්මිං විඤ්ඤාණක්ඛන්ධෝ නුප්පජ්ජිස්සති, තස්ස තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජතීති: කාමාවචරෙ පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං තෙසං තස්මිං විඤ්ඤාණක්ඛන්ධෝ නුප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං කාය-සඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං විඤ්ඤාණක්ඛන්ධෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති, කාය-සඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති.

108. යස්ස යස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති තස්ස තස්මිං විඤ්ඤා-ණක්ඛන්ධෝ නුප්පජ්ජිස්සතීති· අවිතක්කඅවිචාරභූමියං තෙසං තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්මිං විඤ්ඤාණක්ඛන්ධෝ නුප්පජ්ජිස්සති. අවිතක්කඅවිචාරභූමියං පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං, අසඤ්ඤි-සත්තානං තෙසං තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති, විඤ්ඤාණක්ඛන්ධෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං විඤ්ඤාණක්ඛන්ධෝ නුප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජතීති: සවිතක්කසවිචාරභූමියං පඨමවිඤ්ඤා-සමඞ්ගීනං තෙසං තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති, අවිතක්ක අවිචාර-භූමියං පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං,අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං විඤ්ඤා-ණක්ඛන්ධෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති. (පච්චනීක-පුග්ගලොකාස)

අතීතානාගතවාරෝ.

උපපාදවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය.

108. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: අවිතර්ක අවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ- ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සවිතර්කසවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක පුද්ගලාවකාශ යි)

අතීතානාගතවාර යි.

උත්පාදවාර නිමි.

පවත්තිනිරොධවාරෝ

1. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: විනා විතක්කවිචාරෙහි අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාස-පස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, වචී-සඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි විතක්කවිචාරානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාස-පස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, කාය-සඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති.

2. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති.

3. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. විතක්කවිචාරානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගල)

4--6. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. -පෙ- (අනු-ලොමඔකාස)

ප්‍රවෘත්තිනිරෝධවාර

1. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

2. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

3. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්කවිචාරයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමපුද්ගල යි)

4—6. යම් කෙනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි තෘතීයධ්‍යානයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි. එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වේ ... (අනුලොමාවකාශ යි)

7—9. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ථ වචී-සඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: -පෙ- (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

(යස්සකම්පි යස්සයත්ථකම්පි සදිසං)

10. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි අචිතක්කඅවිචාරචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: විනා විතක්කවිචාරෙහි අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ග-ක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි අවිතක්කඅවිචාරචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති.

11. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමා-පන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා.

12. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ, න නිරුජ්ඣති. සඛෙඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමා-පන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගල)

7—9. යමකුට යම් කැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ... (අනුලොම-පුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයත්තකය ද සමාන යි.)

10. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වේ. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි-ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

11. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... **එසේ යි.**

12. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

13—15. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීක-ඔකාස)

16—18. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: විනා අසඤ්ඤසමාපත්තියා විතක්කවිචාරානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති. සඞ්ඛසං චිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ, විනා අසඤ්ඤසමාපත්තියා අවිතක්කඅවිචාර චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

(යස්සකම්පි යස්සයස්සකම්පි සදිසං විත්ථාරෙතබ්බං. යස්සයස්සකෙ **'නිරොධසමාපන්නානන්ති'** න කාතබ්බං)

පච්චුප්පන්නවාරෝ.

19—36. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

(යථා උප්පාදවාරෙ අතීතා පුච්ඡා යස්සකම්පි යස්සයස්සකම්පි අනුලොමම්පි පච්චනීයම්පි විභත්තං එවං නිරොධවාරෙපි විභජිතබ්බං. නත්ථි නානාකරණං)

අතීතවාරෝ.

37. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා,

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං **පච්ඡිමචිත්තස්ස** උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං **පච්ඡිමචිත්තං** උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ **පච්ඡිමභවිකානං** යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

13--15. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

16—18. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් කොර වූ අවිතර්කඅවිචාරචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයත්තකය ද සමාන ව විස්තර කළයුතු. යස්සයත්තකයෙහි 'නිරොධසමාපන්නානං' යනු නො යෙදියයුතු.

ප්‍රත්‍යුත්පන්නවාරය යි.

19—36. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

(උත්පාදවාරයෙහි අතීතපදභාව යම්සේ යස්සකය ද යස්සයත්තකය ද අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද බෙදන ලද නම් එසේ නිරොධවාරයෙහි ද බෙදියයුතු. වෙනසෙක් නැති.)

අතීතවාර යි.

37. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ වූහු වන්නවුනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

38. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරෙ. අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං, අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

39. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: අවිතක්කඅවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති. (අනුලොමපුග්ගල)

40—42. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

43. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: දුතියජ්ඣානං, තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

38. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාව-චරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුත වන්නවුනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට කාය-සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. සෙසු ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

39. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්ක-අවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ නම් ඔවුනට ද චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

40—42. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

43. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: ද්විතීය ධ්‍යානයට හා තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: කාමාව-චරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචර-යනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

44. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පඨමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානා තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

45. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: අවිතක්කඅවිචාරපඨමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

46. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පඨමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඨමභවිකානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, සවිතක්කසවිචාරපඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අවිතක්කඅවිචාර පඨමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා.

44. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වක්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ නම් ඔවුනට ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

45. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද, යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ නම් ඔවුනටද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ., ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි. (අනුලොමපුද්ගලාවිකාශ යි)

46. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්; කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුත වන්නවුනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය ... එසේ යි.

47. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පවත්තිමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පවත්තිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පවත්තිමහග්ගතානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා.

48. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: අවිතක්කඅවිචාරපවත්තිමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පවත්තිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීක-පුග්ගල)

49—51. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති -පෙ- (පච්ච-නීකඔකාස)

52. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පවත්තිමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පවත්තිම-චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. සවිතක්කසවිචාරපවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අවි-තක්කඅවිචාරපවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්ක-අවිචාරං පවත්තිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. සවිතක්කසවිචාර පවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අවිතක්කඅවිචාර පවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පවත්තිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස වචී-සඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

47. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදනා කෙණෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුත වන්නවුනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

48 යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ නම් ඔවුනට ද වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

49--51. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

52. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදනා කෙණෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්ත සමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට හා තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

53. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමනන්තා.

54. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: අවිතක්කඅවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පච්ඡිම-චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමනන්තා. (පවඩ්ඪිකපුග්ගල-ලොකාස)

අනාගතවාරෝ.

55. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමනන්තා.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: සබ්බසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්ස, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති.

53. යමකුට යම් කැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. පශ්චිම-චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් කැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

54. යමකුට යම් කැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාරපශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් කැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

55. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්-කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

56. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්ස, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති.

57. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. විතක්කවිචාරානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්ස, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලෙ)

58—60. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

61. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සාති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්ස.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස. නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්ස, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති.

56. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

57. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත බිඳෙනා කෙණෙහි ද නිරොධ-යට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්ක-විචාරයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලෝමපුද්ගල යි)

58—60. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ... (අනුලෝමාවකාශ යි)

61. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ග-ක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ භඞ්ග-ක්ෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

62. යස්ස යදා කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස තදා චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යදා චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සා තස්ස තදා කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: සබ්බසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තදා චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සා, නෝ ච තෙසං තදා කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තදා චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සා, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති.

63. යස්ස යදා වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස තදා චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යදා චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සා තස්ස තදා වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: සබ්බසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තදා චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සා, නෝ ච තෙසං තදා වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. විතක්ක විචාරානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තදා චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සා, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

64. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සාති: නිරුජ්ඣිස්සා.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සා තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: නත්ථි.

65. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සාති: නිරුජ්ඣිස්සා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සා තස්ස කාය-සඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: නත්ථි.

66. තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සාති: නිරුජ්ඣිස්සා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සා තස්ස වචී-සඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: නත්ථි. (පච්චනීකපුග්ගල)

67—69. යදා කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීක ඔකාස)

62. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

63. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්ත-යාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්ක-විචාරයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ, (අනුලොම්පුද්ගලාව-කාශ යි)

64. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැති.

65. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී ය, යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැති.

66. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැති, (ප්‍රත්‍යනීක-පුද්ගල යි)

67—69. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

70. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං යෙව චිනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නකානං, අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණෙ, තෙසං යෙව චිනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නකානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣතීති.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගකඛණෙ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං යෙව අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣතීති, කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති.

71. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ චිනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්නානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣතීති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

70. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: ප්‍රථම-ධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ චිත්ත-යාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යාන-යට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී, කායසංස්-කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

71. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: චිත්ත-යාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

72. යස්ස යත්ථ වචීසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣිත්ථ, සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣිත්ථ.

යස්ස වා පන යත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

පච්චුපපන්නාතීතවාරො.

73. යස්ස කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස වචීසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

74. යස්ස කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣිස්සති නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

72. යමකුට යම් කැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද, විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ භඩහක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද, අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් කැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නාතීතවාර යි.

73. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ භඩහක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඩහක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

74. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ භඩහක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඩහක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

75. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: සවිතක්කසවිචාර පඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං විතක්කවිචාරානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. විතක්කවිචාරානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගල)

76—78. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

79. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: දුතියජ්ඣානං, තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදක්ඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති.

80. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති.

75. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්ත-යාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. සෙසු ඔවුනට විතර්කවිචාරයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ග-ක්ෂණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්-කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්කවිචාරයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමපුද්ගල යි)

76--78. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

79. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යා-නයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ග-ක්ෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

80. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

81. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ස චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: සවිතක්කසවිචාර පඨමචිත්තස්ස භඞ්ග-ක්ඛණෙ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං චිතක්කවිචාරානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති. විතක්කවිචාරානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරු-ජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

82. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. සවිතක්කසවිචාර පඨම-චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අවිතක්කඅවිචාර පඨමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමචිත්තං උපජ්ජිස්සති. තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරු-ජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කාය-සඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

83. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, විනා අස්සා-සපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අස-ඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා.

81. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: විතර්ක-විචාරසහිත වූ පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. සෙසු ඔවුනට එහි විතර්කවිචාරයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්කවිචාරයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොම-පුද්ගලාවකාශ යි)

82. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

83. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

84. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: සඛේදං චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ, විනා චිතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. අවිතක්කඅවිචාරපඨමජ්ඣානස්ස භඞ්ගඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: සවිතක්කසවිචාර පඨමජ්ඣානස්ස භඞ්ගඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති. අවිතක්කඅවිචාරපඨමජ්ඣානස්ස භඞ්ගඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති. (පච්චනීකපුග්ගල)

85--87. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

88. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගඛණෙ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. සවිතක්කසවිචාරපඨමජ්ඣානස්ස භඞ්ගඛණෙ, අවිතක්කඅවිචාරපඨමජ්ඣානසමඞ්ගීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනාහාරා අවිතක්කඅවිචාරපඨමජ්ඣානං උපපජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගඛණෙ, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගඛණෙ තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ

84. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

85—87. යමතැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

88. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට ම ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය

න නිරුජ්ඣති. සවිතක්කසවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අවිතක්ක-අවිචාරපච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්ක-අවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අස්සාසපස්සාසානං උප්පාදක්ඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

89. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣිස්සතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං තත්ථ කාය-සඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසඞ්ඛාරො ච න නිරු-ජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

90. යස්ස යත්ථ වචීසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣිස්සතීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ වචී-සඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣිස්සති. අවිතක්කඅවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤ සත්තානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතීති: සවිතක්කසවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති. අවිතක්කඅවිචාරපච්ඡිම-චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති. (පච්චනීක-පුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නානාගතවාරො.

නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාරපශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නාවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

89. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

90. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත් යාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: සවිතර්කසවිචාරපශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. අවිතර්කඅවිචාරපශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නානාගතවාර යි.

91. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: සවිතක්කසවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අවිතක්ක-අවිචාරපච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්ක-අවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

92. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

93. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

94—96. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති -පෙ- (අනුලොම-ඔකාස)

97. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස තත්ථ වචී-සඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිත්ථාති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිත්ථ. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිත්ථ.

91. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: සවිතර්කසවිචාරපශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාරපශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාරපශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

92. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

තවද යමකුට .. එසේ යි.

93. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලෝම පුද්ගල යි)

94--96. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ... (අනුලෝමාවකාශ යි)

97. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී.

98. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරෙ පඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්ස, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සාති: චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං, තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්ස.

99. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: සවිතක්කසවිචාරභූමියං පඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං සවිතක්කසවිචාරභූමියං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්ස, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සාති: අවිතක්කඅවිචාරභූමියං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්ස. සවිතක්කසවිචාරභූමියං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්ස. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

100 යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සාති: නිරුජ්ඣිස්ස.

101. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සාති: නිරුජ්ඣිස්ස.

98. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්වීතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්වීතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී.

99. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: සවිතර්කසවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. සෙසු ඔවුනට එහි සවිතර්කසවිචාරභූමියෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. සවිතර්කසවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

100. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී.

101. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: නැති.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී.

102. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති : නත්ථි.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථාති: නිරුජ්ඣිත්ථ. (පච්චනීකපුච්ඡාල)

103--105. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

106. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ, නො ච තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සවිතක්කසවිචාර පවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අවිතක්කඅවිචාර පවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පවත්තිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිත්ථ, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථාති: කාමාවචරෙ පවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සවිතක්කසවිචාරපවත්තිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අවිතක්කඅවිචාරපවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පවත්තිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිත්ථ.

107. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස තත්ථ චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ.

102. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: නැති.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

103—105. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවක්‍යෂ යි)

106. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වීය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්‍යෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්ත-සමඩ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාරපශ්චිම-චිත්තය උපදින්නෙ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥ-සඞ්ඛයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී යැ වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්‍යෂණයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සවිතර්ක-සවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්‍යෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඩ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නෙ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසඞ්ඛයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී යැ.

107. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචර-යනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ.

නො ච තෙසං තසෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තසෝ කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිත්ථ, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යසෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තසෝ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථාති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තසෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තසෝ කායසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තසෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිත්ථ.

108. යස්ස යසෝ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස තසෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: අවිතක්කඅවිචාරභූමියං තෙසං තසෝ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ, නො ච තෙසං තසෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. අවිතක්කඅවිචාරභූමියං පච්ඡිමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං, තෙසං තසෝ වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිත්ථ, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යසෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තසෝ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථාති: සවිතක්කසවිචාරභූමියං පච්ඡිමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තසෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තසෝ වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිත්ථ. අවිතක්කඅවිචාරභූමියං පච්ඡිමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තසෝ චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිත්ථ. (පටිසම්භිදාපුඤ්ඤලොකාස)

අතීතානාගතවාරෝ.

නිරොධවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී ය. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය.

108. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, අවිතර්කඅවිචාර භූමියෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥ සත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය. චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත් සවිතර්කසවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට: එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

අතීතානාගතවාර යි.

නිරොධවාර නිමි.

109. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: නො.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: නො.

110. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: නො.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: නො.

111. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: නො.

යස්ස වා පන -පෙ- (අනුලොමපුග්ගල)

112—114. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තත්ථ වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣතීති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තත්ථ -පෙ-

(ඉතරෙසං යත්ථකානං සදිසං) (අනුලොමඔකාස)

115—117. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති -පෙ-

(යස්සකම්පි යස්සයත්ථකම්පි සදිසං) (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

118. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීතී: විතක්කවිචාරානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති. විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස කාය-සඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති. විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤ-සත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති.

109. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: නැති.

110. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: නැති.

111. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට ... නැති. (අනුලොමපුද්ගල යි)

112—114. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යාන වූ තෘතීයධ්‍යාන වූ එහි ... (අනුලොමාවකාශ යි)

(සෙසු යතුකයන්ගේ ඛෙදීම සමාන යි.)

115—117. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයතුකය ද සමාන යි.)

118. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගේ හඬහඤ්ඤණ-යෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬහඤ්ඤණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්-පාදඤ්ඤණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬහඤ්ඤණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද, අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

119. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: සඤ්ඤසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති. විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති. විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති.

120. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣතීති: සඤ්ඤසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති. විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: විතක්කවිචාරානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති. විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති. (පච්චනීකපුග්ගල)

121—123. යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

124—126. යස්ස යත්ථ කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති -පෙ-

(යස්සකම්පි යස්සයත්ථකම්පි සදිසං, යස්ස යත්ථකෙ නිරොධසමාපන්නානංති න ලබ්භති.) (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

පච්චුපපන්නවාරෝ.

119. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියලු ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වේ. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥ-සත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්-කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

120. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියලු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥ-සත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

121—123. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

124—126. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයත්තකය ද සමානයි, යස්සයත්තකයෙහි '**නිරොධසමාපන්නානං**' යනු නො ලැබේ.

ප්‍රත්‍යුත්පන්නවාර යි.

127—129. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

(අතීතා පුච්ඡා උප්පාදවාරෙපි නිරොධවාරෙපි උප්පාදනිරොධවාරෙපි සදිසං විස්සාරෙතබ්බා.)

අතීතවාරෝ.

130. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති. තෙසං වචනත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ව තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

131. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති. රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති. තෙසං වචනත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ව තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති.

132. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ව තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති. (අනුලොමපුග්ගල)

127—129. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

(අතීතපෘච්ඡා උත්පාදවාරයෙහි ද නිරොධවාරයෙහි ද උත්පාදනිරොධවාරයෙහි ද සමාන වැ විස්තර කළයුතු යි.)

අතීතවාර යි.

130. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපන්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුතචවන්නවුනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

131. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද, යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුත වන්නවුනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය. ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

132. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

133--135. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපඨහිස්සති -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

136. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපට්ඨහිස්සති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නස්ස තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපට්ඨහිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නස්ස කාමාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච උපට්ඨහිස්සති වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපට්ඨහිස්සතීති: කාමාවචරානං පඨමචිත්තස්ස උපාදකඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඨමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපට්ඨහිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නස්ස, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපට්ඨහිස්සති.

137. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපට්ඨහිස්සති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපට්ඨහිස්සතීති: කාමාවචරානං පඨමචිත්තස්ස උපාදකඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඨමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නස්ස, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපට්ඨහිස්සති. පඨමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නස්ස• ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපට්ඨහිස්සති.

138. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපට්ඨහිස්සති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපට්ඨහිස්සතීති: පඨමචිත්තස්ස උපාදකඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නස්ස තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපට්ඨහිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නස්ස, කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උප්පජ්ජිස්සති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

133—135. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

136. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

137. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද, අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

138. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

139. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පඨමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඨමභවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චවන්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති. නො ව තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. සවිතක්කසවිචාරපඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අවිතක්කඅවිචාරපඨමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ව නූපපජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ව න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

140. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පඨමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පඨමභවිකානං යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජිත්වා පරිනිබ්බායිස්සන්ති. තෙසං චවන්තානං, තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති, නො ව තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ව නූපපජ්ජිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ව න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා.

141. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: අවිතක්කඅවිචාරපඨමචිත්තස්ස[1] උපපාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති, නො ව තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ව නූපපජ්ජිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ව න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීක-පුඤ්ඡාල)

142—144. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජිස්සති -පෙ- (පච්චනීක-ඔකාස)

1. පඨමචිත්තස්ස

139. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුතවන්නවුනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

140. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ චුතවන්නවුනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

141. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

142—144. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

145. යස්ස යස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පඨමවිඤ්ඤාණස්ස උපාදකඛණෙ යස්ස විඤ්ඤාණස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඨමවිඤ්ඤාණං උප්පජ්ජිස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. සවිතක්කසවිචාරපඨමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගඛණෙ අවිතක්කඅවිචාරපඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගිනං, යස්ස විඤ්ඤාණස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරපඨමවිඤ්ඤාණං උප්පජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානූපගානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සතීති: දුතියජ්ඣානූපගානං තතියජ්ඣානූපගානං සමාපන්නානං තෙසං තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති. සවිතක්කසවිචාරපඨමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගඛණෙ අවිතක්කඅවිචාරපඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගිනං, යස්ස විඤ්ඤාණස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමවිඤ්ඤාණං උප්පජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානූපගානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති.

146. යස්ස යස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං විඤ්ඤාණසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: කාමාවචරානං පඨමවිඤ්ඤාණස්ස උපාදකඛණෙ යස්ස විඤ්ඤාණස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පඨමවිඤ්ඤාණං උප්පජ්ජිස්සති, චතුත්ථජ්ඣානූපගානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං විඤ්ඤාණසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගඛණෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං කායසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති, විඤ්ඤාණසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං විඤ්ඤාණසඞ්ඛාරෝ -පෙ- ආමන්තා.

147. යස්ස යස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති තස්ස තස්මිං විඤ්ඤාණසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: අවිතක්කඅවිචාරපඨමවිඤ්ඤාණස්ස උපාදකඛණෙ, යස්ස විඤ්ඤාණස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමවිඤ්ඤාණං උප්පජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානූපගානං, තතියජ්ඣානූපගානං, චතුත්ථජ්ඣානූපගානං සමාපන්නානං තෙසං තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්මිං විඤ්ඤාණසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජිස්සති, විඤ්ඤාණසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්මිං -පෙ- ආමන්තා. (පවත්තීකපුග්ගලොකාස)

අනාගතවාරෝ.

145. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ ය. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

146. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

147. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

148—150. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිත්ථාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිත්ථ, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණේ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිත්ථ, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති —පෙ—

(යථා උපපාදවාරේ[1] පච්චුපන්නා අතීතා පුච්ඡා අනුලොමම්පි පටිවනීකම්පි විභත්තා, එවං උපපාදනිරොධවාරෙපි පච්චුපන්නා අතීතා-පුච්ඡා අනුලොමම්පි පටිවනීකම්පි විභාවිතඛ්බා.) (අනුලොමපුග්ගල)

පච්චුපන්නාතීතවාරෝ.

151. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණේ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

152. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණේ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

1. උපපාදවාරෙපි – සී. ඉ.

148—150. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද උපදී. (අනුලෝමපුද්ගල යි).

(උත්පාදවාරයෙහි ප්‍රත්‍යුත්පන්න අතීත පෘච්ඡාවෝ අනුලෝමය ප්‍රත්‍යනීකය ද විසින් යම්සේ බෙදන ලද්දහු ද එසේ ම උත්පාදනිරොධවාරයෙහි ද ප්‍රත්‍යුත්පන්න අතීත පෘච්ඡාවෝ අනුලෝමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද විසින් බෙදිය යුත්තාහ.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නාතීතවාර යි.

151. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

152. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

153. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, විනා විතක්කවිචාරේහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. විතක්කවිචාරානං උපපාදක්ඛණේ තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගල)

154—156. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති -පෙ- (අනුලොම-ඔකාස)

157. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණේ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණේ තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණේ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවචරානං අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණේ තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

158. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණේ තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති.

153. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල යි)

154--156. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනුලොමවකාශ යි)

157. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ ය.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

158. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

159. යස්ස යස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති තස්ස තස්මිං චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජතීති: සබ්බසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, විනා විතක්කවිචාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ තෙසං තස්මිං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. නෝ ච තෙසං තස්මිං වචීසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජති. විතක්කවිචාරානං උපපාදක්ඛණේ තෙසං තස්මිං චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

160. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: සබ්බසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, විනා අස්සාස-පස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤ-සත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති, නෝ ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. සවිතක්කසවිචාරපඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ අවිතක්කඅවිචාරපඨමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පඨමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං කාය-සඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කාය-සඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

161. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: සබ්බසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, විනා අස්සාස-පස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤ-සත්තානං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජති. නෝ ච තෙසං චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච නුපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කාය-සඞ්ඛාරෝ නුපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

159. යමකුට යම් කැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් කැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඩහඤ්ඤණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ චිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන්ගේ උත්පාදඤ්ඤණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

160. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: චිත්තයාගේ භඩහඤ්ඤණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩහඤ්ඤණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

161. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: චිත්තයාගේ භඩහඤ්ඤණයෙහි සියල්ලනට ද. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩහඤ්ඤණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

162. යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා විතක්ක-විචාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤි-සත්තානං තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස වචී-සඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගල)

163—165. යථා කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති -පෙ- (පච්චනීක-ඔකාස)

166. යස්ස යථා කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති තස්ස තථා වචී-සඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: පඨමජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාව-චරානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාස-පස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං කථා කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති, නො ච තෙසං තථා වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. සවිතක්කසවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අවිතක්කඅවිචාරපච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරපච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තථා කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති, වචීසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යථා වචීසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තථා කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමා-පන්නානං, අස්සාසපස්සාසානං උපපාදක්ඛණෙ, තෙසං තථා වචී-සඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තථා කායසඞ්ඛාරෝ නූපපජ්ජති. සවිතක්කසවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අවිතක්ක-අවිචාරපච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්ක-අවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං අස්සාසපස්සාසානං භඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං යෙව විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, චතුත්ථජ්ඣානං සමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තථා වචී-සඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති, කායසඞ්ඛාරෝ ච නූපපජ්ජති.

162. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක-පුද්ගල යි)

163—165. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

166. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ප්‍රථම-ධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද, ඔවුනට ම ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්ත-යාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාස-යන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට ම, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්න-වුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො-වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්වි-තීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො-වන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්ක-අවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්ක-අවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

167. යස්ස යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති තස්ස තස්ස චිත්ත-සඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: සඤ්ඤිසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, තෙසං තස්ස කාය-සඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරු-ජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජතීති: ආමන්තා.

168. යස්ස යස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති තස්ස තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සතීති: සඤ්ඤිසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, විනා විතක්ක-විචාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, තෙසං තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජති. නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස වචී-සඞ්ඛාරෝ ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නුප්පජ්ජතීති: ආමන්තා. (පවත්තිකපුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නානාගතවාරෝ.

169. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උප්පජ්ජිස්ස තස්ස වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: සවිතක්කසවිචාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අවිතක්කඅවිචාරපච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අවිතක්කඅවිචාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උප්පජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච උප්පජ්ජිස්ස, වචීසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන වචීසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උප්පජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

167. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදනේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නොවන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්; එසේ යි.

168. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නානාගතවාර යි.

169. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

170—180. යස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සතීති: පඨමචිත්තසමඞ්ගිස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඞ්ඛාරෝ ච උපපජ්ජිස්සති, චිත්තසඞ්ඛාරෝ ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තසඞ්ඛාරෝ නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කායසඞ්ඛාරෝ උපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා. -පෙ-

(යථා නිරොධවාරෙ අතීතානාගතා පුච්ඡා අනුලොමම්පි පච්චනීකම්පි විභත්තා එවං උපපාදනිරොධවාරෙපි අතීතානාගතා පුච්ඡා අනුලොමම්පි පච්චනීකම්පි විභජිතබ්බා අසම්මොහනත්ථාය, නිරොධවාරෙන සදිසං, නත්ථි නානාකරණං.) (අනුලොමපුග්ගල)

අතීතානාගතවාරෝ.

උපපාදනිරොධවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

1—180. යො කායසඞ්ඛාරං පරිජානාති සො වචීසඞ්ඛාරං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන වචීසඞ්ඛාරං පරිජානාති සො කායසඞ්ඛාරං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

(යථා ඛන්ධයමකෙ පරිඤ්ඤාවාරං විභත්තං එවං සඞ්ඛාරයමකෙපි පරිඤ්ඤාවාරං විභජිතබ්බං.)

පරිඤ්ඤාවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

සඞ්ඛාරයමකං නිට්ඨිතං.

170—180. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි. ... (අනුලොමපුද්ගල යි)

(නිරොධවාරයෙහි අතීතානාගතපදවිභාගවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද විසින් යම්සේ බෙදන ලද්දහු ද එසේ උත්පාදනිරොධවාරයෙහි ද අතීතානාගතපදවිභාගවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද විසින් නො මුළා වැ බෙදිය යුත්තාහ. නිරොධවාරය හා සම යි, වෙනසෙක් නැති.)

අතීතානාගතවාර යි.

උත්පාදනිරොධවාර නිමි.

1—180. යමෙක් කායසංස්කාරය පිරිසිඳ දනී නම් හෙතෙම වාක්සංස්කාරය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් වාක්සංස්කාරය පිරිසිඳ දනී නම් හෙතෙම කායසංස්කාරය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

(ස්කන්ධයමකයෙහි පරිඥාවාරය යම්සේ බෙදන ලද ද එසේ සංස්කාර යමකයෙහි ද පරිඥාවාරය බෙදියයුතු ය.)

පරිඥාවාර නිමි.

සංස්කාරයමක නිමියේ යි.

7. අනුසයයමකං

පරිච්ඡේදවාරෝ

සත්තානුසයා :

කාමරාගානුසයෝ පටිඝානුසයෝ මානානුසයෝ දිට්ඨානුසයෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ භවරාගානුසයෝ අවිජ්ජානුසයෝ.

1. පරිඤ්ඤානුද්දෙසවාරෝ

1. කත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති: කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු. එත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති.

2. කත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති: දුක්ඛාය වෙදනාය. එත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති.

3. කත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙති: කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා. එත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙති.

4. කත්ථ දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති: සක්කායපරියාපන්නෙසු ධම්මෙසු. එත්ථ දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති.

5. කත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති: සක්කායපරියාපන්නෙසු ධම්මෙසු. එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති.

6. කත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා, එත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙති.

7. කත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති: සක්කායපරියාපන්නෙසු ධම්මෙසු. එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති.

උප්පත්තිට්ඨානවාරෝ.

7. අනුශයයමක

පරිච්ඡේදවාර යි

අනුශයයෝ සත්දෙනෙකි :

කාමරාගානුසය යැ පටිඝානුසය යැ මානානුසය යැ දිට්ඨානුසය යැ විචිකිච්ඡානුසය යැ භවරාගානුසය යැ අවිජ්ජානුසය යි.

පරිච්ඡින්න උද්දෙසවාර යි

1. කාමරාගානුසය (අප්‍රහීනභාවයෙන් සන්තානයෙහි හෝනා බැවින් අනුශය වූ කාමරාගය) කොහි අනුශය (අනුරූප කරුණක් ලැබැ උපදනේ) වේ ද යත් : කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි යැ. මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි.

2. පටිඝානුසය කොහි අනුශය වේ ද යත්: දුඃඛවේදනායෙහි යැ. මෙහි පටිඝානුසය අනුශය වෙයි.

3. මානානුසය කොහි අනුශය වේ ද යත් : කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද වෙයි. මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි.

4. දිට්ඨානුසය කොහි අනුශය වේ ද යත් : සර්වසත්කාය පර්‍යාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ. මෙහි දිට්ඨානුසය අනුශය වෙයි.

5. විචිකිච්ඡානුසය කොහි අනුශය වේ ද යත් : සර්වසත්කාය-පර්‍යාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ, මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි.

6. භවරාගානුසය කොහි අනුශය වේ ද යත් : රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද වෙයි, මෙහි භවරාගානුසය අනුශය වෙයි.

7. අවිජ්ජානුසය කොහි අනුශය වේ ද යත් : සර්වසත්කාය පර්‍යාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ. මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි.

උත්පත්තිස්ථානවාර යි.

1. අනුසයවාරෝ

1. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

2. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: අනාගාමිස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

3. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙතීති: ද්වින්නං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තෙසං දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති, දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

4. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: ද්වින්නං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

5. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති නස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: අනාගාමිස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

1. අනුසයවාර

1. යමකුට (අප්‍රහීනභාවයෙන් සන්තානයෙහි හෝනා) කාමරාගානුසය අනුශය (අනුරූප කරුණක් ලැබ උපදනේ) වේ නම් ඔහුට පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට මානානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි, (පුහුදුන්, සෝවන්, සෙදගැමී) තුන් පුහුලනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි.

3. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: (සෝවන්, සෙදගැමී) දෙපුහුලනට කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි. ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

4. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුහුලනට කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි. ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

5. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට භවරාගානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුහුලනට භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

6. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති : අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

7. යස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙතීති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති : අනාගාමිස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති. නො ච තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති, තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයෝ ච අනුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙති.

8—9. යස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති : චතුන්නං පුග්ගලානං පටිඝානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති : ආමන්තා.

10—11. යස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ඇමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති : අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙති.

12—13. යස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති : තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති, පුථුජ්ජනස්ස මානානුසයෝ ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙතීති : ආමන්තා.

6. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනාගැමිහට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුහුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

7. යමකුට පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනාගැමිහට මානානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුහුලනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය වේ.

8—9. යමකුට පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුහුලනට පටිඝානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට පටිඝානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

10—11. යමකුට පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනාගැමිහට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුහුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය වේ.

12—13. යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

14—15. යස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

16. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

17—18. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති. නො ච තෙසං දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙති.

19—20. යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

21. යස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

22. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනස්ති: අනාගාමිස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයෝ ච අනුසෙති, කාම-රාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති.

14—15. යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

16. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

17—18. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, දිට්ඨානුසය ද අනුශය වේ.

19—20. යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වේ.

21. යමකුට භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි)

22. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනගැමිහට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. තුන් පුහුලනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත්.

23—24. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: දවින්නං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතෙති, නෝ ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතෙති. විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතෙතීති: ආමන්තා.

25—26. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනෙතීති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති. නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනෙති. (දුකමූලකං)

27—28. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: දවින්නං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතෙති, නෝ ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනෙතීති: ආමන්තා.

29—30. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනෙතීති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනෙති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනෙති. (තිකමූලකං)

23—24. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුහුලනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත්: එසේ යි.

25—26. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනාගැමිහට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. තුන් පුහුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති. (දුකමූලක යි)

27—28. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුහුලනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: එසේ යි.

29—30. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනාගැමිහට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. තුන් පුහුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. (තිකමූලක යි)

31. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනතීති: ආමන්තා.

32—33. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනතීති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනති. ද්වින්නං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තෙසං දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනති. (චතුක්කමූලකං)

34—35. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනතීති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති. ද්වින්නං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසඅවිජ්ජා කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තෙසං දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති. පුථුජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති. (පඤ්චකමූලකං)

36. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

31. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාම-රාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: එසේ යි.

32—33. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාම-රාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනාගැමීහට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුශය වෙති, දෙපුහුලනට අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති. (චතුක්කමූලක යි)

34—35. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට භව-රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාම-රාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචි-කිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනාගැමීහට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙපුහුලනට අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. පුහුදුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි. කාමරාගා-නුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත්. (පඤ්චකමූල යි)

36. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනීති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙතනි. නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතනි. දවින්නං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තෙසං දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතනි. පුථුජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙතනි. (ඡඝඝමූලකං) (අනුලොමපුග්ගල)

37. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති: නෝ.

යස්ස වා පන පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නෝ.

38. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු එස්ස මානානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

39—40. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: දුකඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

41. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නෝ.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නෝ.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති යන්: අනාගැමිභට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙපුහුලනට අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති, පුහුදුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. (ඡක්කමූලක යි) (අනුලොමපුද්ගල යි.)

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

39—40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

42. යත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති : ආමනතා.

යත්ථ වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති : දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

43. යත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙතීති : නෝ.

යත්ථ වා පන මානානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති : නෝ.

44—45. යත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති : ආමනතා.

යත්ථ වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති : කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙති.

46. යත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නෝ.

යත්ථ වා පන භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති : නෝ.

47. යත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති : ආමනතා.

යත්ථ වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති: කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙති.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

43. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

44—45. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය වේ.

46. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

47. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය වේ.

48—49. යස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති. කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු, රූපධාතුයා, අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති, මානානුසයෝ ච අනුසෙති.

50. යස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු එස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස මානානුසයෝ ච අනුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

51. යස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති. කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, මානානුසයෝ ච අනුසෙති.

52. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

53. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එස්ස දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

48—49. යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, එහි මානානුසය නො ද අනුශය වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, මානානුසය ද අනුශය වේ.

50. යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, එහි මානානුසය නො ද අනුශය වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, මානානුසය ද අනුශය වේ.

52. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

53. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි දිට්ඨානුසය අනුශය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

54. යත්ථ දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

55. යත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති. නො ච තත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

යත්ථ වා පන භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

56. යත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

57. යත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙති. (එකමූලකං)

58. යත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙන්ති තත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙතීති: නෙව්.

යත්ථ වා පන මානානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙන්තීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙන්ති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු එත්ථ මානානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙන්ති, නො ච තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති.

54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වේ. (එකමූලක යි)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වේ.

59—60. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙන්ති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙන්ති. කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙන්ති, නෝ ච තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙන්ති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති.

61. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනීති තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනීති: නෝ.

62. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙන්ති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙන්ති. කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙන්ති, නෝ ච තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙන්ති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. (දුකමූලකං)

63—64. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙන්ති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනීති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙන්ති. නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනීති, කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙන්ති, නෝ ච තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙන්ති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙන්ති.

59—60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි අරූපධාතුයෙහි දැ යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වේ.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත්: නැති.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙති, පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වේ. (දුකමූලක යි)

63—64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

65. යත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතෙති තත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යත්ථ වා පන භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ භවරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතෙති. නෝ ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතෙති.

66. යත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතෙති තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යත්ථ වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතෙති, නෝ ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනීති. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතෙති, නෝ ච තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතෙති, නෝ ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතෙති. (තිකමූලකං)

67. යත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතෙති තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යත්ථ වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතෙති, නෝ ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනීති. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතෙති, නෝ ච තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතෙති, නෝ ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතෙති.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (තිකමූලක යි)

67. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

68. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතීති තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස භවරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතීති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතීති.

69. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතීති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතීති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතීති. කාමධාතුයා අඪ්ඨසු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතීති, නෝ ච තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතීති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතීති. (චතුක්කමූලකං)

70. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස භවරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතීති.

71. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි

68. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (චතුක්කමූලක යි)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

යත්ථ වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනහීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති. නෝ ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනති. (පඤ්චකමූලකං)

72. යත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යත්ථ වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච -පෙ- භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනහීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තත්ථ පටිඝානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති. (ඡක්කමූලකං)

(අනුලෝමඔකාසෝ.)

73. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති: නෝ.

යස්ස වා පන යත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නෝ.

74. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. කිණ්ණඤ්ං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තෙසං තත්ථ මානානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

තවද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත්, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (පඤ්චකමූලක යි)

72. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද ... භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙත්, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිඝානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (ඡක්කමූලක යි). (අනුලෝමාවකාශ යි)

73. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් කෙනෙක පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

74. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් කෙනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනාගැමිභට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුඟුලන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුඟුලන්හටම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කලහි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

75—76. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: දවින්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන යත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: පුථුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

77. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නො.

යස්ස වා පන යත්ථ භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නො.

78. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති. නො ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

79. යස්ස යත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙතීති: නො.

යස්ස වා පන යත්ථ මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තත්ථ පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති: නො.

75—76. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුහුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: පුහුදුනට දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

77. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැත්.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

78. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනාගැමිහට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුහුලන්ට දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

79. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

80—81. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: අත්ථං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස -පෙ- පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති: පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. තථෙවච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙති.

82. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නො.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති: නො.

83. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙතීති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙති.

84—85. යස්ස යස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස මානානුසයෝ ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

80—81. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුහුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිඝානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිඝානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනාගෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය වේ.

82. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

83. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනාගෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුහුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනාගෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුලනට මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය වේ.

84—85. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනාගෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනාගෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

යස්ස වා පන යස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං මානානුසයෝ අනුසෙතීති: පුථුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස තස්මිං මානානුසයෝ අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති, මානානුසයෝ ච අනුසෙති.

86. යස්ස යස්මිං මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: චතුන්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං මානානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං මානානුසයෝ ච අනුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන යස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං මානානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

87. යස්ස යස්මිං මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං මානානුසයෝ අනුසෙතීති: චතුන්නං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං තස්මිං මානානුසයෝ අනුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, මානානුසයෝ ච අනුසෙති.

88. යස්ස යස්මිං දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං දිට්ඨානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

89—91. යස්ස යස්මිං දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙති.

යස්ස වා පන යස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති. පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: පුහුදුනට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, මානානුසය ද අනුශය වේ.

86. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: සිවු පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුලන්ට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

87. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: සිවු පුහුලනට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, එහි ඔවුනට මානානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුලනට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ය එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, මානානුසය ද අනුශය වේ.

88. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

89—91. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුල්හට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වේ.

92. යස්ස යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙති.

93. යස්ස යස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: චතුන්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තෙසං තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අනුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙති. (එකමූලකං)

94. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනතීති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස මානානුසයෝ අනුසෙති නො ච තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස මානානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙනන්, නො ච තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති.

95—96. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

92. යමකුට යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වේ.

93. යමකුට යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: සිවු පුහුලනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුලනට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වේ. (එකමූලක යි)

94. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත් ද නැති.

තවද යමකුට යම් කෙනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. තුන් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වේ.

95—96. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

යස්ස වා පන යස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනීති: පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි. තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙනි, නෝ ච තස්ස තස්මිං පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. තථෙවව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි, නෝ ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති.

97. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙති, තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙනීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනීති: නෝ.

98. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනීති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නෝ ච තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අනුසෙනි, නෝ ච තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි, නෝ ච තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ අනුසෙති. (දුකමූලකං)

99—100. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනීති තස්ස තස්මිං දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත්: පුහුදුනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වේ.

97. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත් නැති.

98. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනාගැමිහට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. තුන් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති, ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුලන්ට මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වේ. (දුකමූලක යි)

99—100. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

යස්ස වා පන යස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනීති: පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි, නො ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි. තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි. නො ච තස්ස තස්මිං පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. තථෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි, නො ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි.

101. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්මිං භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනීති: චතුන්නං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි, නො ච තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි.

102. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනීති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති' නො ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි, තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි, නො ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි, නො ච තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි, නො ච තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනි, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනි. (තිකමූලකං)

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: පුහුදුනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

101. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: සිවු පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

102. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනගැමිහට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. තුන් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුහුලනට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි, ඒ පුහුලනට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (නිකමූලක යි)

103. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතෙති තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනන්ති: පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනති. නෝ ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතෙති. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා අට්සු වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනති. නෝ ච තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අනුසෙති. තෙසෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනති.

104. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතෙති තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනන්ති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස භවරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනති. නෝ ච තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනති. පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනති, නෝ ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති.

105. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙතෙති තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනන්ති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති. නෝ ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අනුසෙනති. තෙසෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා අට්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනති.

103. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: පුහුදුනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුහුල්හට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

104. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: තුන් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. පුහුදුනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

105. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනාගැමිහට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුහුල්හට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති.

නො ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති. ද්වින්නං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති. තෙසඤ්ඤ ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. නො ච තෙසං තත්ථ පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති. තෙසඤ්ඤච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙනති. නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති. පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති. නො ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙනති. තෙසඤ්ච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස්ස තත්ථ පටිඝානුසයො ච අනුසෙති. තෙසඤ්ච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. (චතුක්කමූලකං)

106. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස තත්ථ භවරාගානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත්ථ භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනතීති: කිඤ්චාපි පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති. පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති. නො ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙනති.

107. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති: නත්ථි.

ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙ පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුහුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුහුලනට ම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුහුල්හට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (චතුක්කමූලක යි)

106. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි **භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්** : නැති,

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති යත් : තුන් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

107. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි **අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්** : නැති.

යස්ස වා පන යස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති. නෝ ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති. තථෙවච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙති. නෝ ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති. ද්වින්නං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතීති. නෝ ච තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙති, නෝ ච තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතීති. නෝ ච තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති. පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති. නෝ ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙතීති. තථෙවච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති. තථෙවච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙතීති. නෝ ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙතීති. (පඤ්චකමූලකං)

108. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙතීති තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනාතීති:

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනාගැමිභට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුතුල්භටම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත්. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙපුතුලන්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුතුලන්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුතුලන්භට ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. පුතුදූන්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුතුලන්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුතුල්භට ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (පඤ්චකමූලක යි)

108. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැකි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති යත්:

අනාගාමීස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අනුසෙති, නො ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙන්ති. තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති. තථෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙන්ති. නො ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති. දවින්නං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති. නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අනුසෙනති. නො ච තෙසං තත්ථ පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති. නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති. පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති. නො ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අනුසෙනති. තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති. නො ච තස්ස තත්ථ පටිඝානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති. තථෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අනුසෙනති, නො ච තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අනුසෙනති. (ඡක්කමූලකං)

(අනුලොමපුග්ගලොකාස)

අනුසයවාරෙ අනුලොමං.

109. යස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති : ආමන්තා.

යස්ස වා පන පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති : ආමන්තා.

අනාගැමිහට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුතුල්හට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුතුල්හට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙපුතුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුතුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුතුලන්හට ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. පුතුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුතුල්හට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි පටිඝානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුතුල්හට ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (ඡක්කමූලක යි)

අනුලොමපුද්ගලාවක්කාශ යි.

අනුසයවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

කවද යමකුට පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

110. යස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති, නෝ ච තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. අරහතෝ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමනතා.

111—112. යස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමනතා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: දවිනනං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තෙසං කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. දවිනනං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

113—114. යස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. අරහතෝ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමනතා.

115. යස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: අනාගාමිස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. අරහතෝ පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමනතා.

116—117. යස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමනතා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: දවිනනං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තෙසං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. දවිනනං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති.

110. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි, රහත්හට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

111—112. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දෙපුහුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුහුලනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

113—114. යමකුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

115. යමකුට පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

116—117. යමකුට පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: (සෝවන් – සෙදගැමි) දෙපුහුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුහුලනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය නො වේ.

118—119. යස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: අනාගාමිස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. අරහතෝ පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

120—121. යස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තෙසං මානානුසයෝ නානුසෙති. අරහතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

122—123. යස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

124. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ නානුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

125—128. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තෙසං අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. අරහතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

129. යස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

118—119. යමකුට පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනාගැමිහට පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔහුට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

120—121. යමකුට මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

122—123. යමකුට මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්; එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

124. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

125—128. යමකුට දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

129. යමකුට භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලකයි).

130. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙති, නෝ ච තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. අරහතෝ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙත්ති: ආමන්තා.

131—132. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙත්ති: දවින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තෙසං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙති. දවින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙති.

133—134. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙති. නෝ ච තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. අරහතෝ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙත්ති: ආමන්තා. (දුකමූලකං)

135—136. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතෙත් තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතෙත්ති: දවින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තෙසං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතෙති. අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෙති. නෝ ච තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. අරහතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතෙති.

130. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනාගැමීහට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි.

131—132. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: දෙපුඟුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති. දෙපුඟුලන්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

133—134. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනාගැමීහට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔහුට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ ය. (යුගළුලකයි.)

135—136. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: දෙපුඟුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය නොවෙති. අනාගැමීහට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

137—138. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්ති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්තීති: ආමන්තා. (තිකමූලකං)

139—141. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙන්ති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ -පෙ- භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙන්තීති: දවින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නො ච තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. අරහතො විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙන්ති (චතුක්කමූලකං)

142—143. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙන්ති තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙන්තීති: ආමන්තා. (පඤ්චකමූලකං)

144. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති, තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙන්තීති: ආමන්තා. (ඡක්කමූලකං)

(පටිලොමපුග්ගලං)

137—138. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (තිකමූලකයි)

139—141. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: දෙපුඟුලනට විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති. අනගැමිහට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙත්. (චතුකකමූලකයි.)

142—143. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (පඤ්චකමූලකයි)

144. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡක්කමූලක යි.)

(ප්‍රතිලෝම පුද්ගලයි.)

145. යස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු එස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා එස්ස පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

146. යස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

147—148. යස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නා එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

149. යස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා වූ මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිඝානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා වූ මෙහි පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි, දුඃඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

147—148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙයි. දුඃඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු එස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ එස්ස භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

150. යස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෙ එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

151, යස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෙ එස්ස පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති, අපරියාපන්නෙ එස්ස මානානුසයෝ ච නානුසෙති. පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති.

152—153. යස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති, අපරියාපන්නෙ එස්ස පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

154. යස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ එස්ස පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. දුඃඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුඃඛ වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිඝානුසය අනුශය නොවේද යත්: දුඃඛ වේදනාවූ මෙහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි මානානුසය ද අනුශය නොවෙයි. පටිඝානුසය ද අනුශය නො වේ.

152—153. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය නොවේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි මෙහි පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

154. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි දැයි මෙහි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ එස්ස භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති.

155. යස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෙ එස්ස පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

156—157. යස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ-පෙ-විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෙ එස්ස මානානුසයෝ ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

158. යස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු එස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ එස්ස භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

159. යස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෙ එස්ස මානානුසයෝ ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

තවද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්. දුඃඛ වෙදනා වූ මෙහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි පටිඝානුසය අනුශය නො ද වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිඝානුසය ද අනුශය නො වේ.

155. යම් කෙනෙක පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්න වූ මෙහි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

156—157. යම් කෙනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් කෙනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

159. යම් කෙනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නොවේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේද යත්: එසේ යි.

160. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ නානුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

161—163. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෝ එස්ස භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති.

164. යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

165. යස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. නෝව තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෝ එස්ස භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

166. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතෝති තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනෑ. නෝ ච තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෝ එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනෑ. මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනෑතීති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස මානානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙනෑ. නෝ ච තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෝ එස්ස මානානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනෑ.

160, යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

161—163. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි මානානුසය නොද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: දුඃඛ වෙදනා වූ මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

167—68. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති. නෝ ච තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෙ එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනතීති; ආමන්තා.

169. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති. නෝ ච තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෙ එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති. භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස භවරාගානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙනති. නෝ ච තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. කාමධාතුයා දවිස්සු වෙදනාසු එස්ස භවරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති. නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෙ එස්ස භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති.

170. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති. නෝ ච තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. අපරියාපන්නෙ එස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති. අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනස්ති: ආමන්තා. (දුකමූලකං)

167—168. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙකි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙකි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නොවේ.

තවද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නොවේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙති යත්: එසේ යි.

169. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙකි. එහි භවරාගානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙකි. භවරාගානුසය ද අනුශය නොවේ.

තවද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අනුශය නොවේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙති යත්: දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය නොවෙකි. එහි පටිඝානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙකි. එහි කාමරාගානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙත්:

170. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි කාමරාග නුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙකි. එහි අවිජ්ජානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටියානුසය ද අනුශය නොවෙකි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නොවේ.

තවද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නොවේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙති යත්: එසේ යි. (දුකමූලකයි.)

171—172 යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්ති තස්ස දිට්ඨානුසයෝ –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති; ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්තීති: ආමන්තා.

173. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්ති තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්තීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස භවරාගානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. නො ච තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස්ස භවරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. නො ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ - ච නානුසෙනති. අපරියාපන්නෙ එස්ස භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙනති.

174. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්ති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්තීති: ආමන්තා. (තිකමූලකං)

175—177 යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙනති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙනතීති; ආමන්තා – පෙ – (චතුක්කමූලකං)

178. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙනති තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

171—172 යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නොවෙති යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙකි. එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙකි. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙකි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (තිකමූලකයි)

175—177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. ... (චතුඤ්ඤමූලකයි)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙනනීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස භවරාගානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙනනී; නෝ ච තස්ස පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙනති. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු එස්ස භවරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති. නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙනති. අපරියාපන්නෙ එස්ස භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙනති.

179. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙනති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමනතා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙනතීති: ආමනතා. (පඤ්චක මූලකං)

180. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙනති තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමනතා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙනතීති: ආමනතා, (ඡක්කමූලකං)

(පටිලොමාවකාසෝ.)

181. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. නෝ ච තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. දවින්නං පුග්ගලානං සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති අපරියාපන්නය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (පඤ්චකමූලකයි)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡඤ්ඤමූලකයි.)

(ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.)

181. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුඟුලනට දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුඟුලනට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුඟුලනට හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිඝානුසය ද අනුශය නො වේ.

යස්ස වා පන යත්ථ පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු තෙසං තත්ථ පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤ ච පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තෙසං තත්ථ පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. දවින්නං පුග්ගලානං සබ්බත්ථ පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

182. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තත්ථ මානානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තෙසං තත්ථ මානානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤ ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. මානානුසයෝ ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස තත්ථ මානානුසයෝ නානුසෙති. තඤ්ඤ ච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. මානානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත්ථ මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

183—184. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තත්ථ දිට්ඨානුසයෝ –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: පුථුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තස්ස තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. තඤ්ඤ ච පුග්ගලස්ස අපරියාපන්නෙ තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති. දවින්නං පුග්ගලානං සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: දවින්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තෙසං තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤ ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තෙසං තත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. දවින්නං පුග්ගලානං සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුහුලනට හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

182. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනාගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

183—184 යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: පුහුදුන්හට දුඃඛ වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුහුලනට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දෙපුහුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලන්හට ම දුඃඛ වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුහුලනට හැමතැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

185. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තත්ථ භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තස්ස තත්ථ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත්ථ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තෙසං තත්ථ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තෙසං තත්ථ භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

186. යස්ස යත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තෙසං තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තස්ස තත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපන්නෙ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තත්ථ කාමරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

185. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නොවේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: තුන් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුශය නොවෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුහුලන්ට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි. අනාගැමිහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නොවෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුහුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නොවේ.

තවද යමකුට යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අනුශය නොවේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: තුන් පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුශය නොවෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුහුලනට ම දුඃඛවෙදනායෙහි අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි. රහත්හට හැම කැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නොවේ.

186. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නොවේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: තුන් පුහුලනට දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුශය නොවෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නොවෙයි. අනාගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නොවෙයි, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුහුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නොවෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නොවෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නොවේ.

තවද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නොවේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුසය නොවේ ද යත්: එසේ යි.

187. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දිට්ඨිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තෙසං තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. මානානුසයෝ ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දිට්ඨිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තස්ස තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති, තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බස්ස පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්ස මානානුසයෝ ච නානුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බස්ස මානානුසයෝ ච නානුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති.

188—189. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ – පෙ – විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා දිට්ඨිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති. දවිණ්ණං පුග්ගලානං සබ්බස්ස පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: දවිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දිට්ඨිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. දවිණ්ණං පුග්ගලානං සබ්බස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති.

187. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය නො වේ.

188—189. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි දෙපුහුලනට හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දෙපුහුලනට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුහුලනට හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය නො වේ.

190. යස්ස යස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං භව-රාගානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූප-ධාතුයා තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං කාම-ධාතුයා දීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස රූප-ධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්මිං පටිඝා-නුසයෝ ච නානුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යස්මිං භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ ච නානු-සෙති, පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ භවරාගා-නුසයෝ ච නානුසෙති, පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති.

191. යස්ස යස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං අවිජ්ජා-නුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති, නො ච තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ග-ලස්ස අපරියාපනානුසෙතිස්ස තස්මිං පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

190. යමකුට යම් කෙනෙක පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනාගැමිහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිඝානුසය ද අනුශය නො වේ.

191. යමකුට යම් කෙනෙක පටිඝානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිඝානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනාගැමිහට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

192—193. යස්ස යතෝ මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ දිට්ඨානුසයෝ – පෙ – විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: පුථුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තතෝ මානානුසයෝ නානුසෙති, නෝ ච තස්ස තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. තථෙවච පුග්ගලස්ස අපරියාපන්නෙ තස්ස තතෝ මානානුසයෝ ච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ මානානුසයෝ ච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ මානානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති, නෝ ච තෙසං තතෝ මානානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තෙසං තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

194. යස්ස යතෝ මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යතෝ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ මානානුසයෝ නානුසෙතීති: චතුන්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තෙසං තතෝ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති, නෝ ච තෙසං තතෝ මානානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තෙසං තතෝ භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

195. යස්ස යතෝ මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: චතුන්නං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තතෝ මානානුසයෝ නානුසෙති, නෝ ච තෙසං තතෝ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තතෝ මානානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ මානානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යතෝ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ මානානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

192—193. යමකුට යම්තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුහුදුන්හට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: තුන් පුහුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙයි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, එහි ඔවුනට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

194. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: සිවු පුහුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

195. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: සිවුපුහුලනට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

196. යස්ස යතෝ දිට්ඨානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ දිට්ඨානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

197—199. යස්ස යතෝ දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති, නෝ ච තෙසං තතෝ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තෙසං තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යතෝ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තස්ස තතෝ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති, නෝ ච තස්ස තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. තඤ්ඤෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපන්නෙ තස්ස තතෝ භවරාගානුසයෝච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති.

200. යස්ස යතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති, නෝ ච තෙසං තතෝ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යතෝ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

201. යස්ස යතෝ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තතෝ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: චතුන්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තෙසං තතෝ භවරාගානුසයෝ නානුසෙති, නෝ ච තෙසං තතෝ අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තතෝ භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

196. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

197—199. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙ යි. ඒ පුහුලනට ම කාම-ධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි භව-රාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

200. යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ. නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට කාමධාතුයෙහි තුන්වැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි, ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචි-කිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි, රහත්හට හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

201. යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: සිවු පුහුලනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භව-රාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

යස්ස වා පන යස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

202. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති තස්ස තස්මිං මානානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නෝ ච තෙසං තස්මිං මානානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නෝ ච තස්ස තස්මිං මානානුසයෝ නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතෝ සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, මානානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යස්මිං මානානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්තීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං මානානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, නෝ ච තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්මිං මානානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. අරහතෝ සබ්බත්ථ මානානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති.

203—204. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති තස්ස තස්මිං දිට්ඨානුසයෝ – පෙ – විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නෝ ච තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති. ද්වින්නං පුග්ගලානං සබ්බත්ථ – පෙ –

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි.)

202. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: තුන් පුහුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

203—204. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුහුලනට හැමතැන්හි .

යස්ස වා පන යස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනීති: ද්වින්නං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති. ද්වින්නං පුග්ගලානං සඛ්ඛස්ස -පෙ-.

205. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ නානුසෙනීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා, අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති, භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති. නො ච තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති, භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතො සඛ්ඛස්ස -පෙ-.

යස්ස වා පන යස්මිං භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච නානුසෙනති. නො ච තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති. අරහතො සඛ්ඛස්ස -පෙ-.

206. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: දෙපුහුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලන්හට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසයද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. දෙපුහුලන්හට හැමතැන්හි ...

205. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙයි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙති යත්: තුන් පුහුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. රහත්හට හැමතැන්හි ...

206. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුහුලන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද

අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතීති, නො ච තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතීති, අවිජ්ජානුසයොච නානුසෙතීති. අරහතො සඛ්ඛස්ස - පෙ -.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතීති: ආමන්තා. (දුකමූලකං)

207—208. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතීති තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතීති: ද්වින්නං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතීති නො ච තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතීති, නො ච තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතීති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතීති, නො ච තෙසං තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතීති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙතීති, නො ච තස්ස තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති, තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතීති. අරහතො සඛ්ඛස්ස - පෙ -.

209. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙතීති තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුතුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නොවෙයි. රහත් හට හැමතැන්හි ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නොවේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙති යත්: එසේ යි. (දුකමූලක යි.)

207—208. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නොවෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නොවේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නොවෙති යත්: දෙපුතුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නොවෙති, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුතුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නොද අනුශය නොවෙති. ඒ පුතුලනට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නොවෙති, ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුතුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නොවෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නොවෙති. අනාගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය නොවෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නොද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුතුල්හට ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නොවෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නොවෙති. රහත්හට හැමතැන්හි ...

209. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නොවෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන යස්මිං භවරාගානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙනන්ති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීඝු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං රාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙනන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙනති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපන්නෙ තෙසං තස්මිං භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙනති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දීඝු වෙදනාසු තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නො ච තස්ස තස්මිං මානානුසයෝ නානුසෙති. තඤ්ඤෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙනති. අරහතො සබ්බත්ථ – පෙ –.

210. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙනති තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙනති, නො ච තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. තඤ්ඤෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙනති, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත්ථ – පෙ –

යස්ස වා පන යස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙනතීති: ආමන්තා. (තිකමූලකං)

211–213. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙනති තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝව දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙනන්ති: දවීනඤං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තස්මිං පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීඝු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝව නානුසෙනති

තවද යමකුට යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: තුන් පුඟුලනට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුඟුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති. ඒ පුඟුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති. අනාගැමිභට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ව අනුශය නො වෙයි. ඒ පුඟුල්භට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති. රහත්භට හැම තැන්හි ...

210. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනාගැමිභට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුඟුල්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි ...

තවද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (නිකමුලක යි)

211—213. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: දෙ පුඟුලනට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුඟුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති.

තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ච මානානුසයෝ නානුසෙති. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපන්නා තෙසං තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නො ච තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති, තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා තස්ස තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. අරහතෝ සඤ්ඤිස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච නානුසෙන්ති -පෙ- (චතුක්කමූලකං).

214—215. යස්ස යඤ්ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙන්ති තස්ස තඤ්ච භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: ආමනන්තා.

යස්ස වා පන යඤ්ච අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තඤ්ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙතීති: පුථුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තඤ්ච භවරාගානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නො ච තස්ස තඤ්ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තස්ස තඤ්ච භවරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. නො ච තස්ස තඤ්ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපන්නා තස්ස තඤ්ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝව මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. දිට්ඨකං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ්ච භවරාගානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ච පටිඝානුසයෝ ච නානුසෙති. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තෙසං තඤ්ච භවරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපන්නා තෙසං තඤ්ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙන්ති. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු

ඒ පුතුලන්හට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුතුලන්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති. අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුතුල්හට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති. රහත්හට හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙත් ... (චතුක්කම්ලක යි.)

214–215. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වෙ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: පුහුදුන් හට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔහුට එහි පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඒ පුතුල්හට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති. ඒ පුතුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති. දෙ පුතුලනට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුතුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති. ඒ පුතුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති. අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති

තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙතානි, නෝ ච තස්ස තස්ස මානානුසයෝ නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච නානුසෙතානි. අරහතෝ සඛ්ඛස්ස -පෙ- (පඤ්චකමූලකං)

216. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙතානි තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙතීති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙතානි, නෝ ච තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපන්නෙ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙතානි, අවිජ්ජානුසයෝච නානුසෙති. අරහතෝ සඛ්ඛස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙතානි, අවිජ්ජානුසයෝ ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ නානුසෙති තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච නානුසෙනාතීති: ආමන්තා. (ඡක්කමූලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං

අනුසයවාරෙ පටිලොමං.

අනුසයවාරෝ.

එකල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම දුඃඛ-වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති. රහත්හට හැමතැන්හි ... (පඤ්චකමූලක යි.)

216. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනාගැමිහට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගා-නුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුහුල්හට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගා-නුසය ද අනුශය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගලාවකාශ යි.

අනුශයවාරයෙහි ප්‍රතිලෝම යි.

අනුසයවාර යි.

2. සානුසයවාරෝ

1. යෝ කාමරාගානුසයෙන සානුසයෝ සෝ පටිඝානුසයෙන සානුසයෝති : ආමන්තා.

යෝ වා පන පටිඝානුසයෙන සානුසයෝ සෝ කාමරාගානුසයෙන සානුසයෝති: ආමන්තා.

2. යෝ කාමරාගානුසයෙන සානුසයෝ සෝ මානානුසයෙන සානුසයෝති: ආමන්තා.

යෝ වා පන මානානුසයෙන සානුසයෝ සෝ කාමරාගානුසයෙන සානුසයෝති : අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයෝ, නෝ ච කාමරාගානුසයෙන සානුසයෝ. තයෝ පුග්ගලා මානානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

3–4. යෝ කාමරාගානුසයෙන සානුසයෝ සෝ දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයෝති: දෙව පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන සානුසයා, නෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනෝ කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයෝ, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයෝ.

යෝ වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයෝ සෝ කාමරාගානුසයෙන සානුසයෝති: ආමන්තා.

5–6. යෝ කාමරාගානුසයෙන සානුසයෝ සෝ භවරාගානුසයෙන –පෙ– අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයෝති: ආමන්තා.

යෝ වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයෝ සෝ කාමරාගානුසයෙන සානුසයෝති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයෝ, නෝ ච කාමරාගානුසයෙන සානුසයෝ. තයෝ පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

7. යෝ පටිඝානුසයෙන සානුසයෝ. සෝ මානානුසයෙන සානුසයෝති: ආමන්තා.

යෝ වා පන මානානුසයෙන සානුසයෝ සෝ පටිඝානුසයෙන සානුසයෝති: අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයෝ, නෝ ච පටිඝානුසයෙන සානුසයෝ. තයෝ පුග්ගලා මානානුසයෙන ච සානුසයා, පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා.

2. සානුසයවාර

1. යමෙක් (ආර්‍ය්‍ය මාර්ගයෙන් අනුශය අප්‍රහීණ බැවින්) කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද සත්: අනාගැමී තෙම මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ.

3–4. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුහුල්හු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

5–6 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමී තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන්පුහුල්හු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

7. යමෙක් පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමී තෙම මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතය හ, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ,

8–9. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙව පුග්ගලා පටිසානුසයෙන සානුසයා, නො ච විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනො පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

10–11. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන –පෙ– අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච පටිසානුසයෙන සානුසයා. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, පටිසානුසයෙන ච සානුසයා.

12–13. යො මානානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනො මානානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

14–15. යො මානානුසයෙන සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන –පෙ– අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

16–18. යො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. –පෙ–

8–9 යමෙක් පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුහුල්හු පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

10–11 යමෙක් පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

12–13 යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ. විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ, පුහුදුන් තෙම මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි.

14–15 යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් .. අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

16–18 යමෙක් දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

19-20. යො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

21. යො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

22. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයො. නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන ච සානුසයා. කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා.

23-24. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙව පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයොති: ආමන්තා.

25-26. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

19–20 යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

21. යමෙක් භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි,

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි)

22. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

23–24 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්; දෙපුහුල්හු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

25–26 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සෝ කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා. (දුකමූලකං)

27–28. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සෝ දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙ පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සෝ කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: ආමන්තා.

29–30. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සෝ භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සෝ කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා. (තිකමූලකං)

31–33. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො සෝ විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සෝ කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: ආමන්තා. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (දුකමූලකයි.)

27–28. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුහුල්හු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ,

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

29–30. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (තිකමූලකයි)

31–33. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ... (චතුක්කමූලක යි)

34-35. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙනච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. දෙව පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා. පුථුජ්ජනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. (පඤ්චකමූලකං)

36. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙනච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. දෙව පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා. පුථුජ්ජනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො (ඡක්කමූලකං)

34-35 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමී තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන්ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙපුහුල්හු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (පඤ්චකමූලක යි.)

36. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමී තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙපුහුල්හු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (ඡඤ්චමූලක යි)

අනුලෝම පුද්ගල යි.

37. යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යතො පන පටිඝානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

38. යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තතො මානානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

39-40 යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

41. යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

42. යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තව ද යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

39–40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත් නො වේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුඃඛ වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි. එහි කාමරාගානුසයෙන් නොද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

43. යතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යතො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයොති: නො.

44–45. යතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො.

46. යතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයොති: නො.

47. යතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො, දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො.

48–49. යතො මානානුසයෙන සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

43. යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

44–45. යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්; එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාම ධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප-ධාතුයෙහි දැ යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

46. යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්; නො වේ.

47. යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

48–49. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

50. යතො මානානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයෙන ච සානුසයො, භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

51. යතො මානානුසයෙන සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

52 – 54. යතො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. -පෙ-

55 – 56. යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. -පෙ-

57. යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො. (එකමූලකං)

50. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක්හි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප ධාතුයෙහි දැ යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

52–54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

55–56 යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (එකමූලක යි)

58. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො.

59-60. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො.

61. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයොති: නො.

62. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. (දුකමූලකං)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නොද අනුශය සහිත වේ.

59-60 යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වේ.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වේ. (දුකමූලකයි)

63–64. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො.

65. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: මානානුසයෙන සානුසයො.

66. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො, කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. (තිකමූලකං)

63 – 64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහී කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. (තිකමූලක යි.)

67. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි,

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො.

68. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයා තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච යානුසයා.

69. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයා. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා. (චතුක්ක මූලකං)

67. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

68. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. (චතුක්කමූලක යි)

70. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයෝ තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයෝ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයොති: මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයෝ.

71. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයෝ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයෝ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සෑනුසයෝ, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයෝ. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයෝ. නො ච තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයෝ. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයෝ, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයෝ. (පඤ්චකමූලකං)

72. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයෝ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයෝ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයෝ, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයෝ.

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ, (පඤ්චක මූලක යි.)

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි.

කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො. (ඡක්කමූලකං)

අනුලොම ඔකාසං.

73. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

74. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො සුද්ධාවාසා රූපධාතුයා. අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා. තෙ ච සුද්ධාවාසා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

75–76. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙ සුද්ධාවාසා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (ඡක්කමූලක යි.)

අනුලොමාවකාශ යි.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමී තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනාවෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, ඔහු එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

75–76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙ පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙ වැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: පුථුජ්ජනො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. සෙචව පුඤ්ඤලා කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

77. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සෝ තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුඤ්ඤලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා. තෙ'ව පුඤ්ඤලා කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

79. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

80–81. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙ පුඤ්ඤලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

80 – 81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙ පුහුල්හු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, ඔහු එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයොති: පුථුජ්ජනො කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො. සෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො.

82. යො යතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයොති: නො.

83. යො යතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො නො ච සො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා.

84–85. යො යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනො කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: ඔනා වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

84–85. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයෝ සො තතො මානානුසයෙන සානුසයෝති: පුථුජ්ජනෝ දුක්ඛාය වෙදනාය සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයෝ, නෝ ච සෝ තතෝ මානානුසයෙන සානුසයෝ. සෙචව පුග්ගලෝ කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයෝ, මානානුසයෙන ච සානුසයෝ.

86. යෝ යතෝ මානානුසයෙන සානුසයෝ සෝ තතෝ භවරාගානුසයෙන සානුසයෝති: වත්තාරෝ පුග්ගලා කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තෙ තතෝ මානානුසයෙන සානුසයා, නෝ ච තෙ තතෝ භවරාගානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතෝ මානානුසයෙන ච සානුසයා, භවරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

යෝ වා පන යතෝ භවරාගානුසයෙන සානුසයෝ සෝ තතෝ මානානුසයෙන සානුසයෝති: ආමන්තා.

87. යෝ යතෝ මානානුසයෙන සානුසයෝ සෝ තතෝ අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයෝති: ආමන්තා.

යෝ වා පන යතෝ අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයෝ සෝ තතෝ මානානුසයෙන සානුසයෝති: වත්තාරෝ පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතෝ අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නෝ ච තෙ තතෝ මානානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතෝ අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, මානානුසයෙන ච සානුසයා.

88–90. යෝ යතෝ දිට්ඨානුසයෙන සානුසයෝ සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයෝති: ආමන්තා.

යෝ වා පන යතෝ විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයෝ සෝ තතෝ දිට්ඨානුසයෙන සානුසයෝති: ආමන්තා. -පෙ-

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනාගෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: සිවු පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: සිවුපුහුල්හු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනාගෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

88–90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

91. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: පුථුජ්ජනො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො, සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

92. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා. නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුථුජ්ජනො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො. විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

93. යො යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: චත්තාරො පුග්ගලා කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, භවරාගානුසයෙන ච සානුසයා. (එකමූලකං)

91. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි හේ භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ සි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන්පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ සි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: සිවු පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය යහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (එකමූලක සි.)

94. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො, තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයා.

95-96. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයොති: පුථුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො.

97. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයොති; නො.

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ.

95–96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි. එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වේ.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

98. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති; නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයොති; අනාගාමී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දසු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලා දුකඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා. (දුකමූලකං)

99–100. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති; නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති; පුථුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. සෙඛ ච පුග්ගලො කාමධාතුයා දසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො, සෙඛව පුග්ගලො දුකඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො.

101. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: මානානුසයෙන සානුසයො.

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන්පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, ඔහු එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. (දුකමූලක යි.)

99–100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි-භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ.

102. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා. (තිකමූලකං)

103–105. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: පුථුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිද්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිද්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමි තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිද්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිද්‍යානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිද්‍යානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුඃයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිද්‍යානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, ඒ පුහුල්හු මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහු අවිද්‍යානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. (තිකමූලක යි.)

103–05. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. හේ එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. ... (චතුඤ්ඤමූලක යි.)

106. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයොති; තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා. පුථුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො.

107. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඨිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. දෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ඨිසු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා.

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමි තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි, ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙ පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ, ඒ පුහුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ.

නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා, තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා. පුථුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. සෙච්ච පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො පටිඝානුසයෙන සානුසයො, සෙච්ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. (පඤ්චකමූලකං)

108. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො, සෙච්ච පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො. සෙච්ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. දෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා.

ඒ පුහුල්හු මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි, ඒ පුහුල් තෙමේ මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. (පඤ්චකමූලක යි.)

108. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනාගැමි තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි, ඒ පුහුල් තෙමේ මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙ පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ.

තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච යානුසයා, තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයා. පුථුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච සානුසයො. සෙච්ච පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො පටිඝානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො. සෙච්ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො. (ඡක්කමූලකං)

අනුලොමපුග්ගලොකාස

සානුසයවාරෙ අනුලොමං.

109. යො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

110. යො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

ඒ පුතුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුතුල්හු ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුතුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිඝානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි, ඒ පුතුල් තෙමේ මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. (ඡකකමූලක යි.)

අනුලොම පුද්ගලාවකාශ යි.

සානුසයවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනාගැමි තෙම කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

111-112. යො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: දෙ පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා. දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා.

113-114. යො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

115. යො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො සො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො. මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො සො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

116-117. යො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: දෙ පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා.

118-119. යො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

111–112. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙපුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. දෙපුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

113–114. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

115. යමෙක් පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: අනගැමි තෙම පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

116–117. යමෙක් පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: දෙපුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ. පටිඝානුසයෙන් නොද අනුශය රහිතයහ. දෙපුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

118–119. යමෙක් පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: අනගැමි තෙම පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නොද අනුශය රහිත වෙයි. රහත්තෙම පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

120–121. යො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයා. අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

122–123. යො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන –පෙ– අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

124–126. යො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. –පෙ–

127–128 යො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන –පෙ– අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා, අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

129. යො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා,

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

130. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො සො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා.

120–121. යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: තුන් පුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

122–123. යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේයි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

124–126. යමෙක් දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

127–128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

129. යමෙක් භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේයි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේයි. (එක මූලක යි.)

130. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනාගැමී තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

131-132. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයොති: දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා.

133-134. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා. (දුකමූලකං)

135-136. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා,

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයොති: දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා අනාගාමී විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

137-138. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා. (තිකමූලකං)

131–132. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙපුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිතයහ. දෙපුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

133–134. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනාගැමී තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේයි. (දුකමූලකයි.)

135–136. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙපුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිතයහ. අනාගැමී තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

137–138. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (තිකමූලක යි.)

139–141. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයොති: දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො. -පෙ-. (චතුක්ක මූලකං)

142–143. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා. (පඤ්චකමූලකං)

144. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා. (ඡක්ක මූලකං)

(පටිලොමපුග්ගලං)

139–141. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේද යත්: දෙපුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිතයහ. අනගැමි තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ... (චතුඤ්ඤමූලක යි.)

142–143. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්චකමූලක යි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගල යි.

145. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

146. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො. මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

147–148. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන – පෙ – විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

149. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, දුඃඛවේදනා-යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

147–148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡානු-සයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුස-යෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: රූප-ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි. එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

150. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

151. යතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපන්නා තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති; දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපන්නා තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො.

152–153. යතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපන්නා තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

150. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: දුඃඛ වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් කෙනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් කෙනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති-කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, පටිඝානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

152–153. යම් කෙනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැයි එහි පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

154. යතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො.

155. යතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපන්නෙ තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

156–157. යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන – පෙ – විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපන්නෙ තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

158. යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

154. යම් කෙනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

නව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසයෙන්ද අනුශය රහිත වෙයි, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

155. යම් කෙනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

නව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේයි.

156–157. යම් කෙනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

නව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් කෙනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

නව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

159. යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපන්නෙ තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

160–162. යතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති. ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. -පෙ-

163. යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

164. යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

165. යතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

159. යම් කෙනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි

160–162. යම් කෙනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

163. යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

164. යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

165. යම් කෙනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි.)

166. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන් ච නිරනුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන් ච නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන් නිරනුසයො, අපරියාපන්නා තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො.

167-168. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන් ච නිරනුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන – පෙ – විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා.

169. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන් ච නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන් ච නිරනුසයා, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන් ච නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන් නිරනුසයා, කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන් ච නිරනුසයො, නො ච තතො අපරියාපන්නා තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන් ච නිරනුසයා.

166. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්; රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් කෙනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන්ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

167 – 168. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, එහි අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

169. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

170. යස්සා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයෝ තස්සා අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයෝති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්සා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයෝ, නෝ ච තස්සා අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයෝ. අපරියාපන්නා තස්සා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයෝ, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයෝ.

යස්සා වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයෝ තස්සා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයෝති: ආමන්තා. (දුකමූලකං)

171-172. යස්සා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයෝ තස්සා දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයෝති: ආමන්තා.

යස්සා වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයෝ තස්සා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයෝති: ආමන්තා.

173. යස්සා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයෝ තස්සා භවරාගානුසයෙන නිරනුසයෝති: ආමන්තා.

යස්සා වා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයෝ තස්සා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයෝති: දුක්ඛාය වේදනාය තස්සා භවරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයෝ, නෝ ච තස්සා පටිඝානුසයෙන නිරනුසයෝ. කාමධාතුයා දීසු වේදනාසු තස්සා භවරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයෝ, නෝ ච තස්සා කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයෝ. අපරියාපන්නා තස්සා භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයෝ, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයෝ.

174. යස්සා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයෝ තස්සා අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයෝති: ආමන්තා.

යස්සා වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයෝ තස්සා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයෝති: ආමන්තා. (තිකමූලකං)

170. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නොද අනුශය රහිත වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (දුකමූලක යි.)

171–172. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්; එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

173. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේද යත්: දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් නොද අනුශය රහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිත වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

174. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (ඒකමූලක යි.)

175 – 177. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා. -පෙ- (චතුඤ්ඤමූලකං)

178 – 179. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. අපරියාපන්නා තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. -පෙ- (පඤ්චකමූලකං)

180. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා. (ඡක්කමූලකං)

පටිලොම ඔකාසං.

175–177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ... (චතුක්කමූලක යි.)

178–179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, එහි පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිත වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ. ... (පඤ්චකමූලක යි.)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (ඡක්කමූලකයි)

ප්‍රතිලෝමාවක්කඟ යි.

181. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, ඉමෙ පුග්ගලා සඛ්බත්ථ කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා.

යො වා පන යතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තෙ තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා. ඉමෙ පුග්ගලා සඛ්බත්ථ පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා.

182. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. සෙච්ච පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, අරහා සඛ්බත්ථ කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

183–184. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: පුථුජ්ජනො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා. සෙච ව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා. ඉමෙ පුග්ගලා සඛ්බත්ථ කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා.

181. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ, ඒ පුහුල්හු ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. දෙ පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. දෙපුහුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

182. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

183–184. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. දෙ පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: දෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දිට්ඨිවෙදනාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා, තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා. දෙව පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා.

185. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො. සෙච්ච පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා දිට්ඨිවෙදනාසු තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, අරහා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

186. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො,

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙපුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. දෙපුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනාගැමි තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි. හේ එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්; තුන් පුහුල්හු දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනාගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි,

නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සඛ්ඛත්ථ කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොකි: ආමන්තා.

187. යො යතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙන තෙ තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙන සො තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සඛ්ඛත්ථ පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, සො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙන තෙ තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයා, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සඛ්ඛත්ථ මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො.

188–189. යො යතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොකි: සුට්ඨජ්ජනො කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙන සො තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. දෙව පුග්ගලා සඛ්ඛත්ථ පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා.

හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

188–189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. දෙපුහුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: දෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. දෙව පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා.

190. යො යතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තෙ තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ සො තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බත්ථ පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: දෙව පුග්ගලා[1] දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො.

191. යො යතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා.

1. තයො පුග්ගලා – මරණං.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුහුල්හු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. දෙ පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

190. යමෙක් යම් කෙනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනගැමී තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි හේ භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙ වැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුහුල්හු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

191. යමෙක් යම් කෙනෙක පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ.

තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නා තෙ තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. සෙච්ව පුග්ගලො අපරියාපන්නා සො තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බත්ථ පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

192–193. යො යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: පුථුජ්ජනො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. සෙච්ව පුග්ගලො අපරියාපන්නා සො තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බත්ථ මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

194. යො යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ව්‍යාකරෝ පුග්ගලා කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

ඒ පුඟුල්හු ම අපරියාපන්නකය ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනාගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුඟුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නකය ඇති කල්හි එහි හේ පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

192–193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුඟුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුඟුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුඟුල්හු ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි හේ භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: සිවු පුඟුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුඟුල්හු ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

195. යො යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො යො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: චත්තාරෝ පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා, තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නාය තෙ තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සඛ්බත්ථ මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

196–198. යො යතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා. -පෙ-

199. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා. නො ච තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා, තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සඛ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: පුථුජ්ජනා කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා. සෙච පුග්ගලා අපරියාපන්නාය සො තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සඛ්බත්ථ භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා.

195. යමෙක් යම් කෙනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: සිවු පුහුල්හු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

196–198. යමෙක් යම් කෙනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමෙක් යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

200. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

201. යො යතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: චතුන්නං පුග්ගලා කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙනා නිරනුසයොති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. සෙවා පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

200. යමෙක් යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

201. යමෙක් යම් කෙනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: සිවු පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි.)

202. යමෙක් යම් කෙනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනාගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම සුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය එත තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. තථව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ එත තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සක්කායෙ මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො.

203–204. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: පුථුජ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. ඉමෙ පුග්ගලා සක්කායෙ කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ඉමෙ පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය එත තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. තථව පුග්ගලා කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු එත තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තථව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. ඉමෙ පුග්ගලා සක්කායෙ විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා.

205. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තථව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ එත තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවරාගානුසයෙන ච

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

203–204 යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: පුහුලුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල් හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. දෙ පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුහුල්හු දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නොද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. දෙ පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද

නිරනුසයා. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සෝ තථා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. නො ච සෝ තථා භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා. සෙච්ච පුග්ගලෝ කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නා සෝ තථා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා.

යෝ වා පන යථා භවරාගානුසයෙන නිරනුසයෝ සෝ තථා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයෝති: තථා පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තථා භවරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තථා පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තෙ තථා භවරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. නො ච තෙ තථා කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා, තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නා තෙ තථා භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා. කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා.

206. යථා යථා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා සෝ තථා අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයෝති: තථා පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තථා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තථා අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නා තෙ තථා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සෝ තථා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච සෝ තථා අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා. සෙච්ච පුග්ගලා අපරියාපන්නා සෝ තථා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා.

යෝ වා පන යථා අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා සෝ තථා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයෝති: ආමන්තා.

(දුකමූලකං)

අනුශය රහිතයහ. අනාගැමී තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නකයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුතුල්හු දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුතුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුතුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුතුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුතුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනාගැමී තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (දුකමූලකයි.)

207–208. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයොති: දෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දිස්සු වෙදනාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා දිස්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. සෙච්ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සඛ්ඛස්ස විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

209. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දිස්සු වෙදනාසු තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච

207–208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුහුල්හු දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනාගැමී තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. හේ එහි මානානුසයෙන් නොද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන්ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

209. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද

මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ තෙ තණ්හා භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තණ්හා භවරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච සො තණ්හා මානානුසයෙන නිරනුසයා. සෙචව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තණ්හා භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සක්කායෙ භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා.

210. යො යත්තා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තත්තා අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තත්තා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච සො තත්තා අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයා. සෙචව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ සො තත්තා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා, අරහා සක්කායෙ කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා.

යො වා පන යත්තා අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො තත්තා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා. (සික්ඛත්තිලකං)

211 – 213. යො යත්තා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තත්තා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යත්තා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තත්තා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ද්වේ පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තත්තා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තත්තා පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. තෙ'ච පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙ තත්තා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තත්තා කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා.

මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුතුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනාගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනාගැමි තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (නිකමුලකයි)

211 – 213. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුතුල්හු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුතුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිතයහ

තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තංතා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තංතා මානානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ තෙ තංතා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තංතා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තංතා මානානුසයෙන නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තංතා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

214. යො යංතා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තංතා භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යංතා භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තංතා කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයොති: පුථුජ්ජනො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තංතා භවරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තංතා පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. සෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු සො තංතා භවරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තංතා කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. සෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ සො තංතා භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. දෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තංතා

ඒ පුතුල්හු ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුතුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනාගැමී තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ. ... (චතුක්කමූලකයි.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: පුතුජ්ජන් තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, දෙපුතුල්හු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු

භවරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිඝානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. සෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා.

215. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. සෙව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බත්ථ දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා.

(පඤ්චකමූලකං)

භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිඝානුසයෙන් අනුශය රහිතය. ඒ පුතුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුතුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අනාගැමි තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම දුඃඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

215. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනාගැමි තෙම දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, ඒ පුතුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, රහත් තෙම හැම තැන් හි දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්චකමූලකයි.)

216. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. සෙච්ච පුග්ගලෝ අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සඛීණෙ කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිඝානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමන්තා. (ඡක්කමූලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං.

පටිලොමං.

සානුසයවාරෝ.

216. යමෙක් යම් කෙනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනාගැමී තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන්ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (ඡඤ්ඤමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගලාවකාශයි.

ප්‍රතිලෝමයි.

සානුසයවාර යි.

3. පජහනවාරො

1. යො කාමරාගානුසයං පජහති සො පටිඝානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන පටිඝානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

2. යො කාමරාගානුසයං පජහති සො මානානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන මානානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං පජහතීති: නො.

3–4. යො කාමරාගානුසයං පජහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

5–6. යො කාමරාගානුසයං පජහති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයං පජහතීති: නො.

7. යො පටිඝානුසයං පජහති සො මානානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන මානානුසයං පජහති සො පටිඝානුසයං පජහතීති: නො.

8–9. යො පටිඝානුසයං පජහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො පටිඝානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

10–11. යො පටිඝානුසයං පජහති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො පටිඝානුසයං පජහතීති: නො.

3. පජහනවාරය

1. යමෙක් කාමරාගානුසය (ඒ ඒ මාර්ගයෙන් ප්‍රහාණ පරිඥා වශයෙන් මතු මත්තෙහි නූපදනා බවට පැමිණිවීමෙන්) දුරුකෙරේ නම් හේ පටිඝානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිඝානුසය දුරුකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරුකෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: තමදකස්ථය (ඒ කාමරාගානුසය හා එක්ව සිටි මානානුසය) දුරුකෙරේ.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරුකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: නැති.

3–4. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තමදකස්ථය දුරු කෙරේ.

5–6. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තමදකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

7. යමෙක් පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තමදකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

8–9. යමෙක් පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තමදකස්ථය දුරු කෙරේ.

10–11. යමෙක් පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තමදකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

12–13, යො මානානුසයං පජහති සො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො මානානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

14–15. යො මානානුසයං පජහති සො භවරාගානුසයං –පෙ– අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: ආමන්තා..

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො මානානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

16–18. යො දිට්ඨානුසයං පජහති සො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො දිට්ඨානුසයං පජහතීති: ආමන්තා. –පෙ–

19–20. යො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො භවරාගානුසයං –පෙ– අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නො.

21. යො භවරාගානුසයං පජහති සො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො භවරාගානුසයං පජහතීති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

22. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පජහති සො මානානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන මානානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පජහතීති: නො.

23–24. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පජහති සො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

25–26. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පජහති සො භවරාගානුසයං –පෙ– අවිජ්ජානුසයං පජහතීති; තදෙකට්ඨං පජහති.

12–13. යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

14–15 යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

16–18. යමෙක් දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

19–20. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

21. යමෙක් භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි.)

22, යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

23–24. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

25–26. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්. තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පජහතීති: නො. (දුකමූලකං)

27-28. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නපි.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

29-30. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නපි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහතීති: මානානුසයං පජහති. (තිකමූලකං)

31-33. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පජහති සො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නපි.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පජහතීති: දිට්ඨානුසයං පජහති. කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච තදෙකට්ඨං පජහති. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

34-35. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නපි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහතීති: මානානුසයං පජහති. (පඤ්චකමූලකං)

36. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පජහති සො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නපි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පජහතීති: මානානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පජහති. (ඡක්කමූලකං.)

අනුලොමපුග්ගලං.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; නැති. (දුකමූලකයි.)

27–28. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

29–30. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ. (තිකමූලක යි)

31–33. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ. තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ... (චතුඤමූලක යි.)

34–35. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ. (පඤ්චකමූලකයි.)

36. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (ඡක්කමූලක යි.)

අනුලොම පුද්ගල යි.

37. යතො කාමරාගානුසයං පජහති තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: නො.

යතො වා පන පටිඝානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති. නො.

38. යතො කාමරාගානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන මානානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයං පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පජහති, කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තතො මානානුසයඤ්ච පජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච පජහති.

39–40. යතො කාමරාගානුසයං පජහති තතො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පජහති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච පජහති.

41. යතො කාමරාගානුසයං පජහති තතො භවරාගානුසයං පජහතීති; නො.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: නො.

42. යතො කාමරාගානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පජහති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච පජහති.

37. යම් තැනෙක (උපදනා) කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි (උපදනා) පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසය දුරු කෙරේ, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

39–40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූප ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාම රාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගා නුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගා නුසය ද දුරු කෙරේ.

43. යතො පටිඝානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතීති: නො.

යතො වා පන මානානුසයං පජහති තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: නො.

44-45. යතො පටිඝානුසයං පජහති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: ආමනන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති, පටිඝානුසයඤ්ච පජහති.

46. යතො පටිඝානුසයං පජහති තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: නො.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පජහති තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: නො.

47. යතො පටිඝානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: ආමනන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පජහති, පටිඝානුසයඤ්ච පජහති.

48-49. යතො මානානුසයං පජහති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: ආමනන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච තතො මානානුසයං පජහති. කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති, මානානුසයඤ්ච පජහති.

43. යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

44–45. යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ.

46. යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

47. යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

48–49. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතු යෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

50. යතො මානානුසයං පජහති තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො මානානුසයං පජහති, නො ච තතො භවරාගානුසයං පජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයඤ්ච පජහති, භවරාගානුසයඤ්ච පජහති.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතීති. ආමන්තා.

51. යතො මානානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච තතො මානානුසයං පජහති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පජහති, මානානුසයඤ්ච පජහති.

52–54. යතො දිට්ඨානුසයං පජහති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො දිට්ඨානුසයං පජහතීති: ආමන්තා. –පෙ–

55. යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති. නො ච තතො භවරාගානුසයං පජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති, භවරාගානුසයඤ්ච පජහති.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පජහති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

56. යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

57. යතො භවරාගානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච තතො භවරාගානුසයං පජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පජහති, භවරාගානුසයඤ්ච පජහති. (එකමූලකං)

50 යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු කෙරේ.

52–54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (එක මූලක යි)

58. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති තතො මානානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන මානානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයං පජහති. නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො මානානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පජහති.

59–60. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති තතො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පජහති.

61. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහතීති: නො.

62. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පජහති. (දුකමූලකං)

58. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් කෙනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

59–60. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

61. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

62. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුයය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ. (දුකමූලක යි.)

63-64. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති. නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති, කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පජහති දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති.

65. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහතීති: මානානුසයං පජහති.

66. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති. (තික.මූලකං)

67-69. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පජහති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පජහති.

63–64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (තිකමූලක යි)

67–69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

නො ච තතො පටිඝානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පජහති. නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහති. (චතුක්කමූලකං)

70. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහතීති: මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති.

71. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා: තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති. නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පජහති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති. නො ච තතො පටිඝානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති. නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහති. (පඤ්චකමූලකං)

72. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පජහති. නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පජහති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති. නො ච තතො පටිඝානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පජහති. නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පජහති. (ඡක්කමූලකං)

අනුලොමාවක්කාසං.

එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (චතුක්කමූලක යි.)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (පඤ්චකමූලක යි)

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති:

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි පටිඝානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (ඡක්කමූලක යි.)

අනුලොමාවකාශ යි.

73. යො යතො කාමරාගානුසයං පජහති සො තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: නො.

යො වා පන යතො පටිඝානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: නො.

74. යො යතො කාමරාගානුසයං පජහති සො තතො මානානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යතො මානානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: නො.

75–76. යො යතො කාමරාගානුසයං පජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නො.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පජහති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

77. යො යතො කාමරාගානුසයං පජහති සො තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: නො.

79. යො යතො පටිඝානුසයං පජහති සො තතො මානානුසයං පජහතීති: නො.

යො වා පන යතො මානානුසයං පජහති සො තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: නො.

80–81. යො යතො පටිඝානුසයං පජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නො.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසටය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

75-76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක (සෝතාපත්ති මාර්ගසට) පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසට වූ කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසටය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

80-81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: අඨමකො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං පජහති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති. පටිඝානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

82. යො යතො පටිඝානුසයං පජහති සො තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පජහති සො තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: නො.

83. යො යතො පටිඝානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: නො.

84–85. යො යතො මානානුසයං පජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නො.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො මානානුසයං පජහතීති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච සො තතො මානානුසයං පජහති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

86. යො යතො මානානුසයං පජහති සො තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං පජහති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං පජහති. සෙචව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයඤ්ච පජහති, භවරාගානුසයඤ්ච පජහති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පජහති සො තතො මානානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ පටිඝානුසය දුරු කෙරේ.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසටය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිඝානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

84–85 යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි, ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ මානානුසය දුරු කෙරේ.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඟයි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

87. යො යතො මානානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො මානානුසයං පජහතීති: අත්‍ථමත්‍ථසමඞ්ගි දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තතො මානානුසයං පජහති. සෙචව පුත්‍ථලා කාමධාතුයා ද්වීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පජහති, මානානුසයඤ්ච පජහති.

88-90. යො යතො දිට්ඨානුසයං පජහති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං පජහතීති: ආමන්තා. -පෙ-

91. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: අට්ඨමත්‍ථෝ කාමධාතුයා තීසු වේදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං පජහති. සෙචව පුත්‍ථලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, භවරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පජහති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නො.

92. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නො.

93. යො යතො භවරාගානුසයං පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: අත්‍ථමත්‍ථසමඞ්ගි කාමධාතුයා තීසු වේදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං පජහති. සෙචව පුත්‍ථලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පජහති, භවරාගානුසයඤ්ච පජහති. (එකමූලකං)

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හී හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු කෙරේ.

88–90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසට වූ භවරාගානුසය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසටය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (එකමූලක යි.)

94. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති සො තතො මානානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො මානානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහතීති. නො.

95-96. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහතීති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති. කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං පජහති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, පටිඝානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පජහති.

97. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති සො තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහතීති: නො.

98. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහතීති: නො. (දුකමූලකං)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහතීති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පජහති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

95–96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත් නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හී හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසථ වූ කාමරාගානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසථ වූ පටිඝානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති. (දුකමූලක යි).

99–100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසථ වූ මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම්

වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං පජහති. සෙවව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, පටිඝානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහති.

101. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහති සො තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහතීති: මානානුසයං පජහති.

102. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහතීති: අග්ගඵලසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහති. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා දිට්ඨිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පජහති. (තිකමූලකං)

103–105. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පජහති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහතීති· නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පජහතීති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පජහති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පජහති. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා දිට්ඨිසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං පජහති. සෙවව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පජහති, පටිඝානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පජහති. -පෙ- (වතුක්කමූලකං)

වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ පටිඝානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (තිකමූලක යි.)

103–105. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසයද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි. හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ පටිඝානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි ... (චතුක්කමූලක යි)

106. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පජහති සො තතො භවරාගානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පජහතීති: මානානුසයං පජහති.

107. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පජහතීති: අඤ්ඤමඤ්ඤසමඞ්ගී දුක්ඛායං වෙදනායං සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පජහති. සෙචව පුග්ගලෝ කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පජහති. (පඤ්චකමූලකං)

108. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ පජහතීති: අඤ්ඤමඤ්ඤසමඞ්ගී දුක්ඛායං වෙදනායං සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ පජහති. සෙචව පුග්ගලෝ කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ පජහති. සෙචව පුග්ගලෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පජහති. (ඡක්කමූලකං)

අනුලොමපුග්ගලෝකාසං.

පජහනවාරෙ අනුලොමං.

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (පඤ්චකමූලක යි.)

108. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි, ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. (ඡක්කමූලක යි.)

අනුලෝම පුද්ගලාවක්කාග යි.

පජහනවාරයෙහි අනුලෝම යි.

109. යො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති සො පටිඝානුසයං නපපජ්ජතීති: ආමනන්තා.

යො වා පන පටිඝානුසයං නපපජ්ජති සො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: ආමනන්තා.

110. යො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති සො මානානුසයං නපපජ්ජතීති: අඤ්ඤමඤ්ඤසමඞ්ගී කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො මානානුසයං නපපජ්ජති. ද්වින්නං මඤ්ඤසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

යො වා පන මානානුසයං නපපජ්ජති සො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී මානානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

111–112. යො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජතීති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති සො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

113–114. යො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජතීති: අඤ්ඤමඤ්ඤසමඞ්ගී කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති. ද්වින්නං මඤ්ඤසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති සො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජතීති, අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති. ද්වින්නං මඤ්ඤසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

109. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්; එසේ යි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

111–112. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

113–114. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

115. යො පටිඝානුසයං නප්පජහති සො මානානුසයං නප්ප-ජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච සො මානානුසයං නප්පජහති. දවිත්තං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, මානානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

යො වා පන මානානුසයං නප්පජහති සො පටිඝානුසයං නප්පජහතීති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී මානානුසයං නප්පජහති, නො ච සො පටිඝානුසයං නප්පජහති. දවිත්තං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

116–117. යො පටිඝානුසයං නප්පජහති සො දිට්ඨානුසයං – පෙ – විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහතීති: අට්ඨමකො පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති. අනාගාමි-මග්ගසමඞ්ගීඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා පටිඝා-නුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති සො පටිඝානුසයං නප්පජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති, නො ච සො පටිඝානුසයං නප්පජහති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගීඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

118–119. යො පටිඝානුසයං නප්පජහති සො භවරාගානුසයං – පෙ – අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. දවිත්තං මග්ග-සමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති සො පටිඝානුසයං නප්පජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති, නො ච සො පටිඝානුසයං නප්පජහති. දවිත්තං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

115. යමෙක් පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

116–117. යමෙක් පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

118–119. යමෙක් පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

120-121. යො මානානුසයං නප්පජහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහතීති: අට්ඨමකො මානානුසයං නප්පජහති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති. අඞ්ගමඞ්ග-සමඞ්ගීඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුඞ්ගලා මානානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති සො මානානුසයං නප්පජහතීති: අඞ්ගමඞ්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති, නො ච සො මානානුසයං නප්පජහති. අඞ්ගමඞ්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුඞ්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, මානානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

122-123. යො මානානුසයං නප්පජහති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති සො මානානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා

124-126. යො දිට්ඨානුසයං නප්පජහති සො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති සො දිට්ඨානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා -පෙ-

127-128. යො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතීති: අඞ්ගමඞ්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. අඞ්ගමඞ්ග-සමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුඞ්ගලා විචිකිච්ඡා නුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති සො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහතීති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති. අඞ්ගමඞ්ගසමඞ්ගීඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුඞ්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

129. යො භවරාගානුසයං නප්පජහති සො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති සො භවරාගානුසයං නප්පජහතීති. ආමන්තා. (එකමූලකං)

120–121. යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

122–123. යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

124–126. යමෙක් දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

127–128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය .. අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්; අග්‍රමාර්ග සමඞ්ගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල් හු අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

129. යමෙක් භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලකයි.)

130. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති සො මානානුසයං නපජ්ජතීති: අගමමගසමඞ්ගී කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති, නො ච සො මානානුසයං නපජ්ජති. දිට්ඨකං මගසමඞ්ගිනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති, මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති.

යො වා පන මානානුසයං නපජ්ජති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජතීති: අනාගාමිමගසමඞ්ගී මානානුසයං නපජ්ජති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති. දිට්ඨකං මගසමඞ්ගිනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති.

131–132. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති සො දිට්ඨානුසයං – පෙ – විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජතීති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජති. අනාගාමිමගසමඞ්ගිඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජතීති: අනාගාමිමගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති. අනාගාමිමගසමඞ්ගිඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති.

133–134. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති සො භවරාගානුසයං – පෙ – අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජතීති: අගමමගසමඞ්ගී කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජති. දිට්ඨකං මගසමඞ්ගිනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජතීති: අනාගාමිමගසමඞ්ගී අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති. දිට්ඨකං මගසමඞ්ගිනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති. (දුකමූලකං)

130. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍ර මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඉදවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

131–132. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

133–134. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (දුකමූලක සි.)

135-136. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නපජහතීති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජහති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජහන්ති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජහති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජහති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජහති, නො ච සො මානානුසයං නපජහති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජහන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජහන්ති.

137-138. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජහති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජහති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජහති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපජහන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජහන්ති. (තිකමූලකං)

139-141. යො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නපජහති සො විචිකිච්ඡානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නපජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නපජහති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජහති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නපජහති, නො ච සො මානානුසයං නපජහති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජහන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නපජහන්ති. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

135–136. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

137–138. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (තිකමූලක යි.)

139–141. යමෙක් කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත් ... (චතුක්කමූලක යි).

142-143. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ නප්පජහති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ නප්පජහතීති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නප්පජහති, නො ච සො දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ නප්පජහති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ නප්පජහති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නප්පජහති. දවිනනං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ නප්පජහන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ නප්පජහන්ති. (පඤ්චකමූලකං)

144. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ නප්පජහති සො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ නප්පජහතීති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ නප්පජහති, නො ච සො දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ නප්පජහති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ නප්පජහති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නප්පජහති. දවිනනං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ නප්පජහන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ නප්පජහන්ති. (ඡක්කමූලකං)

පටිලොම පුග්ගලං.

142–143. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසයද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (පඤ්චකමූලක යි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගල යි.

145. යතො කාමරාගානුසයං නපජහති තතො පටිඝානුසයං නපජහතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො කාමරාගානුසයං නපජහති, නො ච තතො පටිඝානුසයං නපජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ච නපජහති, පටිඝානුසයඤ්ච නපජහති.

යතො වා පන පටිඝානුසයං නපජහති තතො කාමරාගානුසයං නපජහතීති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො පටිඝානුසයං නපජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං නපජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තතො පටිඝානුසයඤ්ච නපජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපජහති.

146. යතො කාමරාගානුසයං නපජහති තතො මානානුසයං නපජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නපජහති, නො ච තතො මානානුසයං නපජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ච නපජහති, මානානුසයඤ්ච නපජහති.

යතො වා පන මානානුසයං නපජහති තතො කාමරාගානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

147-148. යතො කාමරාගානුසයං නපජහති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නපජහතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නපජහති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති. අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ච නපජහති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජහති.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති තතො කාමරාගානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

149. යතො කාමරාගානුසයං නපජහති තතො භවරාගානුසයං නපජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නපජහති, නො ච තතො භවරාගානුසයං නපජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ච නපජහති, භවරාගානුසයඤ්ච නපජහති.

යතො වා පන භවරාගානුසයං නපජහති තතො කාමරාගානුසයං නපජහතීති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයං නපජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං නපජහති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයඤ්ච නපජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපජහති.

145. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇතිකල්හි එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

146. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

147–148. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නයෙහි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

149. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

150. යතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති. අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

151. යතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති තතො මානානුසයං නපපජ්ජතීති: කාමධාතුයා ඨීනු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති, නො ච තතො මානානුසයං නපපජ්ජති. අපරියාපන්නෙ තතො පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජති.

යතො වා පන මානානුසයං නපපජ්ජති තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයං නපපජ්ජති, නො ච තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති. අපරියාපන්නෙ තතො මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති.

152–153. යතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති තතො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජතීති: කාමධාතුයා ඨීනු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති. අපරියාපන්නෙ තතො පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

154. යතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති තතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති, නො ච තතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජති. කාමධාතුයා ඨීනු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තතො පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති.

යතො වා පන භවරාගානුසයං නපපජ්ජති තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජති, නො ච තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති. කාමධාතුයා ඨීනු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති.

150. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නයෙහි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් කෙනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

152–153. යම් කෙනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

154. යම් කෙනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

155. යස්ස පටිඝානුසයං නප්පජහති තස්ස අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතීති: කාමධාතුයා දසසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. අපරියාපන්නෙ තස්ස පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති තස්ස පටිඝානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

156-157. යස්ස මානානුසයං නප්පජහති තස්ස දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස මානානුසයං නප්පජහති, නො ච තස්ස විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති. අපරියාපන්නෙ තස්ස මානානුසයඤ්ච නප්පජහති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති තස්ස මානානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

158. යස්ස මානානුසයං නප්පජහති තස්ස භවරාගානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයං නප්පජහති තස්ස මානානුසයං නප්පජහතීති: කාමධාතුයා දසසු වේදනාසු තස්ස භවරාගානුසයං නප්පජහති, නො ච තස්ස මානානුසයං නප්පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තස්ස භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජහති, මානානුසයඤ්ච නප්පජහති.

159. යස්ස මානානුසයං නප්පජහති තස්ස අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස මානානුසයං නප්පජහති. නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. අපරියාපන්නෙ තස්ස මානානුසයඤ්ච නප්පජහති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහති.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති තස්ස මානානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

160-162. යස්ස දිට්ඨානුසයං නප්පජහති තස්ස විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති තස්ස දිට්ඨානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා. -පෙ-

155. යම් කෙනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

156–157. යම් කෙනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් කෙනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

159. යම් කෙනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

160–162. යම් කෙනෙක දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

163. යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජති තතො භවරාගානුසයං නපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන භවරාගානුසයං නපජ්ජති තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජතීති: කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයං නපජ්ජති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජති. අපරියාපන්නා තතො භවරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජ්ජති.

164. යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජති තතො අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජති තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජතීති: ආමන්තා.

165. යතො භවරාගානුසයං නපජ්ජති තතො අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජතීති: කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයං නපජ්ජති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජති. අපරියාපන්නා තතො භවරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපජ්ජති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජති තතො භවරාගානුසයං නපජ්ජතීති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

166. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජති තතො මානානුසයං නපජ්ජතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජති, නො ච තතො මානානුසයං නපජ්ජති. අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජති, මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති.

යතො වා පන මානානුසයං නපජ්ජති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජති, නො ච තතො පටිඝානුසයං නපජ්ජති අපරියාපන්නා තතො මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජති.

163. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි.)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

167-168. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති. අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

169. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති තතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති, නො ච තතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජති. අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති, භවරාගානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති.

යතො වා පන භවරාගානුසයං නපපජ්ජති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති, නො ච තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති. කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති. නො ච තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති. අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති.

170. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති. නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති. අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපපජ්ජතීති: ආමන්තා. (දුකමූලකං)

167–168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි මෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (දුකමූලක යි.)

171-172. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජහති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජහතීති: ආමන්තා.

173. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජහති තතො භවරාගානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන භවරාගානුසයං නපජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජහතීති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජහති, නො ච තතො පටිඝානුසයං නපජහති. කාමධාතුයා දීසු වේදනාසු තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජහති. අපරියාපන්නාය තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ නපජහති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජහති.

174. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජහති තතො අවිජ්ජානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජහතීති: ආමන්තා. (තිකමූලකං)

175-177. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ නපජහති තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ නපජහතීති: ආමන්තා. -පෙ- (චතුක්ක මූලකං)

178. යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ නපජහති තතො භවරාගානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

171-172. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

173. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

174. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (තිකමූලක යි.)

175-177. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (චතුක්කමූලක යි.)

178. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

යතො වා පන භවරාගානුසයං නපපජ්ජති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච තතො පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. අපරියාපන්නා තතො භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති.

179. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජතීති· ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජතීති: ආමන්තා. (පඤ්චකමූලකං.)

180. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජතීති: ආමන්තා. (ඡක්කමූලකං)

පටිලෝමභික්ඛාසං.

181. යො යතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති සො තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

179. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්චකමූලක යි.)

180. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (ඡඤ්ඤමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යමෙක් යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා කඹා සෙසු පුහුල්හු හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයං නපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො පටිඝානුසයං නපජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙන සො තතො පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති.

182. යො යතො කාමරාගානුසයං නපජ්ජති සො තතො මානානුසයං නපජ්ජතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං නපජ්ජති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙන සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජති, මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති, මානානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති.

යො වා පන යතො මානානුසයං නපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයං නපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං නපජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙන සො තතො මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ මානානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති.

183–184. යො යතො කාමරාගානුසයං නපජ්ජති සො තතො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු[1] වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං නපජ්ජති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙන සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති. විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති.

1. ද්වීසු – සී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

182. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

183-184. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අග්ගඵලඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

185. යො යතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති සො තතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

186. යො යතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසයද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නොකෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

187. යො යතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති සො තතො මානානුසයං නපපජ්ජතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

යො වා පන යතො මානානුසයං නපපජ්ජති සො තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

188–189. යො යතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති සො තතො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජතීති: අඨඨමකෙ කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ සො තතො පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අඨඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

187. යමෙක් යම් කෙනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගල තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහිද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි මානානුසයද දුරු නො කෙරෙති, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

188–189. යමෙක් යම් කෙනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි හේ එහි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති සො තතො පටිඝානුසයං නප්පජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නප්පජහති. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති, පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති. පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

190. යො යතො පටිඝානුසයං නප්පජහති සො තතො භවරාගානුසයං නප්පජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං නප්පජහති. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ සො තතො පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහති, භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජහති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං නප්පජහති සො තතො පටිඝානුසයං නප්පජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නප්පජහති. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජහති, පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

191. යො යතො පටිඝානුසයං නප්පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං නප්පජහති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. සෙවව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ පටිඝානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපපජහති සො තතො පටිඝානුසයං නපපජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජහති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නපපජහති. සෙචව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජහති, පටිඝානුසයඤ්ච නපපජහති. ද්වීහං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජහන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච නපපජහන්ති.

192–193. යො යතො මානානුසයං නපපජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නපපජහතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයං නපපජහති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජහති, සෙචව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ සො තතො මානානුසයඤ්ච නපපජහති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජහති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ මානානුසයඤ්ච නපපජහන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජහන්ති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජහති සො තතො මානානුසයං නපපජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපපජහති. සෙචව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජහති, මානානුසයඤ්ච නපපජහති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජහන්ති, මානානුසයඤ්ච නපපජහන්ති.

194. යො යතො මානානුසයං නපපජහති සො තතො භවරාගානුසයං නපපජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං නපපජහති සො තතො මානානුසයං නපපජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයං නපපජහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපපජහති. සෙචව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච නපපජහති, මානානුසයඤ්ච නපපජහති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච නපපජහන්ති. මානානුසයඤ්ච නපපජහන්ති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

192-193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසයද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගලයා තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

195. යො යතො මානානුසයං නපජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගිං දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයං නපජහති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපජහති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො මානානුසයඤ්ච නපජහති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපජහති අග්ගමග්ගසමඞ්ගිං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ මානානුසයඤ්ච නපජහන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපජහන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපජහති සො තතො මානානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

196–198. යො යතො දිට්ඨානුසයං නපජහති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං නපජහතීති: ආමන්තා. –පෙ–

199. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති සො තතො භවරාගානුසයං නපජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං නපජහති සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජහති, භවරාගානුසයඤ්ච නපජහති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජහන්ති, භවරාගානුසයඤ්ච නපජහන්ති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං නපජහති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජහතීති අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවරාගානුසයං නපජහති, නෙව සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපජහති. සෙචව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච නපජහති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජහති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච නපජහන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජහන්ති.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩගි පුද්ගල තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඩගී පුද්ගලයා තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

196–198. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩගි පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුද්ගල තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඩගි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඩගි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

200. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න ජහති. සෙවව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතෙ අවිගතානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

201. යො යතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ යො තතො භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සම්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති. අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති සො තතො භවරාගානුසයං නපපජ්ජතීති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති සො තතො මානානුසයං නපපජ්ජතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

200. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙකි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙකි, විචිකිච්ඡා-නුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

201. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ග සමඞ්ගී පුද්ගලයා තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙකි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි.)

202. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගා-නුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙකි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො මානානුසයං නපපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති. සෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති. සෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නාය සො තතො මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. දවින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති. කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

203–204. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති. සෙව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති. සෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති. සෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති-කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

203-204. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛ වෙදනා ඇතිකල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

205. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහති සො තතො භවරාගානුසයං නපජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං නපජහති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහති, භවරාගානුසයඤ්ඤ නපජහති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහන්ති, භවරාගානුසයඤ්ඤ නපජහන්ති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං නපජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ නපජහති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නපජහති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දුවීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපජහති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ නපජහති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ඤ නපජහන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහන්ති.

206. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපජහති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ නපජහති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ නපජහන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ නපජහති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නපජහති.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුතුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගල තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි.

සෙවව පුග්ගලෝ කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු යෝ තතෝ අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජති, නෝ ච සෝ තතෝ කාමරාගානුසයං නපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෝ සෝ තතෝ අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජති. ඨිතානං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති. (දුකමූලකං)

207-208. යෝ යතෝ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති සෝ තතෝ දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජතීති: අට්ඨමකෝ කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සෝ තතෝ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති, නෝ ච සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලෝ අපරියාපන්නෝ සෝ තතෝ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජ්ජති. ඨිතානං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති.

යෝ වා පන යතෝ විචිකිච්ඡානුසයං නපජ්ජති සෝ තතෝ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජ්ජතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුකඛාය වෙදනාය සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති, නෝ ච සෝ තතෝ පටිඝානුසයං නපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලෝ කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති, නෝ ච සෝ තතෝ කාමරාගානුසයං නපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෝ සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති. අඤ්ඤමඤ්ඤසමඞ්ගී කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච නපජ්ජති, නෝ ච සෝ තතෝ මානානුසයං නපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලෝ දුකඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෝ සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජ්ජති. ඨිතානං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපජ්ජන්ති.

ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (දුකමූලක යි)

207–208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමක පුද්ගලයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

209. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති සො තතො භවරාගානුසයං නපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං නපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජතීති: අනාගාමීමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති. කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං යථෙවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති.

210. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං යථෙවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ නපජ්ජන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජතීති: අනාගාමීමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ නපජ්ජති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නපජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා

209. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුද්ගල තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි

දවීසු වෙදනාසු සෝ තතෝ අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නප්පජහති, නෝ ච සෝ තතෝ කාමරාගානුසයං නප්පජහති. සෙචව පුග්ගලෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සෝ තතෝ අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නප්පජහති. දවින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං යෙපෙච්චා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති. (තිකමූලකං)

211–213. යෝ යතෝ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජහති සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

යෝ වා පන යතෝ විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති සෝ තතෝ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජහතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජහති, නෝ ච සෝ තතෝ පටිඝානුසයං නප්පජහති. සෙචව පුග්ගලෝ කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජහති, නෝ ච සෝ තතෝ කාමරාගානුසයං නප්පජහති. සෙචව පුග්ගලෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජහති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජ්ඣති, නෝ ච සෝ තතෝ මානානුසයං නප්පජහති. සෙචව පුග්ගලෝ දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සෝ තතෝ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජහති. දවින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච යෙපෙච්චා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති. (චතුක්කමූලකං)

214. යෝ යතෝ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති සෝ තතෝ භවරාගානුසයං නප්පජහතීති: ආමන්තා.

දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (තිකමූලක යි)

211–213. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (චතුඤමූලක යි.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං නප්පජහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නප්පජහති, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නප්පජහති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජහති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නප්පජහති, සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජහති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති. අවීතානං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච යථෙවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

215. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජහති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහති. අවීතානං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච යථෙවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජහන්ති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුස්ය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

215. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති. (පඤ්චකමූලකං)

216. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති. සෙවව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපපජ්ජන්ති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නොකෙරෙයි, ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (පඤ්චකමූලක යි.)

216. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපපජ්ජති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජ්ජතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජ්ජති, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච නප්පජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජ්ජති. අනාගාමීමග්ගසමඞ්ගී දුකඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජ්ජති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං නප්පජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජ්ජති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජ්ජති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජ්ජති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජ්ජති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ච නප්පජ්ජන්ති. කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච නප්පජ්ජන්ති. (ඡක්කමූලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං.

පටිලොමං.

පජ්ජනවාරෝ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඩගී පුද්ගල තෙම දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි, ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඩගී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (ඡඤ්ඤමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගලාවකාශ යි.

ප්‍රතිලෝම යි.

පජහනවාර යි.

4. පරිඤ්ඤාවාරො

1. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන පටිඝානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

2. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

3–4. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

5–6. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

7. යො පටිඝානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: නො.

8–9. යො පටිඝානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

10–11. යො පටිඝානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: නො.

4. පරිඤ්ඤාරය

1. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය (එය හා සහජාතවශයෙන් එක්වැ සිටි මානානුසය) පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

3–4. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

5–6. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

7. යමෙක් පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

8–9. යමෙක් පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

10–11. යමෙක් පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

12–13. යො මානානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

14–15. යො මානානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං –පෙ– අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

16–18. යො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා. –පෙ–

19–20. යො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං –පෙ– අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

21. යො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා. (එකමූලකං)

22. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: නො.

23–24. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

12–13. යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

14–15. යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

16–18. යමෙක් දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි

19–20. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

21. යමෙක් භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි. (එකමූලක යි.)

22. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

23–24. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

25-26. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: නො. (දුකමූලකං)

27-28. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

29-30. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: මානානුසයං පරිජානාති (තිකමූලකං)

31-33. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: දිට්ඨානුසයං පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ තදෙකට්ඨං පරිජානාති. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

34-35. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: මානානුසයං පරිජානාති. (පඤ්චකමූලකං)

36. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: මානානුසයඤ්ඤ භවරාගානුසයඤ්ඤ පරිජානාති. (ඡක්කමූලකං)

අනුලොමපුග්ගලං.

25–26. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති. (දුකමූලක යි.)

27–28. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

29–30. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: මානානුසය පිරිසිඳ දනී. (තිකමූලක යි.)

31–33. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්; දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ... (චතුක්කමූලක යි.)

34–35. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: මානානුසය පිරිසිඳ දනී. (පඤ්චකමූලක යි.)

36. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී. (ඡක්කමූලක යි.)

අනුලෝම පුද්ගල යි.

37. යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යතො වා පන පටිඝානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

38. යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන මානානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා දිට්ඨි වේදනාසු තතො මානානුසයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති.

39–40. යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා දිට්ඨි වේදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති.

41. යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

42. යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා දිට්ඨි වේදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති.

43. යතො පටිඝානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යතො වා පන මානානුසයං පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: නො.

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්. නැති.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී. එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

39–40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇතිකල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

43. යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

44-45. යතො පටිඝානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති.

46. යතො පටිඝානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: නො.

47. යතො පටිඝානුසයං පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති.

48-49. යතො මානානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති.

50. යතො මානානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයඤ්ච පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

44–45. යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ...විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

46. යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

47. යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

48–49. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසඳ දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

50. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

51. යතො මානානුසයං පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පරිජානාති, මානානුසයඤ්ච පරිජානාති.

52-54. යතො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා. -පෙ-

55. යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

56. යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

57. යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති. (එකකමූලකං)

58. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

51. යම් කෙනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

52-54. යම් කෙනෙක දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

55. යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

56. යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

57. යම් කෙනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී. (එකඤ්ඤමූලක යි)

58. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

යතො වා පන මානානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති, කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තතො මානානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති.

59-60. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති, කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති.

61. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: නො.

62. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති, කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. (දුකමූලකං)

තවද යම් කෙනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී.

59-60. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී.

61. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

62. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී. එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. (දුකමූලක යි.)

63-64. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති, කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති.

65. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො භවරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති.

66. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති. කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති. (තිකමූලකං)

67-69 යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

63-64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්. නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. (තිකමූලක යි.)

67-69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

70. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො භවරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති.

71. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති. (පඤ්චකමූලකං)

72. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනි ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී ... (චතුක්කමූලක යි.)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. (පඤ්චකමූලක යි.)

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානු-සයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුස-යඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති. කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුස-යඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති. (ඡක්කමූලකං)

අනුලොමඔකාසං.

73. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන යතො පටිඝානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

74. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

75–76. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති, සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. (ඡක්කමූලක යි.)

අනුලෝමාවකාශ යි.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

75–76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම (සොතාපත්තිමාර්ගස්ථ තෙම) දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී.

77. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

79. යො යතො පටිඝානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: නො.

80-81. යො යතො පටිඝානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, පටිඝානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

82. යො යතො පටිඝානුසයං පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: නො.

83. යො යතො පටිඝානුසයං පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං පරිජානාතීති: නො.

84-85. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

80–81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, ඒ පුහුල් තෙමේම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

84–85. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: අථමෙකො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති. මානානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

86. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො භව-රාගානුසයං පරිජානාතීති: අඤ්ඤමඤ්ඤසමඞ්ගී කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති, සෙවව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයඤ්ච පරිජානාති, භවරාගානුස-යඤ්ච පරිජානාති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

87. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: අඤ්ඤමඤ්ඤසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පරිජානාති, මානානුසයඤ්ච පරිජානාති.

88-90. යො යතො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතීති: ආමන්තා. -පෙ-

91. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: අථමෙකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති, සෙවව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, භවරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, ඒ පුඟුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී. තදෙකස්ථ වූ මානානුසය පිරිසිඳ දනී.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. ඒ පුඟුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, ඒ පුඟුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී. මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී.

88–90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳදනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, ඒ පුඟුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

92. යො යතො **විචිකිච්ඡානුසයං** පරිජානාති සො තතො **අවිජ්ජානුසයං** පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන යතො **අවිජ්ජානුසයං** පරිජානාති සො තතො **විචිකිච්ඡානුසයං** පරිජානාතීති: නො.

93. යො යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො **අවිජ්ජානුසයං** පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො **අවිජ්ජානුසයං** පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු සො තතො **අවිජ්ජානුසයං** පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො **අවිජ්ජානුසයඤ්ච** පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති. (එකකමූලකං)

94. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: නො.

95-96. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති.

97. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: නො.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී. (එකකමූලක යි.)

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

95-96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී, ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී. හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී, ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී. තදෙකස්ථ වූ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

98. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: නො. (දුකමූලකං)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාති යො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාති, මානානුසයඤ්ඤ තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ඤ තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාති.

101. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: මානානුසයං පරිජානාති.

102. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පරිජානාති. (තිකමූලකං)

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති. (දුකමූලක යි.)

99-100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී, ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. ඒ පුතුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: මානානුසය පිරිසිඳ දනී.

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගල තෙම දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. ඒ පුතුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. (නිකමූලක යි.)

103–105. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පරිජානාති, මානානුසයඤ්ඤ තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ඤ තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාති. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

106. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: මානානුසයං පරිජානාති.

107. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාතීති: අගග්ගමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පරිජානාති (පඤ්චකමූලකං)

103–105. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. ඒ පුහුල් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී, තදෙකස්ථ වූ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී.... (චතුක්කමූලක යි.)

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: මානානුසය පිරිසිඳ දනී.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. (පඤ්චකමූලක යි.)

108. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දුක්ඛාසු වේදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පරිජානාති. (ඡක්කමූලකං.)

අනුලොමපුග්ගලොකාසං.

පරිඤ්ඤාවාරෙ අනුලොමං.

109. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

110. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

108. යමෙක් යම් කැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් කැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී, ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. (ඡක්ක මූලක යි.)

අනුලොමාවකාශ යි.

පරිඤ්ඤාවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

111-112. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිං විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

113-114. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

115. යො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති සො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

111-112. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

113-114. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

115. යමෙක් පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

116-117. යො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගි විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

පරිජානාති

118-119. යො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, ඨපෙත්වා මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. ඨපෙත්වා මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

120-121. යො මානානුසයං න පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

116–117. යමෙක් පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

118–119. යමෙක් පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ...අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

120–121. යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

122-123. යො මානානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

124-126. යො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා. -පෙ-

127-128. යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

129. යො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා. (එකකමූලකං)

130. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

යො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ නපරිජානන්ති.

122-123. යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමෙක් දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි ...

127-128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍ර-මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡා-නුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

129. යමෙක් භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි. (එකකමූලක යි.)

130. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඞ්ගී පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුලෝ මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

131–132. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අනාගාමීමග්ගසමඞ්ගිඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාතීති: අනාගාමීමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති. අනාගාමීමග්ගසමඞ්ගිඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

133–134. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති යො භවරාගානුසයං –පෙ– අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ග-මග්ගසමඞ්ගී කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාතීති: අනාගාමීමග්ගසමඞ්ගී අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති. (දුකමූලකං)

135–136. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

131–132. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

133–134. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්. (දුකමූලක යි.)

135–136. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගි විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අග්ගමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති. කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

137–138. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගි අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති. (තිකමූලකං)

139–141. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අග්ගමග්ගසමඞ්ගී විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

142–143. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගි පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

137–138 යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්. (තිකමූලක යි.)

139–141. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්; එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.... (චතුක්කමූලක යි.)

142–143. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගි අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, ඨපෙත්වා මග්ගසමඞ්ගිනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති. කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති. (පඤ්චකමූලකං)

144. යො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගි අවිජ්ජානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, ඨපෙත්වා මග්ගසමඞ්ගිනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති. (ඡක්කමූලකං)

පටිලොමපුග්ගලං.

145. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: දුක්ඛස්ස වෙදනාය තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන පටිඝානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ තතො පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්. (පඤ්චකමූලක යි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්ලු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසයද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගල යි.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී. එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

146. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

147-148. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

149. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

150. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නා තතො කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

146. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් කෙනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

147–148. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තවද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

149. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

150. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

151. යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නා තතො පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නා තතො මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

152-153. යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නා තතො පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

154. යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නා තතො පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති. භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නා තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

155. යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: කාමධාතුයා ඨීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නා තතො පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

151. යම් කෙනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් කෙනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

152-153. යම් කෙනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

154. යම් කෙනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

155. යම් කෙනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

156–157. යතො මානානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නෙ තතො මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

158. යතො මානානුසයං න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

159. යතො මානානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නෙ තතො මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

160–162. යතො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා. -පෙ-

163. යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

156–157. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති-කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී. එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, දුඃඛවෙදනා-යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

159. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

160–162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

164. යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

165. යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා. (එකකම්මිලකං)

166. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නෙ තතො මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

167-168. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි. (එකකමූලක යි.)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

167–168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

169. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

170. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපන්නෙ තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: ආමන්තා. (දුකමූලකං)

171-172. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

173. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

169. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

170. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි. (දුකමූලක යි.)

171-172. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

173. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

යතො වා පන භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

174. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: ආමන්තා. (තිකමූලකං)

175-177. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: ආමන්තා. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

178. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අපරියාපන්නෙ තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි. (නිකමූලක යි.)

175–177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි. ... (චතුක්කමූලක යි.)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, එහි පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

179. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: ආමන්තා. (පඤ්චකමූලකං)

180. යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: ආමන්තා. (ඡක්කමූලකං)

පටිලොමඔකාසං.

181. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිං දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිං යථෙවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිං කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිං යථෙවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

179. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

කව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි. (පඤ්චකමූලක යි.)

180. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

කව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යමෙක් යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් තෙමේ මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගියා තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිකි, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

කව ද යමෙක් යම් කෙනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, ඒ පුතුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගියා තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිකි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

182. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙසව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, දසන්නං මග්ගසමඞ්ගීනං යථෙවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙපි කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙසව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා සො තතො මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති. දසන්නං මග්ගසමඞ්ගීනං යථෙවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙපි මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

183-184. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සෙසව පුග්ගලා අපරියාපන්නා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච යථෙවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙපි කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙසව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච යථෙවා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙපි විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

182. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, ඒ පුහුල් මැ දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, ඒ පුහුල් මැ දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

183-184. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, ඒ පුහුල් තෙමේ මැ දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

185. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අඟමඟඝසමඞ්ගී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලා කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ යො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති. දුවින්නං මඟඝසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙ කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති. භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමීමඟඝසමඞ්ගී කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති. දුවින්නං මඟඝසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙ භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

186. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අඟමඟඝසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා අපරියාපන්නෙ යො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති, දුවින්නං මඟඝසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙ කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමීමඟඝසමඞ්ගී කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, දුවින්නං මඟඝසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙ අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

185. යමෙක් යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, ඒ පුහුල් මැ කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

186. යමෙක් යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

187. යො යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අඟ්ගමඟ්ගසමඬ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුඟ්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, ද්විනනං මඟ්ගසමඬ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුඟ්ගලා සබ්බත්ථ පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමීමඟ්ගසමඬ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුඟ්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, ද්විනනං මඟ්ගසමඬ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුඟ්ගලා සබ්බත්ථ මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

188–189. යො යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති; අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, සෙවව පුඟ්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අනාගාමීමඟ්ගසමඬ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුඟ්ගලා සබ්බත්ථ පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමීමඟ්ගසමඬ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, සෙවව පුඟ්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අනාගාමීමඟ්ගසමඬ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුඟ්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, ඒ පුහුල් මැ දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමී-මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහිද යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

188-189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හී හේ එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාමී-මාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවේදනා ඇති කල්හී හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

190. යො යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නා සො තතො පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙපි පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙපි භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

191. යො යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නා සො තතො පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙපි පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බෙපි අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඞ්ගී පුද්ගල රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගා-නුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හී පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජා-නුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී, ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

192–193. යො යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අඨඨමකා කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා අපරියාපන්නා සො තතො මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ඤ අඨඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සඛ්ඛත්තෙ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ඤ අඨඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සඛ්ඛත්තෙ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

194. යො යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සඛ්ඛත්තෙ භවරාගානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

195. යො යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා අපරියාපන්නා සො තතො මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සඛ්ඛත්තෙ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

192–193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී. හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ දුඃඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්; එසේ යි.

196–198. යො යතො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා. –පෙ–

199. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නා යො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නා සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

200. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගිඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

196–198. යමෙක් යම් කෙනෙක දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමෙක් යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී. භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

200. යමෙක් යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

201. යො යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අගාමිඅගසමඞ්ගී කාමධාතුයා කිඤ්චි වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නා සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අගාමිඅගසමඞ්ගිං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා. (එකකමූලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අගාමිඅගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අනාගාමීඅග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා සො තතො මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

201. යමෙක් යම් කෙනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි කෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගියා තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි. (එකකමූලක යි.)

202. යමෙක් යම් කෙනෙක්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක මානානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

203-204. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගිඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

205. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, භවරාගානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤ

203-204. යමෙක් යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නොදනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහී හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නොද පිරිසිඳ නොදනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී. අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද කඹා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනිත්.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නොදනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවෙදනා ඇතිකල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, හේ එහි පටිඝානුසය නොද පිරිසිඳ නොදනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නොද පිරිසිඳ නොදනී. ඒ පුතුල් තෙමේ මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගියා ද අෂ්ටමකයා ද කඹා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනිත්.

205. යමෙක් යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නොදනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, හේ එහි භවරාගානුසය නොද පිරිසිඳ නොදනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී. භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් කඹා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනිති, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නොදනිත්.

තව ද යමෙක් යම් කෙනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නොදනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, හේ එහි පටිඝානුසය නොද පිරිසිඳ නොදනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නොද පිරිසිඳ නොදනී. ඒ පුතුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද

න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති. දිට්ඨා. මඤ්ඤසමඤ්ඤීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

206. යො යත්තා කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති සො තත්තා අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තත්තා කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තත්තා අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා අපරියාපන්නා සො තත්තා කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති. දිට්ඨා. මඤ්ඤසමඤ්ඤීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යත්තා අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තත්තා කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තත්තා අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තත්තා පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා කාමධාතුයා දිට්ඨා වෙදනාසු සො තත්තා අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තත්තා කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා සො තත්තා අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති. දිට්ඨා. මඤ්ඤසමඤ්ඤීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති. (දුකමූලකං)

207–208. යො යත්තා කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති සො තත්තා දිට්ඨානුසයං –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තත්තා කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තත්තා විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා අපරියාපන්නා සො තත්තා කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. දිට්ඨා. මඤ්ඤසමඤ්ඤීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

පිරිසිඳ නො දනී. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි අවිද්‍යානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි අවිද්‍යානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිද්‍යානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිද්‍යානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිද්‍යානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාම්මාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිද්‍යානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිද්‍යානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි අවිද්‍යානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි අවිද්‍යානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්. (දුකමූලක යි.)

207–208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අඨඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

209. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුයය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් තෙමේ ම දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

209. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්; එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුතුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

210. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අගාමගාසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනං ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානන්ති. (නිකමූලකං)

211–213. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ කාමරාගානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ මානානුසයඤ්ඤ දිට්ඨානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල තෙම දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී ඒ පුහුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් තබා සෙසු පුහුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්. (තිකමූලක යි.)

211-213 යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වීහං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

214. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා අපරියාපන්නා සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නා

හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තථා සෙසු පුතුලෝ හැම කැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්... (චතුඤ්ඤමූලක යි.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි

සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අඟමඟසමඞ්ගී කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුඟලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපන්නෙ සො තතො භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වින්නං මඟසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුඟලා සබ්බත්ථ භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

215. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අඟමඟසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුඟලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වින්නං මඟසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුඟලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. සෙවව පුඟලො අපරියාපන්නෙ සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති. කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති. අනාගාමිමඟසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුඟලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච න පරිජානාති,

එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, හේ එහි මානානුසය නොද පිරිසිඳ නොදනී. ඒ පුතුල් මැ දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි දැ යි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුලෝ හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නොදනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනිත්.

215. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නොදනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නොද පිරිසිඳ නොදනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නොදනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නොදනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී. හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නොද පිරිසිඳ නොදනී. ඒ පුතුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී. අනාගාමීමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී, හේ එහි පටිඝානුසය නොද පිරිසිඳ නොදනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නොදනී.

නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො අවිජ්ජානුසයෙ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයෙ පටිඝානුසයෙ මානානුසයෙ දිට්ඨානුසයෙ විචිකිච්ඡානුසයෙ න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනෙ අට්ඨමකෙ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයෙ න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයෙ පටිඝානුසයෙ මානානුසයෙ දිට්ඨානුසයෙ විචිකිච්ඡානුසයෙ න පරිජානන්ති. (පඤ්චකමූලකං)

216. යො යතො කාමරාගානුසයෙ පටිඝානුසයෙ මානානුසයෙ දිට්ඨානුසයෙ විචිකිච්ඡානුසයෙ භවරාගානුසයෙ න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙ පටිඝානුසයෙ මානානුසයෙ දිට්ඨානුසයෙ විචිකිච්ඡානුසයෙ භවරාගානුසයෙ න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො කාමරාගානුසයෙ පටිඝානුසයෙ මානානුසයෙ දිට්ඨානුසයෙ විචිකිච්ඡානුසයෙ භවරාගානුසයෙ න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයෙ න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනෙ අට්ඨමකෙ ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෙ පටිඝානුසයෙ මානානුසයෙ දිට්ඨානුසයෙ විචිකිච්ඡානුසයෙ භවරාගානුසයෙ න පරිජානන්ති, අවිජ්ජානුසයෙ න පරිජානන්ති.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයෙ පටිඝානුසයෙ මානානුසයෙ දිට්ඨානුසයෙ විචිකිච්ඡානුසයෙ භවරාගානුසයෙ න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙ කාමරාගානුසයෙ පටිඝානුසයෙ මානානුසයෙ භවරාගානුසයෙ න පරිජානාති, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයෙ විචිකිච්ඡානුසයෙ න පරිජානාති. සෙචව පුග්ගලො අපරියාපන්නෙ සො තතො අවිජ්ජානුසයෙ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයෙ පටිඝානුසයෙ මානානුසයෙ දිට්ඨානුසයෙ විචිකිච්ඡානුසයෙ භවරාගානුසයෙ න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඞ්ගී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙ කාමරාගානුසයෙ මානානුසයෙ දිට්ඨානුසයෙ විචිකිච්ඡානුසයෙ භවරාගානුසයෙ න පරිජානාති,

හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුලෝ හැම කැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්. (පඤ්චකමූලක යි.)

216. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී පුද්ගල දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුහුලෝ හැම කැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුහුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඞ්ගී තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඣීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපන්නෙ සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වින්නං මග්ගසමඞ්ගීනඤ්ච අට්ඨමකඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිඝානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච දිට්ඨානුසයඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච භවරාගානුසයඤ්ච න පරිජානන්ති. (ඡක්කමූලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං.

පටිලොමං.

පරිඤ්ඤාවාරො.

හේ එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුතුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඞ්ගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුතුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිකි, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනිත්. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගලාවකාශ යි

ප්‍රතිලෝම යි.

පරිඤ්ඤාවාර යි.

5. පහීනවාරො

1. යස්ස කාමරාගානුසයො පහීනො තස්ස පටිඝානුසයො පහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පටිඝානුසයො පහීනො තස්ස කාමරාගානුසයො පහීනොති: ආමන්තා.

2. යස්ස කාමරාගානුසයො පහීනො තස්ස මානානුසයො පහීනොති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො පහීනො, නො ච තස්ස මානානුසයො පහීනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පහීනො, මානානුසයො ච පහීනො.

යස්ස වා පන මානානුසයො පහීනො තස්ස කාමරාගානුසයො පහීනොති; ආමන්තා.

3–4 යස්ස කාමරාගානුසයො පහීනො තස්ස දිට්ඨානුසයො –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයො පහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පහීනො තස්ස කාමරාගානුසයො පහීනොති: ද්වින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො පහීනො, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො පහීනො. ද්වින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච පහීනො, කාමරාගානුසයො ච පහීනො.

5–6. යස්ස කාමරාගානුසයො පහීනො තස්ස භවරාගානුසයො –පෙ– අවිජ්ජානුසයො පහීනොති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයො පහීනො, නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයො පහීනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පහීනො අවිජ්ජානුසයො ච පහීනො.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයො පහීනො තස්ස කාමරාගානුසයො පහීනොති: ආමන්තා.

7. යස්ස පටිඝානුසයො පහීනො තස්ස මානානුසයො පහීනොති: අනාගාමිස්ස පටිඝානුසයො පහීනො, නො ච තස්ස මානානුසයො පහීනො. අරහතො පටිඝානුසයො ච පහීනො, මානානුසයො ච පහීනො.

යස්ස වා පන මානානුසයො පහීනො තස්ස පටිඝානුසයො පහීනොති: ආමන්තා.

8–9. යස්ස පටිඝානුසයො පහීනො තස්ස දිට්ඨානුසයො –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයො පහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පහීනො තස්ස පටිඝානුසයො පහීනොති: ද්වින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො පහීනො නො ච තස්ස පටිඝානුසයො පහීනො. ද්වින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච පහීනො, පටිඝානුසයො ච පහීනො..

5. ප්‍රහීණවාරය

1. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

2. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යැ. මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තවද යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

3-4. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ. කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

5-6. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භව-රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාම-රාගානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යැ. අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තවද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගා-නුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

7. යමක්හුගේ පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ යැ. මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

8-9. යමක්හුගේ පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිඝා-නුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුන්ගේ පටිඝානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

10-11. යස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: අනාගාමිස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ පටිඝානුසයෝ ච පහීනෝ, අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

12-13. යස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝති: තිණ්ණං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තෙසං මානානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, මානානුසයෝ ච පහීනෝ.

14-15. යස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

16-18. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනෝ තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

19-20. යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: තිණ්ණං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තෙසං අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

21. යස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා. (එකකමූලකං.)

10–11. යමක්හුගේ පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

12–13. යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රහීණවී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුතුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුන්ගේ මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

14–15. යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

16–18. යමක්හුගේ දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

19–20. යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුතුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුන්ගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

21. යමක්හුගේ භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි. (එකකමූලක යි.)

22. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, නො ච තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, මානානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති: ආමන්තා.

23-24. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති; ද්වින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනා, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, ද්වින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා.

25-26. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: අනාගාමිස්ස. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති: ආමන්තා. (දුකමූලකං).

27-28. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා, තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනාති: ද්වින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා. අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, නො ච තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා.

22. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ. ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ. මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

23–24. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද ප්‍රහීණයහ. දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ.

25–26. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (දුකමූලක යි.)

27–28. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රහීණයහ. අනාගාමීහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ.

29-30 යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනාති: ආමන්තා. (ඒකමූලකං.)

31-33. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනා තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනාති: ද්වින්නං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනා, තෙසං ච තෙසං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා. අනාගාමිස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා. දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනෝ. තෙසං ච තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනා. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

34-35. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනාති: ආමන්තා. (පඤ්චකමූලකං.)

36. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච පහීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝව දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච පහීනාති: ආමන්තා. (ඡක්කමූලකං.)

අනුලොම පුග්ගලං.

37. යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝති: න වත්තබ්බා පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

යස්ස වා පන පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝති: න වත්තබ්බා පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

29–30. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (තිකමූලක යි.)

31–33. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රහීණයහ. අනාගාමීහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ. ... (චතුක්කමූලක යි.)

34–35. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (පඤ්චකමූලක යි.)

36. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (ඡක්කමූලක යි.)

අනුලෝම ඡුද්ගල යි.

37. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යි හෝ අප්‍රහීණ යි හෝ නො කියයුතු ය.

තව ද යම් කෙනෙක පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යි හෝ අප්‍රහීණ යි හෝ නො කියයුතු යි.

38. යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. කාමධාතුයා දවීසු වේදනාසු එස්ස මානානුසයෝ ච පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

39–40. යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. කාමධාතුයා දවීසු වේදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

41. යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

42. යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. කාමධාතුයා දවීසු වේදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

43. යස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝති න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යි හෝ අප්‍රහීණ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

39–40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දුඃඛවෙදනාත්‍රයෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

43. යම් තැනෙක පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තවද යම් කැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

44-45. යස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝති: කාමධාතුයා ද්වීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. දුක්ඛාය වේදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ ච පහීනෝ.

46. යස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

47. යස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝති: කාමධාතුයා ද්වීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. දුක්ඛාය වේදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ ච පහීනෝ.

48-49. යස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝති: දුක්ඛාය වේදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, මානානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනානි වා අපහීනානි වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, මානානුසයෝ ච පහීනෝ.

50. යස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝති: කාමධාතුයා ද්වීසු වේදනාසු එස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනානි වා අපහීනෝති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස මානානුසයෝ ච පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

44-45. යම් තැනෙක පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

46. යම් තැනෙක පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

47. යම් තැනෙක පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

50. යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

51. යස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ පහීනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ, මානානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා. කාමධාතුයා අවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ, මානානුසයෝ ච පහීනෝ.

52-54. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනෝ තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනොති: ආමන්තා. -පෙ-

55. යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනොති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ භවරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනොති: ආමන්තා.

56. යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනොති: ආමන්තා.

57. යස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනොති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ ච පහීනෝ. (එකකමූලකං)

51. යම් කෙනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

52–54. යම් කෙනෙක දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

55. යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇත කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

56. යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

57. යම් කෙනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි. (එකකමූලක යි.)

58. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා එස්ස මානානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. කාමධාතුයා අවීසු වෙදනාසු එස්ස මානානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා.

59-60. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. කාමධාතුයා අවීසු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා.

61. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති: න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා.

62. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. කාමධාතුයා අවීසු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා. (දුකමූලකං)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා දැනී කල්හි මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

59-60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවේදනාව ඇති කල්හි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි. (දුකමූලක යි)

63-64. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝව න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපපහීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝව න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා.

65. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා, තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනාති: මානානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා.

66. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපපහීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. **(තිකමූලකං)**

67-69. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනා තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

63–64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: මානානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවෙදනාව ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

67–69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. කාමධාතුයා අට්ඨසු වේදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපපහීනොති වා. දුක්ඛාය වේදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. (චතුක්කමූලකං)

70. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස භවරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා.

71. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. කාමධාතුයා අට්ඨසු වේදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපපහීනොති වා. දුක්ඛාය වේදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. (පඤ්චකමූලකං)

තව ද යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (චතුක්කමූලක යි.)

70. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් කෙනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

71. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (පඤ්චකමූලක යි.)

72. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච පහීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච පහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. (ඡක්කමූලකං)

අනුලෝමඔකාසං

73. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනොති: න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා.

යස්ස වා පන යස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනොති: න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා.

74. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනොති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පහීනෝ, මානානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන යස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනොති: අරහතෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස මානානුසයෝ ච පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (ඡඤ්ඤමූලක යි.)

අනුලෝමාවකාශ යි.

73. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

74. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: රහත්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට මානානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට මානානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

75. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝති: දවින්නං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වේදනාසු තෙසං තස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනෝ, නො ච තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ. දවින්නං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වේදනාසු තෙසං තස්ස දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

76. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝති: දවින්නං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වේදනාසු තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නො ච තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ. දවින්නං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වේදනාසු තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

77. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

75. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

නව ද යමක්හට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුතුල්හට දුඃඛවෙදනා-යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ට දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

76. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ට දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ. කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුලන්ට මැ කාමධාතු-යෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ට දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප-ධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගා-නුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. මේ පුතුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

77. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

78. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝනි: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පහීනෝ, අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝනි: අරහතෝ දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා. තථස්සව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ. කාමරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

79. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝනි: න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා.

යස්ස වා පන යස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝනි: න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා.

80–81. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝනි: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝනි: දවින්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ 'පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ. දවින්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ. පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ ච පහීනෝ.

82. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝනි: න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා,

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝනි: න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා.

78. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යැ. අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: රහත්හට දුඃඛවේදනා යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යැ. කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

79. යමක්හට යම් තැනෙක පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

80–81. යමක්හට යම් තැනෙක පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුලන්ට මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුතුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි. ඒ පුතුලනට මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

82. යමක්හට යම් තැනෙක පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

83. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ ච පහීනෝ, අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝති: අරහතෝ කාමධාතුයා දීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ ච පහීනෝ.

84-85 යස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, මානානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, අරහතෝ දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, මානානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, මානානුසයෝ ච පහීනෝ.

86. යස්ස යස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝති: අරහතෝ කාමධාතුයා දීඝු වෙදනාසු තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස මානානුසයෝ ච පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

87. යස්ස යස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝති: අරහතෝ දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ, මානානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දීඝු වෙදනාසු අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ. මානානුසයෝ ච පහීනෝ.

83. යමක්හට යම් තැනෙක පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමිහට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: රහත්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

84–85. යමක්හට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ. මානානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ, ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

86. යමක්හට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: රහත්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

87. යමක්හට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: රහත්හට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

88-90. යස්ස යස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා. -පෙ-

91. යස්ස යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා තස්සෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

92. යස්ස යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ. අරහතෝ කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනෝ, අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ.

යස්ස වා පන තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

93. යස්ස යස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝති: අරහතෝ කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පහීනෝ, භවරාගානුසයෝ ච පහීනෝ. (එකකමූලකං)

88-90. යමක්හට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමක්හට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ. භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලන්හට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

92. යමක්හට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ. රහත්හට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

93. යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: රහත්හට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි. (එකකමූලක යි.)

94. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති: අරහතෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ඨපෙත්වා වෙදනාසු තස්ස තස්ස මානානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා.

96. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති: ඨිතඤං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනොති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ඨපෙත්වා වෙදනාසු තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නො ච තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයෝ පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නො ච තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා. ඨිතඤං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ඨපෙත්වා වෙදනාසු තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපපහීනොති වා.

97. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති: න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා.

94. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණවූවාහු ද යත්: රහත්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට මානානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

95-96. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලනට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දෙවැදෑරුම් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුලනට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ. පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලනට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

97. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

98. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනාති: අරහතෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා (දුකමූලකං)

99-100. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනාති: ද්වින්නං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ. නෝ ච තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පහීනා, නෝ ච තස්ස තස්ස මානානුසයෝ පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. අරහතෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා.

98. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රහත්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි. (දුකමූලක යි.)

99–100. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණවූවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුහුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුලනට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලනට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. අනාගාමීහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. රහත්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ,

කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

101. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනොති: නස්ති.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනාති: මානානුසයෝ පහීනෝ. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

102. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනෝ තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොති: නස්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනාති: අරහතෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. (තිකමූලකං)

103-105. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනොති: නස්ති.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනාති: දිට්ඨකා පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච පහීනා,

කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද **ප්‍රහීණයහ** යි හෝ **අප්‍රහීණයහ** යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්හට මෑ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද **ප්‍රහීණයහ**, පටිඝානුසය **ප්‍රහීණ** යැ යි හෝ **අප්‍රහීණ** යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුල්හට මෑ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද **ප්‍රහීණයහ**, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද **ප්‍රහීණයහ** යි හෝ **අප්‍රහීණයහ** යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

101. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද **ප්‍රහීණ** වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය **ප්‍රහීණ** වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද **ප්‍රහීණ** වූවාහු ද යත්: මානානුසය **ප්‍රහීණ** යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද **ප්‍රහීණයහ** යි හෝ **අප්‍රහීණයහ** යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

102. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද **ප්‍රහීණ** වූවාහු ද යත්: රහත්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද **ප්‍රහීණයහ**, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද **ප්‍රහීණයහ** යි හෝ **අප්‍රහීණයහ** යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්හට මෑ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද **ප්‍රහීණයහ**, පටිඝානුසය **ප්‍රහීණ** යැ යි හෝ **අප්‍රහීණ** යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුල්හට මෑ දුඃඛවෙදනාව ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද **ප්‍රහීණයහ**, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද **ප්‍රහීණයහ** යි හෝ **අප්‍රහීණයහ** යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (තිකමූලඤ යි.)

103–105. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද **ප්‍රහීණ** වූවාහු නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය **ප්‍රහීණ** වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද **ප්‍රහීණ** වූවාහු ද යත්: දෙපුතුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද **ප්‍රහීණයහ**,

නො ච තෙසං තස්ස මානානුසයො පහීනො. කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පහීනා, නො ච තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පහීනා, පටිඝානුසයො න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තෙසඤ්ඤෙව දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පහීනා, නො ච තෙසං තස්ස පටිඝානුසයො පහීනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පහීනා, නො ච තස්ස තස්ස මානානුසයො පහීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තඤ්ඤෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පහීනා, නො ච තස්ස තස්ස මානානුසයො පහීනො, පටිඝානුසයො න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තඤ්ඤෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පහීනා. කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පහීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තඤ්ඤෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පහීනා, පටිඝානුසයො න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තඤ්ඤෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පහීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

106. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පහීනා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයො පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයො පහීනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පහීනාති: මානානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පහීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රහීණයහ. පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුලන්ට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ, ඔවුනට එහි පටිඝානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. අනාගාමීහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. රහත්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (චතුක්කමූලක යි.)

106. යමක්හට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

107. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනාති: අරහතෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දව්‍යූ වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපපහීනොති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. (පඤ්චකමූලකං)

108. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච පහීනා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනොනි: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ පහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච පහීනාති: අරහතෝ රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දව්‍යූ වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, පටිඝානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපපහීනාති වා. (ඡක්කමූලකං)

අනුලොමපුග්ගලොකාසං.

පහීනවාරෙ අනුලොමං.

107. යමක්හට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

නවද යමක්හට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රහත්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ. පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැයි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (පඤ්චක-මූලක යි.)

108. යමක්හට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

නවද යමක්හට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රහත්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ. පටිඝානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණයහ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භව-රාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (ඡක්ක-මූලක යි.)

අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.

ප්‍රහීණවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

110. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ අපහීනෝ, තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝති: අනාගාමිස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

111-112. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: ද්වින්නං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ. පුථුජ්ජනස්ස කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

113-114. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

115. යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝති: අනාගාමිස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයෝ ච අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ ච අපහීනෝ.

116-117. යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: ද්වින්නං පුග්ගලානං පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ. පුථුජ්ජනස්ස පටිඝානුසයෝ ච අපහීනෝ, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

109. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

110. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහට මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුතුලන්ගේ මානානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

111-112. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ගේ කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හුගේ කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත් එසේ යි.

113-114. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුතුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

115. යමක්හුගේ පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගැමීහුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ පටිඝානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුතුලන්ගේ මානානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

116-117. යමක්හුගේ පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ගේ පටිඝානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හුගේ පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

118-119. යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනොති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ ච අපහීනෝ.

120-121. යස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ. පුථුජ්ජනස්ස මානානුසයෝ ච අපහීනෝ, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

122-123. යස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

124-126. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා. -පෙ-

127-128. යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ. පුථුජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ.

729. යස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා. (එකකමූලකං)

130. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස මානානුසයෝ අපහීනොති ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනාති: අනාගාමිස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා. තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා.

118-119. යමක්හුගේ පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: අනගැමිහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ පටිඝානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

120-121. යමක්හුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හුගේ මානානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

122-123. යමක්හුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමක්හුගේ දිට්ඨානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

127-128. යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හුගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

129. යමක්හුගේ භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි. (එකකමූලක යි.)

130. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිහුගේ මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ. තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ මානානුසය ද අප්‍රහීණ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ.

131-132. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනොති: ඛීණාසං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනො. පුථුජ්ජනස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනො තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනාති: ආමන්තා.

133-134. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනො තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනොති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනො, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනො, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා. (දුකමූලකං)

135-136. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනොති: ඛීණාසං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනො. පුථුජ්ජනස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනො.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනො තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනාති: ආමන්තා.

137-138. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස භවරාගානුසයෝ ච -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනා තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනාති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා. තිණ්ණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනො, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා. (තිකමූලකං)

139-141. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

131-132. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

133-134. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ. තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ. (දුකමූලක යි.)

135-136. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

137-138. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිහුගේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ. තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ. (භිකමූලක යි.)

139-141. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනාති: ආමන්තා. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

142-143. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස භවරාගානුසයෝ -පෙ- අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනාති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා. ද්වින්නං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා. නො ච තෙසං දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා. පුථුජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා. (පඤ්චකමූලකං)

144. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝතී: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අපහීනාති: අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අපහීනා, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා. ද්වින්නං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අපහීනා, නො ච තෙසං දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා. පුථුජ්ජනස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අපහීනා. (ඡක්කමූලකං)

පටිලෝමපුග්ගලං.

145. යත්ථ කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තත්ථ පටිඝානුසයෝ අපහීනෝතී: න වත්තබ්බා පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

යත්ථ වා පන පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තත්ථ කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝතී: න වත්තබ්බා පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. ... (චතුක්කමූලක යි.)

142–143. යම්ක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: අනාගැමිහුගේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ. දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුන්ගේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ. පුහුදුන්හුගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ. (පඤ්චකමූලක යි.)

144. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: අනාගැමිහුගේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ. දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුන්ගේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ. පුහුදුන්හුගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝමපුග්ගල යි.

145. යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් කෙනෙක පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

146. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ අපහීනෝ යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. කාමධාතුයා දීසු වේදනාසු එස්ස මානානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

147-148. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. කාමධාතුයා දීසු වේදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

149. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

150. යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝති: දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. කාමධාතුයා දීසු වේදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

151. යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

147–148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

151. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

152–153. යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ ච අපහීනෝ.

154. යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

155. යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා,

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ ච අපහීනෝ.

156–157. යස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ, මානානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ, මානානුසයෝ ච අපහීනෝ.

158. යස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස මානානුසයෝ ච අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

152–153. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

154. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

155. යම් තැනෙක පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රහීණවී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

159. යස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, මානානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, මානානුසයෝ ච අපහීනෝ.

160–162. යස්ස දිට්ඨානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස දිට්ඨානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

163. යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති ආමන්තා.

164. යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

165. යස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ භවරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ. (එකකමූලකං)

159. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

160–162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි. (එකකමූලක යි.)

166. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස මානානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ මානානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු එත්ථ කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීයතීති වා අපහීනොති වා.

167–168. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ. කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනා. පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීයතීති වා අපහීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීයතීති වා අපහීනොති වා.

169. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනාති: න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

170. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීයතීති වා අපහීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීයතීති වා අපහීනොති වා. (දුකමූලකං)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

167–168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි. (දුකමූලක යි.)

171-172. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනොනි: නස්සී.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොනි වා අපහීනොනි වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

173. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනොනි: නස්සී.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස භවරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

174. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොනි: නස්සී.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොනි වා අපහීනොනි වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. (තිකමූලකං)

175-177. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනොනි: නස්සී.

171–172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (නිකමූලක යි.)

175–177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

යස්ස වා පන විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. කාමධාතුයා අට්සු වෙදනාසු එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපහීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

178. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනාති: මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

179. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. කාමධාතුයා අට්සු වෙදනාසු එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපහීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා, අපහීනාති වා. (පඤ්චකමූලකං)

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (චතුක්කමූලක යි.)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (පඤ්චකමූලක යි.)

180. යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අපහීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත්ථ අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. (ඡක්කමූලකං)

පටිලොමවිකාසං.

181. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනොති: න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා.

යස්ස වා පන යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනොති: න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා.

182. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අපහීනොති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනොති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ. කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තස්සේව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස මානානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් එහි අවිද්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: නැහි.

තව ද යම් තැනෙක අවිද්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිද්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිද්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිද්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

182. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගැමිහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුතුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට මානානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

183–184. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්මිං දිට්ඨානුසයෝ –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝකි: ද්වින්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ. පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ.

යස්ස වා පන යස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝනි: පුථුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තස්මිං විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

185. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්මිං භවරාගානුසයෝ අපහීනෝනි: න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා.

යස්ස වා පන යස්මිං භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝනි: න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා.

186. යස්ස යස්මිං කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝකි: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝනි: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ. තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

187. යස්ස යස්මිං පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්මිං මානානුසයෝ අපහීනෝනි: න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා.

යස්ස වා පන යස්මිං මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්මිං පටිඝානුසයෝ අපහීනෝනි: න වත්තබ්බෝ පහීනෝනි වා අපහීනෝනි වා.

183-184. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුඟුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: පුහුදුන්ට දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුඟුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

185. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

186. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රහීණවී ද යත්: අනගැමිහට දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුඟුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුඟුලන්ට දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ යි හෝ අප්‍රහීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුඟුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

187. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

188–189. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: දව්හඤ්ං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ. පුථුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ ච අපහීනෝ, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝති: පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා අට්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ ච අපහීනෝ.

190. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපහීනොති වා.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝති: න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපහීනොති වා.

191. යස්ස යස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ. තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා අට්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනොති වා අපහීනොති වා. තෙසඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ ච අපහීනෝ.

192–193. යස්ස යස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ –පෙ– විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා අට්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ. පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා අට්සු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස මානානුසයෝ ච අපහීනෝ, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ.

188–189. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

190. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණවී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

191. යමකුට යම් තැනෙක පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිඝානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: අනගැමීහට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලන්ට මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

192–193. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට මානානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: පුථුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වේදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ, මානානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ, මානානුසයෝ ච අපහීනෝ.

194. යස්ස යස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝති: චතුන්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වේදනාසු තෙසං තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස මානානුසයෝ ච අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

195. යස්ස යස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: චතුන්නං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, මානානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, මානානුසයෝ ච අපහීනෝ.

196–198. යස්ස යස්ස දිට්ඨානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා. -පෙ-

199. යස්ස යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝති: පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා තීසු වේදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ. පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ.

කවද යමකුට යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: පුහුදුන්හට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

194. යමකුට යම් කෙනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: සිවුවැදෑරුම් පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලන්ට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

195. යමකුට යම් කෙනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: සිවුවැදෑරුම් පුහුලන්ට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

196-198. යමකුට යම් කෙනෙක දිට්ඨානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමකුට යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

200. යස්ස යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තෙසං තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ. පුථුජ්ජනස්ස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනෝ.

201. යස්ස යස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝති: චතුන්නං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ න වත්තබ්බෝ පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච අපහීනෝ, භවරාගානුසයෝ ච අපහීනෝ. (එකකමූලකං)

202. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනෝ තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනෝති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තඤ්ඤෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනෝති වා අපහීනෝති වා. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස මානානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා අට්ඨසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස මානානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනෝති වා අපහීනෝති වා.

203–204. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝති: නත්ථි.

200. යමකුට යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ යි.

201. යමකුට යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: සිවුවැදෑරුම් පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලන්ට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රහීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ යි. (එකකමූලක යි.)

202. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක මානානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: අනාගැමිහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

203-204. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනාති: පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා.

205. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනාති: න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

206. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනාති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ. කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු තෙසං තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තෙසඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. (දුකමූලකං)

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යන්: පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

205. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යන්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යන්: ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

206. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යන්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යන්: අනගැමිහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලන්ට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි. (දුකමූලක යි.)

207-208. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ -පෙ- මානානුසයෝ විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනාති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනාති: පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

209. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනාති: මානානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

210. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනාති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දිට්ඨි වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, නො ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ අපහීනෝ. පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, නො ච තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ අපහීනෝ, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තීණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා,

207–208. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

209. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: මානානුසය අප්‍රහීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

210. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: අනාගැමිහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි පටිඝානුසය නො ද අප්‍රහීණ යැ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ.

කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තෙසං තසා අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තසා අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. (තික්කමූලකං)

211-213. යස්ස යසා කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස තසා විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යසා විචිකිච්ඡානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තසා කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනාති: පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තසා විචිකිච්ඡානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තඤ්ඤේව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තස්ස තසා විචිකිච්ඡානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තඤ්ඤේව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තසා විචිකිච්ඡානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. -පෙ- (චතුක්කමූලකං)

214. යස්ස යසා කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස තසා භවරාගානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යසා භවරාගානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තසා කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනාති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තසා භවරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, නෙව තෙසං තසා දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තසා භවරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා.

කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (තිකමූලක යි)

211-213. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (චතුක්කමූලක යි)

214. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

215. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනාති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, නෝ ච තස්ස තස්ස දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, නෝ ච තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්ස පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. අරූපීනං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, නෝ ච තෙසං තස්ස දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අපහීනා, නෝ ච තෙසං තස්ස දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අපහීනා, නෝ ච තෙසං තස්ස දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා, තථෙවව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, පටිඝානුසයෝ න වත්තබ්බා පහීනොති වා අපහීනොති වා. තථෙවව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අපහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අපහීනාති වා. (පඤ්චකමූලකං)

216. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අපහීනා තස්ස තස්ස අවිජ්ජානුසයෝ අපහීනොති: නත්ථි.

215. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිභට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණයැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුල්භට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ. පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුලන්ට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. පුතුදුන්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ප්‍රහීණ යැ හෝ අප්‍රහීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුතුල්භට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (පඤ්චකමූලක යි.)

216. යමකුට යම් කෙනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී ද යත්: නැති.

යස්ස වා පන යස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අප්පහීනෝ තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අප්පහීනාති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අප්පහීනා, නෝ ච තස්ස තස්මිං දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අප්පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අප්පහීනාති වා. තස්සේව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වේදනාසු තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අප්පහීනා, නෝ ච තස්ස තස්මිං කාමරාගානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අප්පහීනා, පටිඝානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අප්පහීනාති වා. තස්සේව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වේදනාය තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ අප්පහීනෝ, නෝ ච තස්ස තස්මිං පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අප්පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අප්පහීනාති වා. ද්වින්නං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අප්පහීනා, නෝ ච තෙසං තස්මිං දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අප්පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අප්පහීනාති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච අප්පහීනා, නෝ ච තෙසං තස්මිං දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අප්පහීනා, පටිඝානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අප්පහීනාති වා. තෙසඤ්ඤේව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච අප්පහීනා, නෝ ච තෙසං තස්මිං දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අප්පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අප්පහීනාති වා. පුථුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච අප්පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අප්පහීනාති වා. තස්සේව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දසසු වෙදනාසු තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අප්පහීනා, පටිඝානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අප්පහීනාති වා. තස්සේව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්මිං අවිජ්ජානුසයෝ ච පටිඝානුසයෝ ච දිට්ඨානුසයෝ ච විචිකිච්ඡානුසයෝ ච අප්පහීනා, කාමරාගානුසයෝ ච මානානුසයෝ ච භවරාගානුසයෝ ච න වත්තබ්බා පහීනාති වා අප්පහීනාති වා. (ඡක්කමූලකං)

පටිලෝමං.

පහීනවාරෝ.

තව ද යමකුට යම් කෙනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණ වූවාහු ද යත්: අනාගැමීහට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රහීණ යැ, ඔහුට එහි පටිඝානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. දෙවැදෑරුම් පුතුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුලන්ට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද අප්‍රහීණයහ, ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, පටිඝානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුතුල්හට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසාය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රහීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රහීණයහ යි හෝ අප්‍රහීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (ඡක්කමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම යි.

ප්‍රහීණවාර යි.

6. උපපජ්ජනවාරෝ

108. යස්ස කාමරාගානුසයෝ උපපජ්ජති තස්ස පටිඝානුසයෝ උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පටිඝානුසයෝ උපපජ්ජති තස්ස කාමරාගානුසයෝ උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස කාමරාගානුසයෝ උපපජ්ජති තස්ස මානානුසයෝ උපපජ්ජතීති: ආමන්තා,

යස්ස වා පන මානානුසයෝ උපපජ්ජති තස්ස කාමරාගානුසයෝ උපපජ්ජතීති: අනාගාමිස්ස මානානුසයෝ උපපජ්ජති, නෝ ච තස්ස කාමරාගානුසයෝ උපපජ්ජති, තිණ්ණං පුග්ගලානං මානානුසයෝ ච උපපජ්ජති, කාමරාගානුසයෝ ච උපපජ්ජති. (විත්ථාරෙතබ්බං)

109-216. යස්ස කාමරාගානුසයෝ නූපපජ්ජති තස්ස පටිඝානුසයෝ නූපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන පටිඝානුසයෝ නූපපජ්ජති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නූපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

යස්ස කාමරාගානුසයෝ නූපපජ්ජති තස්ස මානානුසයෝ නූපපජ්ජතීති: අනාගාමිස්ස කාමරාගානුසයෝ නූපපජ්ජති, නෝ ච තස්ස මානානුසයෝ නූපපජ්ජති. අරහතෝ කාමරාගානුසයෝ ච නූපපජ්ජති, මානානුසයෝ ච නූපපජ්ජති.

යස්ස වා පන මානානුසයෝ නූපපජ්ජති තස්ස කාමරාගානුසයෝ නූපපජ්ජතීති: ආමන්තා. (විත්ථාරෙතබ්බං)

උපපජ්ජනවාරෝ.

6 උපපජ්ජනවාරය

108. යමකුට කාමරාගානුසය උපදී නම් ඔහුට පටිඝානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට පටිඝානුසය උපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය උපදී ද යත්. එසේ යි.

යමකුට කාමරාගානුසය උපදී නම් ඔහුට මානානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට මානානුසය උපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය උපදී ද යත්: අනාගැමිහට මානානුසය උපදී. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද උපදී, තෙවැදෑරුම් පුතුලන්ට මානානුසය ද උපදී, කාමරාගානුසය ද උපදී. (විස්තර කටයුතු යි.)

109-216. යමකුට කාමරාගානුසය නූපදී නම් ඔහුට පටිඝානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට පටිඝානුසය නූපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

යමකුට කාමරාගානුසය නූපදී නම් ඔහුට මානානුසය නූපදී ද යත්: අනාගැමීනට කාමරාගානුසය නූපදී, ඔහුට මානානුසය නො ද නූපදී. රහත්හට කාමරාගානුසය ද නූපදී, මානානුසය ද නූපදී.

තව ද යමකුට මානානුසය නූපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි. (විස්තර කටයුතු යි.)

උපපජ්ජනවාර යි.

ධාතුපුච්ඡාවාරෝ

1. කාමධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

2. කාමධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

3. කාමධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

4. කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

5. කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

5. කාමධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

7. කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

8. කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

9. කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා: (කාමධාතුමූලකං)

ධාතුපඤ්ඤාවාරය

1. කාමධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ (අනුරූප කාරණා ලැබ උපදනා බැවින්) අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙත් අනුශයයෝ (අනුශය වෙති නො වෙති) විභාග කළයුතු වෙත් ද:

2. කාමධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද:

3. කාමධාතුයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද:

4. කාමධාතුයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට (රූප-අරූප-ධාතුවට) පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද:

5. කාමධාතුයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද:

6. කාමධාතුයෙන් චුත වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ විභාග කළයුතු වෙත් ද:

7. කාමධාතුයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඬිග වෙත් ද:

8. කාමධාතුයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඬිග වෙත් ද:

9. කාමධාතුයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඬිග වෙත් ද: (කාමධාතුමූලක - යි.)

10. රූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩහා:

11. රූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩහා:

12. රූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩහා:

13. රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩහා:

14. රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩහා:

15. රූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩහා:

16. රූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩහා:

17. රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතු-උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුං සෙනති: කති අනුසයා භඩහා:

18. රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතු-උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩහා: (රූපධාතුමූලකං)

19. අරූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩහා

20. අරූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩහා:

10. රූපධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

11. රූපධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

12. රූපධාතුයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

13. රූපධාතුවෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

14. රූපධාතුයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශස වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

15. රූපධාතුයෙන් චුත වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්-නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

16. රූපධාතුයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

17. රූපධාතුයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද. කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

18. රූපධාතුයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද: (රූපධාතුමූලක යි.)

19. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

20. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

21. අරූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

22. අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

23. අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

24. අරූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

25. අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

26. අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

27. අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා: (අරූපධාතුමූලකං)

28. න කාමධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

29. න කාමධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

30. න කාමධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

31. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙන්ති: කති අනුසයා නානුසෙන්ති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

21. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

22. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

23. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

24. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

25. අරූපධාතුවෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

26. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

27. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද: (අරූපධාතුමූලක යි.)

28. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

29. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

30. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

31. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ හඬිග වෙත් ද:

32. න කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

33. න කාමධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

34. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

35. න කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

36. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා: (න කාමධාතුමූලකං).

37. න රූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

38. න රූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

39. න රූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

40. න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

41. න රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

32. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

33. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

34. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

35. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

36. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද: (න කාමධාතුමූලක යි.)

37. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

38. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

39. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

40. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

41. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

42. න රූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

43. න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

44. න රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

45. න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා: (න රූපධාතුමූලකං)

46. න අරූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

47. න අරූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

48. න අරූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

49. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

50. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

51. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

42. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

43. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

44. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

45. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද: (න රූපධාතුමූලක යි.)

46. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

47. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

48. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

49. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

50. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

51. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

52. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

53. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

54. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩ්ගා: (න අරූපධාතුමූලකං)

55. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

56. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

57. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

58. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

59. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

60. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩ්ගා:

52. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

53. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

54. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද: (න අරූපධාතුමූලක යි.)

55. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

56. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

57. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

58. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

59. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

60. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ නො අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

61. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

62. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

63. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා: (න කාම න අරූප ධාතු මූලකං)

64. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

65. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනන්: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

66. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

67. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

68. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

69. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනාතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඬහා:

61. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුසය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

62. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

63. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද: (න කාම න අරූපධාතුමූලක යි.)

64. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

65. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

66. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

67. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

68. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

69. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ගවෙත් ද:

70. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

71. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

72. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා: (න රූප න අරූපධාතු-මූලකං)

73. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

74. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

75. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති. කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

76. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

77. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා හඩහා:

78. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතු උපපජ්ජනතස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුයයා හඩහා:

70. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

71. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

72. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නාහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද: (න රූප න අරූපධාතුමූලක යි.)

73. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

74. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

75. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත ව අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

76. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

77. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

78. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

79. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

80 න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා:

81. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙනති: කති අනුසයා නානුසෙනති: කති අනුසයා භඩ්ගා: (න කාම න රූපධාතුමූලකං)

ධාතුපුච්ඡාවාරෝ.

79. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

80. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද:

81. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භඞ්ග වෙත් ද: (න කාම න රූපධාතුමූලක ශී.)

ධාතුපෘච්ඡාවාර යි.

ධාතුවිසඤ්ඤාවාරෝ

1. කාමධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

2. කාමධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

3. කාමධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

4. කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

5. කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

6. කාමධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

7. කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

8. කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

ධාතුවිසයජ්ජනවාරය

1. කාමධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. (අනුශය වෙති නො වෙති) විභාග කළයුතු අනුශයයෝ නැති.

2. කාමධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභාග කළයුතු අනුශයයෝ නැති.

3. කාමධාතුයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභාග කළයුතු අනුශයයෝ නැති.

4. කාමධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

5. කාමධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

6. කාමධාතුයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

7. කාමධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

8. කාමධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති.

9. කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි. (කාමධාතුමූලකං)

10. රූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

11. රූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

12. රූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

13. රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

14. රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

15. රූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

16. රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

17. රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

18. රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි. (රූපධාතුමූලකං)

9. කාමධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. විභජිතව්‍ය වූ අනුශයයෝ නැති. (කාමධාතුමූලක යි.)

10. රූපධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

11. රූපධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට සප්ත අනුශයයෝම අනුශය වෙත්. භඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

12. රූපධාතුයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

13. රූපධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, භඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

14. රූපධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

15. රූපධාතුයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

16. රූපධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

17. රූපධාතුවෙන් චුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

18. රූපධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඬග වූ අනුශයයෝ නැති. (රූපධාතුමූලක යි.)

19. අරූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි,

20. අරූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති. අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

21. අරූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුයා උපපත්ති නාම නත්ථි. හෙට්ඨා උපපජ්ජමානෝ කාමධාතුං යෙව උපපජ්ජති. සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

22. අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

23. අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

24. අරූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

25. අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා උපපත්තිනාම නත්ථි. හෙට්ඨා උපපජ්ජමානෝ කාමධාතුංයෙව උපපජ්ජති. සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

26. අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

27. අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි. (අරූපධාතුමූලකං)

28. න කාමධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

19. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

20. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නාහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

21. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණීමෙක් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට මැ පැමිණේ. සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

22. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

23. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

24. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

25. අරූපධාතුයෙන් චුත වූවහු කාමධාතු නොවූවට අරූපධාතු නොවූවට පැමිණීමෙක් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට පැමිණෙයි. සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

26. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

27. අරූපධාතුයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති. (අරූපධාතුමූලක යි.)

28. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

29. න කාමධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

30. න කාමධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

31. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

32. න කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

33. න කාමධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

34. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

35. න කාමධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති. අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

36. න කාමධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි. (න කාමධාතුමූලකං)

37. න රූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

29. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

30. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

31. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

32. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

33. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

34. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

35. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

36. කාමධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති. (න කාමධාතුමූලක යි.)

37. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. භඞ්ගවූ අනුශයයෝ නැති.

38. න රූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සචි සන්තා අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

39. න රූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සචි සන්තා අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

40. න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සචි සන්තා අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

41. න රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සචි සන්තා අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

42. න රූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සචි සන්තා අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

43. න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සචි සන්තා අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

44. න රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සචි සන්තා අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

45. න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සචි සන්තා අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි. (න රූපධාතුමූලකං)

46. න අරූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනත්තස්ස කස්සචි සන්තා අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

38. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

39. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

40. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

41. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

42. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

43. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

44. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

45. රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති. (න රූපධාතුමූලක යි.)

46. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

47. න අරූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

48. න අරූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

49. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

50. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

51. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

52. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

53. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

54. න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි. (න අරූපධාතුමූලකං)

55. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

47. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

48. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

49. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

50. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

51. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

52. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

53. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

54. අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති. (ඒ අරූපධාතුමූලක යි.)

55. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

56. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

57. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

58. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

59. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

60. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

61. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

62. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස සත්තෙව අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

63. න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි. (න කාම න අරූපධාතුමූලකං)

64. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙන්ති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙන්ති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

56. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

57. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශයයෝ අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

58. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

59. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත් භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

60. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

61. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

62. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නාහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

63. කාමධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති. (න කාම න අරූපධාතුමූලක යි.)

64. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

65. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

66. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

67. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

68. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

69. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

70. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

71. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි.

72. න රූපධාතුයා න අරූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයෝ අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඞ්ගා නත්ථි. (න රූප න අරූපධාතුමූලකං)

65. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ච්‍යුත වැ රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

66. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ච්‍යුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

67. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ච්‍යුත වැ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

68. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ච්‍යුත වැ රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

69. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙත් ච්‍යුත වැ අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

70. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ච්‍යුත වැ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

71. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ච්‍යුත වැ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්, භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති.

72. රූපධාතු නො වූයෙන් අරූපධාතු නො වූයෙන් ච්‍යුත වැ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඞ්ග වූ අනුශයයෝ නැති. (න රූප න අරූපධාතුමූලක යි.)

73. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස සහෙතව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

74. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස රූපධාතුයා උපපත්ති නාම නත්ථි. හෙට්ඨා උපපජ්ජමානො කාමධාතුංයෙව උපපජ්ජති. සහෙතව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

75. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස අරූපයාතුං උපපජ්ජනතස්ස කඞ්ඛාවි සහ අනුසයා අනුසෙනති, කඞ්ඛාවි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කඞ්ඛාවි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි

76. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කඞ්ඛාවි සහ අනුසයා අනුසෙනති, කඞ්ඛාවි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කඞ්ඛාවි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

77. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කඞ්ඛාවි සහ අනුසයා අනුසෙනති, කඞ්ඛාවි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කඞ්ඛාවි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

78. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස සහෙතව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

79. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා උපපත්ති නාම නත්ථි. හෙට්ඨා උපපජ්ජමානො කාමධාතුංයෙව උපපජ්ජති. සහෙතව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

80. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස සහෙතව අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි.

81. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චුතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනතස්ස කඞ්ඛාවි සහ අනුසයා අනුසෙනති, කඞ්ඛාවි පඤ්ච අනුසයා අනුසෙනති, කඞ්ඛාවි තයො අනුසයා අනුසෙනති. අනුසයා භඩ්ගා නත්ථි. (න කාම න රූපධාතුමූලකං)

ධාතුවිසයජ්ජනවාරො.

අනුසයයමකං නිට්ඨිතං.

73. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

74. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ රූපධාතුවට පැමිණීමෙක් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට මැ පැමිණෙයි. සප්ත අනුශයයෝ මැ අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

75. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චුත වැ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

76. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් චුත වැ න කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

77. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් චුත වැ න රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුහට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුහට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

78. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් චුත වැ න අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝම අනුශය වෙති. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

79. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් චුත වැ න කාමධාතුවට න අරූපධාතුවට පැමිණීමෙක් නම් නැති. යට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට ම පැමිණේ. සප්ත අනුශයයෝ ම අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

80. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් චුත වැ න රූපධාතුවට න අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝම අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති.

81. න කාමධාතුයෙන් න රූපධාතුයෙන් චුත වැ න කාමධාතුවට න රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුහට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුහට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. භඩග වූ අනුශයයෝ නැති. (න කාම න රූපධාතුමූලක යි).

ධාතුවිසඤ්ඤනවාර යි.

අනුසය යමකය නිමියේ ය.

8. චිත්තයමකං

1. උද්දෙසවාරෝ

පුග්ගලවාරෝ

1. යස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උප්පජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති න නිරුජ්ඣති:

2. යස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උප්පජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති නිරුජ්ඣති:

උප්පාදනිරෝධකාලයමෙභදවාරෝ.

3. යස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති තස්ස චිත්තං උප්පන්නං:

යස්ස වා පන චිත්තං උප්පන්නං තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති:

4. යස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති තස්ස චිත්තං න උප්පන්නං.

යස්ස වා පන චිත්තං න උප්පන්නං තස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති:

උප්පාදුප්පන්නවාරෝ.

5. යස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං උප්පන්නං:

යස්ස වා පන චිත්තං උප්පන්නං තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣති:

6. යස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං න උප්පන්නං:

යස්ස වා පන චිත්තං න උප්පන්නං තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

නිරෝධුප්පන්නවාරෝ.

8. චිත්තසමුඨාන

1. උද්දෙසවාරය

පුද්ගලවාරය

1. යමක්හට සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

2. යමක්හට සිත නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

උත්පාද නිරොධ කාලසමෙහදවාර යි.

3. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

4. යමක්හට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේයැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නූපදී යැ යත්:

උත්පාදෙත්පන්නවාර යි.

5. යමක්හට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

6. යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

නිරොධොත්පන්නවාර යි.

7. යස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජීත්:

යස්ස වා පන චිත්තං උප්පජ්ජීත් තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති:

8. යස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති තස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජීත්:

යස්ස වා පන චිත්තං න උප්පජ්ජීත් තස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති:

9. යස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති:

10. යස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති තස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති:

11. යස්ස චිත්තං උප්පජ්ජීත් තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජීත්:

12. යස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජීත් තස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජීත්:

උප්පාදවාරො.

13. යස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣීත්:

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣීත් තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣති:

14. යස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣීත්:

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣීත් තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

15. යස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣති:

7. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදියැ යත්:

8. යමක්හට සිත නොඋපදී නම් ඔහට සිත නොඋපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නොඋපන්නේ නම් ඔහට සිත නොඋපදී යැ යත්:

9. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත උපදනේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

10. යමක්හට සිත නොඋපදී නම් ඔහට සිත නොඋපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නොඋපදනේ නම් ඔහට සිත නොඋපදී යැ යත්:

11. යමක්හට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත උපදනේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

12. යමක්හට සිත නොඋපන්නේ නම් ඔහට සිත නොඋපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නොඋපදනේ නම් ඔහට සිත නොඋපන්නේ යැ යත්:

උක්පාදවාර යි.

13. යමක්හට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

14. යමක්හට සිත නිරුද්ධ නොවේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නොවී යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නොවී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නොවේ යැ යත්:

15. යමක්හට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

16. යස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

17. යස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ:

18. යස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ.

නිරොධවාරෝ

19. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ:

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස චිත්තං උපපජ්ජති:

20. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ:

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති.

21. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජති:

22. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති:

23. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජිත්ථ තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජිත්ථ:

24. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිත්ථ තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිත්ථ:

උප්පාදනිරොධවාරෝ.

16. යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

17. යමක්හට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

18. යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරොධවාර යි.

19. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

20. යමක්හට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්හව සිත නිරුදධ නොවී නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ යත්:

21. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

22. යමක්හට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නූපදී යැ යත්:

23. යමක්හට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

24. යමක්හට සිත නූපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උප්පාද නිරොධවාර යි.

25. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජති:

26. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣති:

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති:

උපපජ්ජමාන න නිරොධවාරෝ.

27. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජමානං තස්ස චිත්තං උපපන්නං:

යස්ස වා පන චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජමානං:

28. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජමානං තස්ස චිත්තං න උපපන්නං:

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජමානං:

උපපජ්ජමානුපපන්නවාරෝ.

29. යස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣමානං තස්ස චිත්තං උපපන්නං

යස්ස වා පන චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣමානං:

30. යස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං තස්ස චිත්තං න උපපන්නං:

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානුපපන්නවාරෝ.

31. යස්ස චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජිස්ස:

යස්ස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්ස තස්ස චිත්තං උපපන්නං:

32. යස්ස චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිස්ස:

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්ස තස්ස චිත්තං න උපපන්නං:

25. යමක්ෂට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

26. යමක්ෂට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේයැ යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නූපදී යැ යත්:

උත්පද්‍යමාන න නිරොධවාර යි.

27. යමක්ෂට සිත උපදිමින් පවත්නේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදිමින් පවත්නෙ යැ යත්:

28. යමක්ෂට සිත උපදිමින් නො පවත්නේ නම් ඔහට සිත නූපන්නෙ යැ යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත නූපන්නෙ නම් ඔහට සිත නූපදිමින් පවත්නෙ යැ යත්:

උත්පද්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

29. යමක්ෂට සිත නිරුධ්‍යමාන වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වේ යැ යත්

තව ද යමක්ෂට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන වේ යැ යත්:

30. යමක්ෂට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වේ යැ යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වේ යැ යත්:

නිරුධ්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

31. යමක්ෂට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත උපනී නම් ඔහට සිත උත්පන්න වෙයි යත්:

32. යමක්ෂට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත (උත්පාදක්ෂණයට පැමිණීම වශයෙන්) නූපන්නේ වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්:

33. යස්ස චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං උපපන්නං:

34. යස්ස චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං න උපපන්නං

උපපන්නුපපාදවාරෝ.

35. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජිත්ථ නො ච තස්ස චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති නො ච තස්ස චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජිත්ථ:

36. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිත්ථ නො ච තස්ස චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති නො ච තස්ස චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිත්ථ.

අනීකානාගතවාරෝ.

37. උපපන්නං උපපජ්ජමානං:

උපපජ්ජමානං උපපන්නං:

38. න උපපන්නං න උපපජ්ජමානං:

න උපපජ්ජමානං න උපපන්නං:

උපපන්නුපපජ්ජමානවාරෝ.

39. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධං:

40. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානං:

න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධං:

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරෝ.

33. යමක්ෂට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත උපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වෙයි යත්:

34. යමක්ෂට සිත උත්පන්න නොෘ වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නොෘ වෙයි යත්:

උත්පන්නොත්පාදවාර යි.

35. යමක්ෂට සිත (උත්පාදඤ්ඤණය ඉක්මගිය හෙයින්) උපන්නෙ වේ නම් ඔහට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) නොෘ ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත උපදනෙ නම් ඔහට සිත නොෘ ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

36. යමක්ෂට සිත (උත්පාදඤ්ඤණ ඉක්ම යෑම වශයෙන්) නූපන්නෙ වේ නම් ඔහට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) නොෘ ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්ෂට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත නොෘ ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්:

අතීතානාගතවාර යි.

37. උත්පන්නය උත්පද්‍යමාන වෙයි යත්:
උත්පද්‍යමානය උත්පන්න වෙයි යත්:

38. උත්පන්න නොෘ වූයෙ උත්පද්‍යමාන නොෘ වූයෙ යත්:
උත්පද්‍යමාන නොෘ වූයෙ උත්පන්න නොෘ වූයෙ යත්:

උත්පන්නොත්පද්‍යමානවාර යි.

39. නිරුද්ධ වූයෙ නිරුධ්‍යමාන වෙයි යත්:
නිරුධ්‍යමාන වූයෙ නිරුද්ධ වූයෙ යත්:

40. නිරුද්ධ නොෘ වූයෙ නිරුධ්‍යමාන නොෘ වෙයි යත්:
නිරුධ්‍යමාන නොෘ වූයෙ නිරුද්ධ නොෘ වූයෙ යත්:

නිරුද්ධ නිරුධ්‍යමානවාර යි.

41. යස්ස චිත්තං උපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස චිත්තං:

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං උපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස චිත්තං:

42. යස්ස චිත්තං න උපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස චිත්තං:

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං න උපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස චිත්තං:

අතික්කන්තකාලවාරෝ.

ධම්මවාරෝ

43. යං චිත්තං උපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපජ්ජිස්සති:

යං වා පන තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපජ්ජිස්සති තං චිත්තං උපජ්ජති න නිරුජ්ඣති:

44. යං චිත්තං න උපජ්ජති නිරුජ්ඣති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උපජ්ජිස්සති:

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උපජ්ජිස්සති තං චිත්තං න උපජ්ජති නිරුජ්ඣති:

උප්පාදනිරොධකාලසමොදවාරෝ.

45. යං චිත්තං උපජ්ජති තං චිත්තං උපපන්නං:

යං වා පන චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපජ්ජති:

46. යං චිත්තං න උපජ්ජති තං චිත්තං න උපපන්නං:

යං වා පන චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපජ්ජති:

උප්පාදුප්පන්නවාරෝ.

47. යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තං චිත්තං උපපන්නං:

යං වා පන චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං නිරුජ්ඣති:

48. යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං න උපපන්නං:

යං වා පන චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං නිරුජ්ඣති:

නිරොධුප්පන්නවාරෝ.

41. යමක්හට උත්පාදක්ෂණ සිත ක්ෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීත කාල වෙයි නම් ඔහට නිරොධක්ෂණ සිත ක්ෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

තව ද යමක්හට නිරොධක්ෂණ සිත ක්ෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට උත්පාදක්ෂණ සිත ක්ෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

42. යමක්හට උත්පාදක්ෂණ නො වූ සිත ක්ෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට නිරොධක්ෂණ නො වූ සිත ක්ෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

තව ද යමක්හට නිරොධක්ෂණ නො වූ සිත ක්ෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට උත්පාදක්ෂණ නො වූ සිත ක්ෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

අතීක්කන්තකාලවාර යි.

ධම්වාරය

43. යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදනේ නම් ඒ සිත උපදී යැ නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

44. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදනේය යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදනේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

උත්පාදනිරොධකාලසම්භේදවාර යි.

45. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ. යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

46. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

උත්පාදෙත්පන්නවාර යි.

47. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

48. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

නිරොධොත්පන්නවාර යි.

49. යං චිත්තං උපජ්ජති තං චිත්තං උපපජ්ජති:
යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං න උපපජ්ජති:

50. යං චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං න උපපජ්ජති:
යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං න උපපජ්ජති:

51. යං චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති:
යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං උපපජ්ජති:

52. යං චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති:
යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං න උපපජ්ජති:

53. යං චිත්තං උපපජ්ජි තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති:
යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං උපපජ්ජි:

54. යං චිත්තං න උපපජ්ජි තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති:
යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං න උපපජ්ජි:

උපපාදවාරෝ.

55. යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ:
යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං නිරුජ්ඣති:

56. යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ:
යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

57. යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:
යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං නිරුජ්ඣති:

58. යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:
යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

49. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

50. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

51. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

52. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

53. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

54. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්පාදවාර යි.

55. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්;

56. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම්, ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

57. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

58. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

59. යං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:
යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ:

60. යං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:
යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ:

නිරොධවාරෝ.

61. යං චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ:
යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං උපපජ්ජති:

62. යං චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ:
යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං න උපපජ්ජති:

63. යං චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:
යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං උපපජ්ජති:

64. යං චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:
යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං න උපපජ්ජති:

65. යං චිත්තං උපපජ්ජිත්ථ තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:
යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං උපපජ්ජිත්ථ:

66. යං චිත්තං න උපපජ්ජිත්ථ තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:
යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං න උපපජ්ජිත්ථ:

උප්පාදනිරොධවාරෝ.

67. යං චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති:
යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං උපපජ්ජති:

68. යං චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං නිරුජ්ඣති:
යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣති තං චිත්තං න උපපජ්ජති:

උපපජ්ජමාන නිරොධවාරෝ.

59. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

60. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරොධවාර යි.

61. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

62. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

63. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

64. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

65. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

66. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උප්පාද නිරොධවාර යි.

67. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

68. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

උප්පජ්ජමාන නිරොධවාර යි.

69. යං චිත්තං උපපජ්ජමානං තං චිත්තං උපපන්නං:

යං වා පන චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජමානං:

70. යං චිත්තං න උපපජ්ජමානං තං චිත්තං න උපපන්නං:

යං වා පන චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපපජ්ජමානං:

උපපජ්ජමානුපපන්නවාරෝ.

71. යං චිත්තං නිරුජ්ඣිමානං තං චිත්තං උපපන්නං:

යං වා පන චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං නිරුජ්ඣිමානං:

72. යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිමානං තං චිත්තං න උපපන්නං:

යං වා පන චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජති:

නිරුජ්ඣමානුපපන්නවාරෝ.

73. යං චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජති:

යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං උපපන්නං:

74. යං චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපපජ්ජති:

යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං න උපපන්නං:

75. යං චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති:

යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං උපපන්නං:

76. යං චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති:

යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං න උපපන්නං:

උපපත්තුපපාදවාරෝ.

77. යං චිත්තං උපපජ්ජති නො ච තං චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති:

යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති නො ච තං චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජති:

69. යම් සිතෙක් උපදිමින් පවතී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදිමින් පවතී යැ යත්:

70. යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදිමින් නො පවතී යැ යත්:

උප්පජ්ජමානොත්පන්නවාර යි.

71. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී යැ යත්:

72. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී යැ යත්:

නිරුද්ධ්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

73. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

74. යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපනී යැ යත්:

75. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

76. යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උප්පන්නොත්පාදවාර යි.

77. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඒ සිත නො ද උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

78. යං චිත්තං න උපපජ්ජති නො ච තං චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති:

යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති නො ච තං චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපපජ්ජති:

අතීකානාගතවාරෝ.

79. උපපන්නං උපපජ්ජමානං උපපජ්ජමානං උපපන්නං:

80. න උපපන්නං න උපපජ්ජමානං න උපපජ්ජමානං න උපපන්නං:

උපපන්නුපපජ්ජමානවාරෝ.

81-82. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානං නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධං:

න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධං:

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරෝ.

83. යං චිත්තං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තං චිත්ත:

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තං චිත්තං:

84. යං චිත්තං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තං චිත්තං:

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තං චිත්තං:

අතීක්කන්තකාලවාරෝ.

85. යස්ස යං චිත්තං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣතී තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තං චිත්තං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති:

78. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

අතීතානාගතවාර යි.

79. උපන් (සිත) උපදිමින් පවතී නම් උපදිමින් පවත්නා (සිත) උපන්නේ යැ යත්:

80. නො උපන් (සිත) උපදිමින් නො පවතී නම් උපදිමින් නො පවත්නා (සිත) නො උපන්නේ යැ යත්:

උප්පන්නොත්පද්‍යමානවාර යි.

81-82. නිරුද්ධ වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා (සිත) නිරුද්ධ යැ යත්:

නිරුද්ධ නො වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා (සිත) නො නිරුද්ධ යැ යත්:

නිරුද්ධනිරුධ්‍යමානවාර යි.

83. යම් සිතෙක් උත්පාදක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඞ්ඛ්‍යාවට යේ නම් නිරොධ (භඞ්ග) ක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඞ්ඛ්‍යාවට යේ නම් ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරොධක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඞ්ඛ්‍යාවට යේ නම් උත්පාදක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඞ්ඛ්‍යාවට යේ නම් ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

84. යම් සිතෙක් උත්පාදක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඞ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් නිරොධක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඞ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් ඒ සිත අතීතනො වෙයි යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරොධක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඞ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් උත්පාදක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඞ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් ඒ සිත අතීතකාල නො වෙයි යත්:

අතික්කන්තකාලවාර යි.

85. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නෙ යැ නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නෙ නම් නූපදනෙ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

86. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජති නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උපජ්ජිස්සති තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජති නිරුජ්ඣති:

උප්පාදනිරොධකාලසමෝහදවාරෝ.

87. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං උපපන්නං:

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජති:

88. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං න උපපන්නං:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජති:

උප්පාදුපපන්නවාරෝ.

89. යස්ස යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං උපපන්නං:

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣති:

90. යස්ස යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න උපපන්නං:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

නිරොධුපපන්නවාරෝ.

91. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං උපජීවති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපජීවති තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජති:

92. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං න උපජීවති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපජීවති තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජති:

93. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං උපජීවිස්සති.

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපජීවිස්සති තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජති:

86. යමක්හට යම් සිතෙක් නූපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නොවන්නෙ යැ උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නොවන්නෙ නම් උපදනෙ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී, නිරුද්ධ වෙයි යත්:

උත්පාදනිරොධකාලසමොහදවාර යි.

87. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

88. යමක්හට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නූපනී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යත්:

උත්පාදෙත්පන්නවාර යි.

89. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

90. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නොවේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නූපනී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නොවෙයි යත්:

නිරොධොත්පන්නවාර යි.

91. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

92. යමක්හට යම් සිතෙක් නොවූ උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නොවූ උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යැ යත්:

93. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

94. යස්ස යං චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ජති:

95. යස්ස යං චිත්තං උපපජ්ජි තස්ස තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තස්ස තං චිත්තං උපපජ්ජි:

96. යස්ස යං චිත්තං න උපපජ්ජි තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ජි:

උපපාදවාරෝ.

97. යස්ස යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣි:

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣි තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣති:

98. යස්ස යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣි:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣි තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

99. යස්ස යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣති:

100. යස්ස යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

101. යස්ස යං චිත්තං නිරුජ්ඣි තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣි:

102. යස්ස යං චිත්තං න නිරුජ්ඣි තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣි:

නිරොධවාරෝ.

94. යමක්හට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නූපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යැ යත්:

95. යමක්හට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

96. යමක්හට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නූපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උත්පාදවාර යි.

97. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

98. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

99. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

100. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

101. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

102. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරොධවාර යි.

103. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජති:

104. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජති:

105. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජති:

106. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජති:

107. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජිස්ස තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජිස්ස:

108. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජිස්ස තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජිස්ස:

උප්පාදනිරෝධවාරෝ.

109. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජති.

110. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣති . තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජති:

උප්පජ්ජමාන න නිරෝධවාරෝ.

111. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජමානං තස්ස තං චිත්තං උපපන්නං:

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජමානං:

103. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

104. යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යැ යත්:

105. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

106. යමක්හට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යැ යත්:

107. යමක්හට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

108. යමක්හට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උප්පාද නිරොධවාර යි.

109. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

110. යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

උප්පජ්‍යමාන න නිරොධවාර යි.

111. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදිමින් පවතී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපදිමින් පවතී යැ යත්:

112. යස්ස යං චිත්තං න උප්පජ්ජමානං තස්ස තං චිත්තං න උප්පන්නං:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උප්පන්නං තස්ස තං චිත්තං න උප්පජ්ජමානං:

උප්පජ්ජමානුප්පන්නවාරෝ.

113. යස්ස යං චිත්තං නිරුජ්ඣමානං තස්ස තං චිත්තං උප්පන්නං:

යස්ස වා පන යං චිත්තං උප්පන්නං තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣමානං:

114. යස්ස යං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං තස්ස තං චිත්තං න උප්පන්නං:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උප්පන්නං තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානුප්පන්නවාරෝ.

115. යස්ස යං චිත්තං උප්පන්නං තස්ස තං චිත්තං උප්පජ්ජිත්ථ:

යස්ස වා පන යං චිත්තං උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස තං චිත්තං උප්පන්නං:

116. යස්ස යං චිත්තං න උප්පන්නං තස්ස තං චිත්තං න උප්පජ්ජිත්ථ:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස තං චිත්තං න උප්පන්නං:

117. යස්ස යං චිත්තං උප්පන්නං තස්ස තං චිත්තං උප්පජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තං චිත්තං උප්පන්නං:

118. යස්ස යං චිත්තං න උප්පන්නං තස්ස තං චිත්තං න උප්පජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස තං චිත්තං න උප්පන්නං:

උප්පන්නුප්පාදවාරෝ..

119. යස්ස යං චිත්තං උප්පජ්ජිත්ථ නො ච තස්ස තං චිත්තං උප්පන්නං තස්ස තං චිත්තං උප්පජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං උප්පජ්ජිස්සති නො ච තස්ස තං චිත්තං උප්පන්නං තස්ස තං චිත්තං උප්පජ්ජිත්ථ:

112. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදිමින් නො පවතී යැ යත්:

උත්පදාමානොත්පන්නවාර යි.

113. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී යැ යත්:

114. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නෙ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී යැ යත්:

නිරුද්ධ්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

115. යමක්හට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

116. යමක්හට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නූපනි නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්;

117. යමක්හට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

118. යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උත්පන්නොත්පාදවාර යි.

119. යමක්හට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපන යත්: ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපනි ද: ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

120. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජිත්ථ නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ජිත්ථ:

අතීතානාගතවාරෝ.

121. උපපන්නං උපපජ්ජමානං උපපජ්ජමානං උපපන්නං:

122. න උපපන්නං න උපපජ්ජමානං න උපපජ්ජමානං න උපපන්නං:

උපපන්නුපපජ්ජමානවාරෝ.

123. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානං නිරුජ්ඣිමානං නිරුද්ධං:

124. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුජ්ඣිමානං න නිරුද්ධං:

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරෝ.

125. යස්ස යං චිත්තං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං, නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස තං චිත්තං:

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස තං චිත්තං:

126. යස්ස යං චිත්තං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස තං චිත්තං:

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස තං චිත්තං:

120. යමක්හට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහුට ඒ සිත නො ද උපදී නම් ඔහුට ඒ සිත නො ද උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඔහුට ඒ සිත නො ද නො උපදී නම් ඔහුට ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

අතීතානාගතවාර යි.

121. උපන් (සිත) උපදිමින් පවත්නේ වේ ද යත්: උපදිමින් පවත්නා (සිත) උපන්නේ වේ ද යත්:

122. නො උපන් (සිත) උපදිමින් නො පවත්නේ වේ ද යත්: උපදිමින් නො පවත්නා (සිත) නො උපන්නේ වේ ද යත්:

උප්පන්නොත්පජ්‍යමානවාර යි.

123. නිරුද්ධ වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නේ වේ ද යත්: නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා (සිත) නිරුද්ධ වූයේ වේ ද යත්:

124. නිරුද්ධ නො වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නේ වේ ද යත්: නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා (සිත) නො නිරුද්ධ වූයේ වේ ද යත්:

නිරුද්ධ නිරුද්ධ්‍යමානවාර යි.

125. යමක්හට යම් සිතෙක් උත්පාදක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට යේ නම් නිරොධක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට යේ නම් ඔහුට ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරොධක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට යේ නම් උත්පාදක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට යේ නම් ඔහුට ඒ සිත අතීතකාල වෙයි යත්:

126. යමක්හට යම් සිතෙක් උත්පාදක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් නිරොධක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් ඔහුට ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරොධක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් උත්පාදක්ෂණය ක්ෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් ඔහුට ඒ සිත අතීතකාල වෙයි යත්:

127-2016. යස්ස සරාගං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස විතරාගං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස සදෝසං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස විතදෝසං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස සමෝහං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස විතමෝහං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස සඞ්ඛිත්තං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස විකඛිත්තං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස මහග්ගතං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස අමහග්ගතං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස සඋත්තරං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස අනුත්තරං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස සමාහිතං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස අසමාහිතං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස විමුත්තං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස අවිමුත්තං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ-

සරාගාදිපදමීමංසකවාරෝ.

2017-536256. යස්ස කුසලං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස අකුසලං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස අබ්‍යාකතං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- යස්ස සුඛාය වෙදනාය සම්පයුත්තං චිත්තං උපපජ්ජති -පෙ- (එතෙන උපායෙන යාව සරණ අරණා උද්ධරිතබ්බා), යස්ස අරණං චිත්තං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තස්ස අරණං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපපජ්ජිස්සති:

යස්ස වා පන අරණං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපපජ්ජිස්සති තස්ස අරණං චිත්තං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති -පෙ-

කුසලාදිපදමීමංසකවාරෝ.

උද්දෙසවාරෝ.

127-2016. යමක්ෂට සරාග සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට වීතරාග සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට සදෙස සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට වීත දෙස සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට සමොහ සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට වීත මොහ සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට සංක්ෂිප්ත සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට වික්ෂිප්ත සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට මහද්ගත සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට අමහද්ගත සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට ස උත්තර සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට අනුත්තර සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට සමාහිත සිත උපදී නම්... යමක්ෂට අසමාහිත සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට විමුක්ත සිත උපදී නම් ... යමක්ෂට අවිමුක්ත සිත උපදී නම් .....

සරාගාදිපදමිස්සකවාර යි.

2017-536256. යමක්ෂට කුශලවිත්තය උපදී නම් ... යමක්ෂට අකුශලවිත්තය උපදී නම් ... යමක්ෂට අව්‍යාකෘතවිත්තය උපදී නම් ... යමක්ෂට සුඛ වෙදනා සම්ප්‍රයුක්ත විත්තය උපදී නම් ... (මේ උපායයෙන් සරණ අරණයන් තාක් උද්ධරණය කළයුතුයි.) යමක්ෂට අරණවිත්තය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට අරණ විත්තය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

කව් ද යමක්ෂට අරණවිත්තය නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහට අරණවිත්තය උපදී නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

කුසලාදිපදමිස්සකවාර යි.

උද්දේශවාර යි.

2. නිද්දෙසවාරෝ

පුග්ගලවාරෝ

1. යස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උප්පජ්ජිස්සතීති: පච්ඡිමචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උප්පජ්ජති න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣිස්සති න උප්පජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උප්පජ්ජති න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣිස්සති වෙව උප්පජ්ජිස්සති ච.

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

2. යස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උප්පජ්ජිස්සතීති: නො.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උප්පජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති නිරුජ්ඣතීති: නත්ථි.

උප්පාදනිරොධකාලසමෙහදවාරෝ.

3. යස්ස චිත්තං උප්පජ්ජති තස්ස චිත්තං උප්පන්නන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං උප්පන්නං තස්ස චිත්තං උප්පජ්ජතීති: චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උප්පන්නං, නො ච තෙසං චිත්තං උප්පජ්ජති, චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උප්පන්නඤ්චෙව උප්පජ්ජති ච.

4. යස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජති තස්ස චිත්තං න උප්පන්නන්ති: චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං න උප්පජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තං න උප්පන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං චිත්තං න චෙව උප්පජ්ජති න ච උප්පන්නං.

යස්ස වා පන චිත්තං න උප්පන්නං තස්ස චිත්තං න උප්පජ්ජතීති: ආමන්තා.

උප්පාදුප්පන්නවාරෝ

5. යස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං උප්පන්නන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං උප්පන්නං තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣතීති: චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උප්පන්නං, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣති. චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උප්පන්නඤ්චෙව නිරුජ්ඣති ච.

2. නිර්දේශවාර

පුද්ගලවාර

1. යමක්හට සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, නූපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම (වුති) චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඒ කෂීණාස්‍රවයනට (වුති) චිත්තය (උත්පාදක්ෂණයට පැමිණි බැවින්) උපදී. (භඞ්ගයට නොපත් බැවින්) නිරුද්ධ නො වෙයි, (භඞ්ගයට පැමිණ) නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, (අප්‍රාසන්ධික බැවින් අන් සිතක්) නූපදනෙ යැ. (ශෛක්ෂ්‍යාශෛක්ෂ්‍ය පෘථග්ජන) ඔසස්සන්ගේ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත (උත්පාදක්ෂණ සමඞ්ගිතායෙන්) උපදී, (භඞ්ගයට නොපත් බැවින්) නිරුද්ධ නො වෙයි, (භඞ්ගයට පැමිණ) නිරුද්ධ වන්නෙ මැ උපදනෙ ද වෙයි.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නෙ නම් නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උපදියි, නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

2. යමක්හට සිත නූපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ උපදනෙ යැ යත්: නො වේ.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් උපදනෙ නම් ඔහට සිත නූපදියි නිරුද්ධ වෙයි යත්: නැති.

උප්පාදනිරොධකාලසම්භේදවාර යි.

3. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට සිත උපනි නම් ඔහට සිත උපදී යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නෙ ද උපදිමින් සිටුනෙ ද වෙයි.

4. යමක්හට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නූපන යත්: චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නූපදී, ඔවුනට සිත නො ද නූපන්නෙ යැ, නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යන ඔවුනට සිත නො ද උපදී, නො ද උපන්නෙ යැ.

තව ද යමක්හට සිත නූපන්නෙ නම් ඔහට සිත නූපදී යත්: එසේ යි.

උප්පාදෙක්පන්නවාර යි.

5. යමක්හට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට සිත උපනි නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපනි ද වේ නිරුද්ධ ද වේ.

6. යස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති: චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣති න ච උපපන්නං.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

නිරොධුපපන්නවාරො.

7. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජීත්ථාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං උපපජ්ජීත්ථ තස්ස චිත්තං උපපජ්ජතීති: චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජීත්ථ, නො ච ඛො සං චිත්තං උපපජ්ජති, චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උපපජ්ජීත්ථ චෙව උපපජ්ජති ච.

8. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජීත්ථාති: උපපජ්ජීත්ථ.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජීත්ථ තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජතීති: නත්ථි.

9. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජිස්සතීති: පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, ඉතරෙසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උපපජ්ජති චෙව උපපජ්ජිස්සති ච.

යස්ස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජතීති: චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ජති, චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති චෙව උපපජ්ජති ච.

10. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිස්සතීති: චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජති න ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජතීති: පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තං න උපපජ්ජති, පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජිස්සති න ච උපපජ්ජති.

6. යමක්ෂට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපන යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නො උපන, නිරොධයට සම්වත්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වේ නොද උපනී.

තව ද යමක්ෂට සිත න උපනි නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

නිරොධොක්පන්නවාර යි.

7. යමක්ෂට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්ෂට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත් චිත්තයාගේ භඩාක්ෂණයෙහි නිරොධයට සම්වත්නවුනට ද අසංඥ සඩායනට දැයි ඔවුනට සිත උපන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නේ ද උපදිමින් සිටුනෙ ද වේ.

8. යමක්ෂට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තව ද යමක්ෂට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: නැති.

9. යමක්ෂට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපදී, ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත උපදිමින් සිටුනේ ද උපදින්නේ ද වේ.

තව ද යමක්ෂට සිත උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඩාක්ෂණයෙහි නිරොධයට සම්වත්නවුනට ද අසංඥ සඩායනට දැයි ඔවුනට සිත උපදින්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපදින්නේ ද උපදිමින් සිටුනේ ද වේ.

10. යමක්ෂට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපදින්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඩාක්ෂණයෙහි නිරොධයට සම්වත්නවුනට ද අසංඥසඩායනට දැයි ඔවුනට සිත නො උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩාක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නො ද උපදී, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්ෂට සිත නො උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද නො උපදී, පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩාක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ. නො ද උපදී.

11. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජිස්සතීති: පච්ඡිමචිත්තසමඞ්ගිනං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, ඉතරෙසං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජති චෙව උපපජ්ජිස්සති ච.

යස්ස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

12. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිස්සතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජතීති: උපපජ්ජති.

උප්පාදවාරෙ.

13. යස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣතීති: චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣති, චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති චෙව නිරුජ්ඣති ච.

14. යස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: නත්ථි.

15. යස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති, ඉතරෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣති, චෙව නිරුජ්ඣිස්සති ච.

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති, තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣතීති, චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣති. චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති චෙව නිරුජ්ඣති ච.

16. යස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: නිරුජ්ඣති.

11. යමක්ෂට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම චිත්තසමඩිගී වූ ඔවුනට සිත උපන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නොෘ ද උපදින්නේ යැ ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත උපන්නේ ද වෙයි, උපදින්නේ ද වේ.

තව ද යමක්හට සිත උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

12. යමක්හට සිත නොෘ උපන්නේ නම් ඔහට සිත නොෘ උපදින්නේ ද යත්; නැති.

තව ද යමක්හට සිත නොෘ උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නොෘ උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

උත්පාදවාරය යි.

13. යමක්හට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වී යැ, ඔවුනට සිත නොෘ ද නිරුද්ධ වෙයි, චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනේ ද වේ.

14. යමක්හට සිත නිරුද්ධ නොෘ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නොෘ වී ද යත්: නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නොෘ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නොෘ වේ ද යත්: නැති.

15. යමක්හට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට සිත නොෘ ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුන්-ගෙන් සෙසුවනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනෙ ද නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නොෘ ද නිරුද්ධ වෙයි, චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනේ ද වේ.

16. යමක්හට සිත නිරුද්ධ නොෘ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නොෘ වන්නේ ද යත්: නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නොෘ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නොෘ වේ ද යත්: නිරුද්ධ වේ.

17. යස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති, ඉතරෙසං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ චෙව නිරුජ්ඣිස්සති ච.

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථාති: ආමන්තා:

18. යස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථාති: නිරුජ්ඣිත්ථ.

නිරොධවාරො.

19. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස චිත්තං උපපජ්ජතීති: චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ජති, චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ චෙව උපපජ්ජති ච.

20. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථාති: නිරුජ්ඣිත්ථ.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජතීති: නත්ථි.

21. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජතීති: චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ජති, චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති චෙව උපපජ්ජති ච.

22. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං චිත්තං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජති, න ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

17. යමක්හට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩිගඤ්ඤණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වීය, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

18. යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නිරුද්ධ වීය.

නිරොධවාර යි.

19. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඩිගඤ්ඤණයෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්ත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වීය, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, චිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද උපදිමින් සිටුනේ ද වේ.

20. යමක්හට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: නිරුද්ධ වීය.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: නැති.

21. යමක්හට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භඩිගඤ්ඤණයෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්ත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, චිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද උපදිමින් සිටුනේ ද වේ.

22. යමක්හට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඩිගඤ්ඤණයෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්ත්වයනට දැයි ඔවුනට සිත නො උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩිගඤ්ඤණයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදනේ ද නො නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්හට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

23. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: පවත්තිමවිඤ්ඤස්ස භඞ්ගකඛණෙ තෙසං චිත්තං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජති චෙව, නිරුජ්ඣිස්සති ච.

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

24. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජතීති: උපපජ්ජති.

උපාදනිරොධවාරෙ.

25. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං උපපජ්ජතීති: නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ජති, චිත්තස්ස උපපාකඛණෙ තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣති චෙව උපපජ්ජති ච.

26. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣතීති: නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣති, චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ තෙසං චිත්තං න උපපජ්ජති චෙව නිරුජ්ඣති ච.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

උපපජ්ජමාන න නිරොධවාරෙ.

27. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජමානං තස්ස චිත්තං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජමානන්ති: චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ජමානං, චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං චිත්තං උපපන්නං චෙව උපපජ්ජමානඤ්ච.

28. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජමානං තස්ස චිත්තං න උපපන්නන්ති: චිත්තස්ස භඞ්ගකඛණෙ තෙසං චිත්තං න උපපජ්ජමානං, නො ච තෙසං චිත්තං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජමානං න ච උපපන්නං.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජමානන්ති: ආමන්තා.

උපපජ්ජමානුපපන්නවාරෙ.

23. යම්ක්‌ෂණට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නේ ය, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත උපන්නේ ද වෙයි, නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යම්ක්‌ෂණට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

24. යම්ක්‌ෂණට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම්ක්‌ෂණට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

උත්පාද නිරොධවාර යි.

25. යම්ක්‌ෂණට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම්ක්‌ෂණට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ නො වේ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, සිත උපන් කෙණෙහි ඔවුනට සිත නො නිරුද්ධ වන්නේ ද උපදනේ ද වේ.

26. යම්ක්‌ෂණට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට සිත නො ද උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදිමින් සිටුනෙ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනෙ ද වේ.

තව ද යම්ක්‌ෂණට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පද්‍යමාන න නිරොධවාර යි.

27. යම්ක්‌ෂණට සිත උපදිමින් පවතී නම් ඔහට සිත උපනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම්ක්‌ෂණට සිත උපනි නම් ඔහට සිත උපදිමින් පවතී ද යත්: චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපනි, ඔවුනට සිත නො ද උපදිමින් පවතී. චිත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නෙ ද උපදිමින් සිටුනෙ ද වේ.

28. යම්ක්‌ෂණට සිත උපදිමින් නො පවතී නම් ඔහට සිත නො උපනි යත්: චිත්තයාගේ භඩගක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපදිමින් සිටුනෙ නො වෙයි, සිත නො ද නූපන්නෙ යැ, නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට සිත නො ද උපදිමින් සිටුනෙ යැ නො ද උපන්නෙ යැ.

තව ද යම්ක්‌ෂණට සිත නූපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදිමින් සිටුනෙ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

උත්පද්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

29. යස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣමානං තස්ස චිත්තං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං නිරුජ්ඣමානන්ති: චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣමානං, චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං උපපන්නං වෙව නිරුජ්ඣමානඤ්ච.

30. යස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං තස්ස චිත්තං න උපපන්නන්ති: චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං, නො ච තෙසං චිත්තං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තං න වෙව නිරුජ්ඣමානං, න ච උපපන්නං.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න නිරුජ්ඣමානන්ති: ආමන්තා.

නිරුජ්ඣමානුපපන්නවාරො.

31. යස්ස චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්ස තස්ස චිත්තං උපපන්නන්ති: නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං චිත්තං උපපන්නං, චිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජිස්ස වෙව උපපන්නඤ්ච.

32. යස්ස චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිස්සාති: උපපජ්ජිස්ස.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්ස තස්ස චිත්තං න උපපන්නන්ති: නත්ථි.

33. යස්ස චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජිස්සතීති: පඤ්චවිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, ඉතරෙසං චිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං චිත්තං උපපන්නඤ්චෙව උපපජ්ජිස්සති ච.

යස්ස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං උපපන්නන්ති: නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපන්නං, චිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජිස්සති වෙව උපපන්නඤ්ච.

34. යස්ස චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිස්සතීති: උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස චිත්තං න උපපන්නන්ති: උපපන්නං.

උපපන්නුපපාදවාරො.

29. යමක්හට සිත නිරුධ්‍යමාන (නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනෙ) නම් ඔහට සිත උත්පන්න (ඉපැදුසිටියෙ) වෙයි යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උත්පන්න වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නිරුධ්‍යමාන වෙයි, චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත උත්පන්න ද නිරුධ්‍යමාන ද වේ.

30. යමක්හට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නොත්පන්න වෙයි, නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට සිත නො ද නිරුධ්‍යමාන වෙයි, නො ද උත්පන්න වෙයි.

තව ද යමක්හට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වෙයි යත්: එසේ යැ.

නිරුධ්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

31. යමක්හට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට සිත උපන්නෙ නම් ඔහට සිත ඉපැද සිටුනෙ යැ යත්: නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො උත්පන්න වෙයි, චිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට සිත උපන්නෙ ද ඉපැද සිටුනෙ ද වේ.

32. යමක්හට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්: උපන.

තවද යමක්හට සිත නූපන්නෙ නම් ඔහට සිත ඉපැද සිටුනෙ නො වෙයි යත්: නැති.

33. යමක්හට සිත ඉපැදසිටුනෙ නම් ඔහට සිත (මතු) උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම චිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට සිත ඉපැද සිටුනෙ යැ, ඔවුනට සිත නො ද (මතු) උපදනෙ යැ, සෙසු චිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට ඉපැදසිටුනෙ ද (මතු) උපදනෙ ද වෙයි.

තව ද යමක්හට සිත (මතු) උපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වී ද යත්: නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට සිත (මතු) උපදනෙ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උත්පන්න වෙයි, චිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට සිත උපදනෙ ද ඉපැදසිටුනෙ ද වේ.

34. යමක්හට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යැ.

තව ද යමක්හට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වේ යත්: උත්පන්න වේ.

උත්පන්නොත්පාදවාර යි.

35. යස්ස චිත්තං උපපජ්ජේ නො ච තස්ස චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති නො ච තස්ස චිත්තං උපපන්නං තස්ස චිත්තං උපපජ්ජේති: ආමන්තා.

36. යස්ස චිත්තං න උපපජ්ජේ නො ච තස්ස චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජිස්සතීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති නො ච තස්ස චිත්තං න උපපන්නං තස්ස චිත්තං න උපපජ්ජේති: උපපජ්ජේ.

අතීතානාගතවාරෝ.

37. උපපන්නං උපපජ්ජමානන්ති: ඔඝකඛණෙ උපපන්නං නො ච උපපජ්ජමානං උපපාදකඛණෙ උපපන්නංවෙව උපපජ්ජමානඤ්ච.

උපපජ්ජමානං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

38. න උපපන්නං න උපපජ්ජමානන්ති: ආමන්තා.

න උපපජ්ජමානං න උපපන්නන්ති: ඔඝකඛණෙ න උපපජ්ජමානං නො ච න උපපන්නං අතීතානාගතචිත්තං න වෙව උපපජ්ජමානං න ච උපපන්නං.

උප්පාදුප්පජ්ජමානවාරෝ.

39. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානන්ති: නො

නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධන්ති: නො.

40. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානන්ති: ඔඝකඛණෙ න නිරුද්ධං නො ච න නිරුජ්ඣමානං. උපපාදකඛණෙ අනාගතඤ්ච චිත්තං න වෙව නිරුද්ධං, න ච නිරුජ්ඣමානං.

න නිරුජ්ඣමානං, න නිරුද්ධන්ති: අතීතං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං, නො ච න නිරුද්ධං, උපපාදකඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න වෙව නිරුජ්ඣමානං න ච නිරුද්ධං.

නිරුද්ධ නිරුජ්ඣමානවාරෝ.

35. යමක්හට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නො ද ඉපැදූ සිටුනෙ වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට සිත (මතු) උපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද ඉපැදූ සිටුනෙ නම් ඔහට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ වී යත්: එසේ යි.

36. යමක්හට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නො ද නොත්පන්න වී නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්: නැත.

තව ද යමක්හට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද නොත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ නො වී යත්: ඉපැදූ නිරුද්ධ වී.

අතීතානාගතවාර යි.

37. උත්පන්න වූයෙ උත්පද්‍යමාන වෙයි යත්: **භඩිගක්ෂණයෙහි** උත්පන්න වෙයි, නො ද උත්පද්‍යමාන වෙයි, උත්පාදක්ෂණයෙහි උත්පන්න ද උත්පද්‍යමාන ද වේ.

උත්පද්‍යමාන වූයෙ උත්පන්න වෙයි යත්: එසේ යි.

38. උත්පන්න නො වූයෙ උත්පද්‍යමාන නො වෙයි යත්: එසේ යි.

උත්පද්‍යමාන නො වූයෙ උත්පන්න නො වෙයි යත්: භඩිගක්ෂණයෙහි උත්පද්‍යමාන නො වෙයි, නො ද නොත්පන්න වෙයි, අතීතානාගත සිත නො ද උත්පද්‍යමාන යැ, නො ද උත්පන්න යි.

උත්පන්නොත්පද්‍යමානවාර යි.

39. නිරුද්ධ වූයෙ නිරුධ්‍යමාන වෙයි යත්: නැත.

නිරුද්ධ්‍යමාන වූයේ නිරුද්ධ වෙයි යත්: නැත.

40. නිරුද්ධ නො වූයෙ නිරුධ්‍යමාන නො වෙයි යත්: භඩිගක්ෂණයෙහි නිරුද්ධ වූයෙ නො වෙයි. නො ද නිරුධ්‍යමාන නො වූයෙ වෙයි. උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ යැ, නො ද නිරුධ්‍යමාන යි.

නිරුධ්‍යමාන නො වූයෙ නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: අතීත චිත්තය නිරුධ්‍යමාන නො වෙයි, නො ද නිරුද්ධ නො වූයෙ වෙයි, උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුධ්‍යමාන යැ නො ද නිරුද්ධ යි.

නිරුද්ධ නිරුධ්‍යමානවාර යි.

41. යස්ස චිත්තං උපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස චිත්තනත්ති: භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං උපපාදක්ඛණං විතික්කන්තං භඞ්ගක්ඛණං අවීතික්කන්තං, අතීතං චිත්තං උපපාදක්ඛණං ච විතික්කන්තං භඞ්ගක්ඛණං ච විතික්කන්තං.

යස්ස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං උපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස චිත්තනත්ති: අතීතං චිත්තං.

42. යස්ස චිත්තං න උපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස චිත්තනත්ති: උපපාදක්ඛණෙ අනාගතං චිත්තං.

යස්ස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං න උපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තස්ස චිත්තනත්ති: භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං භඞ්ගක්ඛණං අවීතික්කන්තං, නො ච උපපාදක්ඛණං අවීතික්කන්තං, උපපාදක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං, භඞ්ගක්ඛණං ච අවීතික්කන්තං, උපපාදක්ඛණං ච අවීතික්කන්තං.

අතික්කන්තකාලවාරෝ.

ධම්මවාරෝ

43. යං චිත්තං උපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපජ්ජිස්සති තං චිත්තං උපජ්ජති න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

44. යං චිත්තං න උපජ්ජති නිරුජ්ඣති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උපජ්ජිස්සතීති: නො.

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උපජ්ජිස්සති තං චිත්තං න උපජ්ජති නිරුජ්ඣතීති: නත්ථි.

උපපාද නිරොධකාලසමොධවාරෝ.

45. යං චිත්තං උපජ්ජති තං චිත්තං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

යං වා පන චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපජ්ජතීති, භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං උපපන්නං, නො ච තං චිත්තං උපජ්ජති උපපාදක්ඛණෙ චිත්තං උපපන්නං වෙව උපජ්ජති ච.

41. යමක්හට සිත උත්පාදක්ෂණය ක්ෂණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් නිරොධක්ෂණය ක්ෂණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් ඔහට සිත අතීතකාල වෙයි යත්: භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත උත්පාදක්ෂණය ඉක්මැගියෙ යැ, භඞ්ගක්ෂණය නො ඉක්මැගියෙ යැ, අතීත චිත්තය උත්පාදක්ෂණය ද ඉක්මැගියෙ යැ, භඞ්ගක්ෂණය ද ඉක්මැගියෙ යි.

තවද යමක්හට සිත නිරොධක්ෂණය ක්ෂණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් උත්පාදක්ෂණය ක්ෂණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් ඔහට සිත අතීත වෙයි යත්: අතීත සිත වෙයි.

42. යමක්හුගේ සිත උපදමින් පවත්නා කෙණෙහි නො වූයේ ක්ෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඔහුගේ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි නො වූයේ ක්ෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ වේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත අනාගත යැ.

තව ද යමක්හුගේ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි නොවූයේ ක්ෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්ම ගිය කල් ඇත්තේ නම් ඔහුගේ සිත උපදමින් පවත්නා කෙණෙහි නොවූයේ ක්ෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්ම ගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත භඞ්ගක්ෂණය නො ඉක්ම වී යැ, උත්පාදක්ෂණය නො ද නො ඉක්ම වී යැ. උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත අනාගත ද වෙ යි. භඞ්ගක්ෂණය ද නො ඉක්ම වී ය, උත්පාදක්ෂණය ද නො ඉක්ම වී යැ.

අතික්‍රාන්තකාලවාර යි.

ධම්වාරය

43. යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

44. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

උත්පාද නිරොධකාලසමභෙදවාර යි.

45. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපනී යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත උපනී, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත උපන්නේ ද වේ, උපදී ද වේ.

46. යං චිත්තං න උපජ්ජති තං චිත්තං න උපපන්නන්ති: භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං න උපජ්ජති, නො ච තං චිත්තං න උපපන්නං, අතීතානාගතං චිත්තං න චෙව උපජ්ජති, න ච උපපන්නං.

යං වා පන චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපජ්ජතීති: ආමන්තා.

උප්පාදුපපන්නවාරො.

47. යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තං චිත්තං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

යං වා පන චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං නිරුජ්ඣතීති: උප්පාදක්ඛණෙ චිත්තං උපපන්නං, නො ච තං චිත්තං නිරුජ්ඣති, භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං උපපන්නං චෙව නිරුජ්ඣති ච.

48. යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං න උපපන්නන්ති: උප්පාදක්ඛණෙ චිත්තං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං චිත්තං න උපපන්නං, අතීතානාගතං චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣති න ච උපපන්නං.

යං වා පන චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

නිරොධුපපන්නවාරො.

49. යං චිත්තං උපජ්ජති තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සාති: නො.

යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්ස තං චිත්තං උපජ්ජතීති: නො.

50. යං චිත්තං න උපජ්ජති තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සාති: අතීතං චිත්තං න උපජ්ජති, නො ච තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්ස, භඞ්ගක්ඛණෙ අනාගතං චිත්තං න චෙව උපජ්ජති, න ච උපපජ්ජිස්ස.

යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජතීති: උප්පාදක්ඛණෙ චිත්තං න උපපජ්ජිස්ස, නො ච තං චිත්තං න උපජ්ජති, භඞ්ගක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න චෙව උපපජ්ජිස්ස, න ච උපජ්ජති.

51. යං චිත්තං උපජ්ජති තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සතීති: නො.

යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං උපජ්ජතීති: නො.

52. යං චිත්තං න උපජ්ජති තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සතීති: අනාගතං චිත්තං න උපජ්ජති, නො ච තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති, භඞ්ගක්ඛණෙ අතීතං ච චිත්තං න චෙව උපජ්ජති, න ච උපපජ්ජිස්සති.

යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං න උපජ්ජතීති: උප්පාදක්ඛණෙ චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තං චිත්තං න උපජ්ජති, භඞ්ගක්ඛණෙ අතීතං ච චිත්තං න චෙව උපපජ්ජිස්සති, න ච උපජ්ජති.

46. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත සිත නො ද උපදී. නො උපනී ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පාදොත්පන්නවාර යි.

47. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: එයේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත උපනී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ, භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත උපනී ද වෙ යි, නිරුද්ධ ද වේ.

48. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වේ, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙ යි. නො ද උපනී ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

නිරොධොත්පන්නවාර යි.

49. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උදී ද යත්: නැති.

50. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, භඞ්ගක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද උපදී, නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදී, භඞ්ගක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද නො උපන්නේ යි. නො ද උපදී.

51. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

52. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, භඞ්ගක්ෂණයෙහි අතීත වූ සිත ද නො ද උපදී යි. නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ නො ද නො උපදී, භඞ්ගක්ෂණයෙහි අතීත වූ සිත ද නො ද උපදින්නේ යි. නො උපදී ද වේ.

53. යං චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සතීති: නො.

යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං උපපජ්ජතීති: නො.

54. යං චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සතීති: අනාගතං චිත්තං න උපපජ්ජති, නො ච තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති. පච්චුපන්නං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජති, න ච උපපජ්ජිස්සති.

යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං න උපපජ්ජතීති: අතීතං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තං චිත්තං න උපපජ්ජති, පච්චුපන්නං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජිස්සති, න ච උපපජ්ජති.

උපපාදවාරෝ.

55. යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථාති: නො.

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං නිරුජ්ඣතීති: නො.

56. යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථාති: අතීතං චිත්තං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ, උපපාදක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣිත්ථ.

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ, නො ච තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති, උපපාදක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣිත්ථ, න ච නිරුජ්ඣති.

57. යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: නො.

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං නිරුජ්ඣතීති: නො.

58. යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: උපපාදක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, අතීතං චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති, අතීතං චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣිස්සති, න ච නිරුජ්ඣති.

59. යං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: නො.

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථාති: නො.

53. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

54. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාදවාර යි.

55. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

56. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ, උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී යැ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි, උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

57. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

58. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නිරුද්ධ නො වේ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, අතීත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ, අතීත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නිරුද්ධ ද නො වේ.

59. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

60. යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: උප්පාදක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ, නො ච තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං නෙව ච නිරුජ්ඣිත්ථ, න ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථාති: අතීතං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ, භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣිස්සති, න ච නිරුජ්ඣිත්ථ.

නිරොධවාරො.

61. යං චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථාති: නො.

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං උපපජ්ජතීති: නො.

62. යං චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථාති: අතීතං චිත්තං න උපපජ්ජති, නො ච තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ, භඞ්ගක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න චෙව උපපජ්ජති, න ච නිරුජ්ඣිත්ථ.

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ තං චිත්තං න උපපජ්ජතීති: උප්පාදක්ඛණෙ චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ, නො ච තං චිත්තං න උපපජ්ජති. භඞ්ගක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣිත්ථ, න ච උපපජ්ජති.

63. යං චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: ආමන්තා.

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං උපපජ්ජතීති: අනාගතං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තං චිත්තං උපපජ්ජති, උප්පාදක්ඛණෙ චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති වෙ ච උපපජ්ජති ච.

64. යං චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: අනාගතං චිත්තං න උපපජ්ජති, නො ච තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, භඞ්ගක්ඛණෙ අතීතං ච චිත්තං න චෙව උපපජ්ජති, න ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං න උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

65. යං චිත්තං උපපජ්ජිත්ථ තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: නො.

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං උපපජ්ජිත්ථාති: නො.

60. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නිරුද්ධ නො වී ය, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, භඩිගක්ෂණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී ය, භඩිගක්ෂණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

නිරොධවාර යි.

61. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

62. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ, භඩිගක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො උපදී, නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදී, භඩිගක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ, නො ද උපදී.

63. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: අනාගත වූ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද වෙයි, ඉපදී ද වේ.

64. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, භඩිගක්ෂණයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදී, නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

65. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

66. යං චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: උපාදකඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න උපපජ්ජති, නො ච තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, භඞ්ගකඛණෙ චිත්තං න චෙව උපපජ්ජති, න ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තං චිත්තං න උපපජ්ජතීති: අතීතං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තං චිත්තං න උපපජ්ජති, භඞ්ගඛණෙ චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣිස්සති, න ච උපපජ්ජති.

උප්පාදනිරොධවාරො.

67. යං චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං උපපජ්ජතීති, අතීතානාගතං චිත්තං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං චිත්තං උපපජ්ජති: උප්පාදකඛණෙ චිත්තං න නිරුජ්ඣති චෙව උපපජ්ජති ච.

68. යං චිත්තං න උපපජ්ජති තං චිත්තං නිරුජ්ඣතීති: අතීතානාගතං චිත්තං න උපපජ්ජති, නො ච තං චිත්තං නිරුජ්ඣති, භඞ්ගකඛණෙ චිත්තං න උපපජ්ජති චෙව නිරුජ්ඣති ච.

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣති තං චිත්තං න උපපජ්ජතීති: ආමන්තා.

උපපජ්ජමාන න නිරොධවාරො.

69. යං චිත්තං උපපජ්ජමානං තං චිත්තං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

යං වා පන චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජමානන්ති භඞ්ගකඛණෙ චිත්තං උපපන්නං, නො ච තං චිත්තං උපපජ්ජමානං, උප්පාදකඛණෙ චිත්තං උපපන්නං චෙව උපපජ්ජමානඤ්ච.

70. යං චිත්තං න උපපජ්ජමානං තං චිත්තං න උපපන්නන්ති: භඞ්ගකඛණෙ චිත්තං න උපපජ්ජමානං, නො ච තං චිත්තං න උපපන්නං, අතීතානාගතං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජමානං න ච උපපන්නං.

යං වා පන චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපපජ්ජමානන්ති: ආමන්තා.

උපපජ්මානුපපන්නවාරො.

66. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත නො ද උපන්නේ යැ, නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

කව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාද නිරොධවාර යි.

67. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

කව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: අතීතානාගත වූ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි උපදීම ද වේ.

68. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: අතීතානාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත නො ද උපදී නිරුද්ධ ද වේ.

කව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උප්පජ්ජමාන න නිරොධවාර යි.

69. යම් සිතෙක් උපදමින් පවතී නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

කව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත උපදමින් පවතී ද යත්: භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත උපනී. ඒ සිත නො ද උපදිමින් පවතී, උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත උපනී ද වෙ යි, උපදමින් පවත්නේ ද වේ.

70. යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත නො උපදිමින් පවතී, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද උපදිමින් පවතී, නො ද උපනී.

කව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදමින් පවතී ද යත්: එසේ යි.

උප්පජ්ජමානොත්පන්නවාර යි.

71. යං චිත්තං නිරුජ්ඣමානං තං චිත්තං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

යං වා පන චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං නිරුජ්ඣමානන්ති: උපපාදක්ඛණෙ චිත්තං උපපන්නං, නො ච තං චිත්තං නිරුජ්ඣමානං, භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං උපපන්නඤ්චෙව නිරුජ්ඣමානඤ්ච.

72. යං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං තං චිත්තං න උපපන්නන්ති: උපපාදක්ඛණෙ චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං, නො ච තං චිත්තං න උපපන්නං, අතීතානාගතං චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣමානං න ච උපපන්නං.

යං වා පන චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානන්ති: ආමන්තා.

නිරුජ්ඣමානුපපන්නවාරො.

73. යං චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සාති: නො.

යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්ස තං චිත්තං උපපන්නන්ති: නො.

74. යං චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සාති: අතීතං චිත්තං න උපපන්නං, නො ච තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්ස, අනාගතං චිත්තං න චෙව උපපන්නං, න ච උපපජ්ජිස්ස.

යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්ස තං චිත්තං න උපපන්නන්ති: පච්චුප්පන්නං චිත්තං න උපපජ්ජිස්ස, නො ච තං චිත්තං න උපපන්නං අනාගතං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජිස්ස, න ච උපපන්නං.

75. යං චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සතීති: නො.

යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං උපපන්නන්ති: නො.

76. යං චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සතීති: අනාගතං චිත්තං න උපපන්නං, නො ච තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති, අතීතං චිත්තං න චෙව උපපන්නං, න ච උපපජ්ජිස්සති.

යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තං චිත්තං න උපපන්නන්ති: පච්චුප්පන්නං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තං චිත්තං න උපපන්නං අතීතං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජිස්සති, න ච උපපන්නං.

උපපන්නුප්පාදවාරො.

71. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත උපනී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙමින් පවතී, භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත උපනී ද වෙයි, නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නේ ද වේ.

72. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී, ඒ සිත නො ද නො උපනී. අතීතානාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙමින් පවතී යි. නො උපනී ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී ද යත්: එසේ යි.

නිරුද්ධ්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

73. යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: නැති.

74. යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපනී, ඒ සිත නො ද උපන්නේ යැ. අනාගත වූ සිත නො උපනී ද වෙයි, නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අනාගත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ, නො ද උපනී.

75. යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: නැති.

76. යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපනී, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, අතීත වූ සිත නො ද උපනී, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ, නො ද උපනී.

උත්පන්නොත්පාදවාර යි.

77. යං චිත්තං උපපජ්ජිත්වා නො ච තං චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සතීති: නො.

යං වා පන චිත්තං උපපජ්ජිස්සති නො ච තං චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජිස්සතීති: නො.

78. යං චිත්තං න උපපජ්ජිත්වා නො ච තං චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

යං වා පන චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති නො ච තං චිත්තං න උපපන්නං තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

අතීතානාගතවාරෝ.

79. උපපන්නං උපපජ්ජමානන්ති: භඞ්ගක්ඛණෙ උපපන්නං නො ච උපපජ්ජමානං, උප්පාදක්ඛණෙ උපපන්නං වෙව උපපජ්ජමානඤ්ච, උපපජ්ජමානං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

80. න උපපන්නං න උපපජ්ජමානන්ති: ආමන්තා. න උපපජ්ජමානං න උපපන්නන්ති: භඞ්ගක්ඛණෙ න උපපජ්ජමානං, නො ච න උපපන්නං, අතීතානාගතං චිත්තං න වෙව උපපජ්ජමානං න ච උපපන්නං.

උපපන්නුපපජ්ජමානවාරෝ.

81. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානන්ති: නො. නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධන්ති: නො.

82. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානන්ති: භඞ්ගක්ඛණෙ න නිරුද්ධං, නො ච න නිරුජ්ඣමානං, උප්පාදක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න වෙව නිරුද්ධං න ච නිරුජ්ඣමානං, න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධන්ති: අතීතං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං. නො ච න නිරුද්ධං, උප්පාදක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න වෙව නිරුජ්ඣමානං න ච නිරුද්ධං.

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරෝ

83. යං චිත්තං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං, නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තං කාලං තං චිත්තන්ති: භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං උප්පාදක්ඛණං විතික්කන්තං භඞ්ගක්ඛණං අතික්කන්තං, අතීතං චිත්තං උප්පාදක්ඛණං ච විතික්කන්තං භඞ්ගක්ඛණං ච විතික්කන්තං.

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං, උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතික්කන්තං අතික්කන්තං කාලං තං චිත්තන්ති: අතීතං චිත්තං.

77. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපනී නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපනී නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

78. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

අතීතානාගතවාර යි.

79-80. උපදී (සිත) උපදිමින් පවතී ද යත්: භඩිගඤ්ඤණයෙහි උපනී, නො ද උපදමින් පවතී, උත්පාදඤ්ඤණයෙහි උපන්නේ ද වෙයි, උපදිමින් පවත්නේ ද වෙයි, උපදිමින් පවත්නා සිත උපනී ද යත්: එසේ යි. නො උපන් (සිත) උපදිමින් නො පවතී ද යත්: එසේ යි.

උපදිමින් නො පවත්නා සිත නො උපනී ද යත්: භඩිගඤ්ඤණයෙහි උපදිමින් නො පවතී, නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත උපදිමින් නො ද පවතීයි. නො උපනී ද වේ.

උප්පන්නොත්පදාමානවාර යි.

81. නිරුද්ධ වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී ද යත්: නැති.

නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා සිත නිරුද්ධ ද යත්: නැති.

82. නිරුද්ධ නො වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී ද යත්: භඩිගඤ්ඤණයෙහි නො නිරුද්ධ යැ, නො ද නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී, උත්පාදඤ්ඤණයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නිරුද්ධ වෙමින් නො ද පවත්නේ වෙයි, නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා සිත නො නිරුද්ධ ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී. නො ද නො නිරුද්ධ යැ, උත්පාදඤ්ඤණයෙහි අනාගත වූ ද සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො ද පවතී යි, නො නිරුද්ධ ද වේ.

නිරුද්ධ නිරුද්ධ්‍යාමානවාර යි.

83. යම් සිතෙක් උපදමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඤණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඤණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භඩිගඤ්ඤණයෙහි වූ සිත උත්පාදඤ්ඤණය ඉක්මිණි, භඩිගඤ්ඤණය නො ඉක්මිණ, අතීත වූ සිත උත්පාදඤ්ඤණය ද ඉක්මිණ, භඩිගඤ්ඤණය ද ඉක්මිණ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඤණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත උපදමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඤණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: සිත ඉක්මිණ.

84. යං චිත්තං න උපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං, න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තං චිත්තන්ති: උපපාදක්ඛණෙ අනාගතං චිත්තං.

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං, න උපජ්ජමානං ඛණං ඛණං වීතික්කන්තං අතික්කන්තකාලං තං චිත්තන්ති: භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං භඞ්ගක්ඛණං අවීතික්කන්තං, නො ච උපපාදක්ඛණං අවීතික්කන්තං, උපපාදක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං, භඞ්ගක්ඛණං ච අවීතික්කන්තං උපපාදක්ඛණං ච අවීතික්කන්තං.

අතික්කන්තකාලවාරො.

පුග්ගලධම්මවාරො

85. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපපජ්ජිස්සතීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජති න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

86. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජති නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උපපජ්ජිස්සතීති: නො.

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති උපපජ්ජිස්සති තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජති නිරුජ්ඣතීති: නජ්ජී.

උපපාදනිරොධකාලසමොහදවාරො.

87. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජතීති: භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං උපපන්නං, නො ච තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජති, උපපාදක්ඛණෙ චිත්තං උපපන්නං චෙව උපජ්ජති ච.

88. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං න උපපන්නන්ති: භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං න උපජ්ජති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපන්නං. අතීතානාගතං චිත්තං න චෙව උපජ්ජති, න ච උපපන්නං.

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජතීති: ආමන්තා.

උපපාදුපපන්නවාරො.

84. යම් සිතෙක් උපදමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ක්ෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ක්ෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත අනාගත යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ක්ෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත උපදමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ක්ෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භඩිගක්ෂණයෙහි සිත භඩිගක්ෂණය නො ඉක්මිණ, උත්පාදක්ෂණය නො ද නො ඉක්මිණ, උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත අනාගත ද භඩිගක්ෂණය නො ඉක්මවූයේ ද උත්පාදක්ෂණය නො ඉක්මවූයේ ද වෙති.

අතික්‍රාන්තකාලවාර යි.

පුද්ගල ධර්මවාරය

85. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

86. යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

උත්පාද නිරොධකාලසම්භෙදවාර යි.

87. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: භඩිගක්ෂණයෙහි සිත උපනී. ඔහට ඒ සිත නො ද උපදී. උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත උපනී ද වෙයි, උපදී ද වේ.

88. යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපනී ද යත්: භඩිගක්ෂණයෙහි සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද උපදී, නො උපනී ද වේ.

තව ද යමක්හට යම් සිතක් නො උපනී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පාදෙත්පන්නවාර යි.

89. යස්ස යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣතීති: උප්පාදක්ඛණෙ චිත්තං උපපන්නං, නො ච තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣති, භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං උපපන්නං වෙව නිරුජ්ඣති ච.

90. යස්ස යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න උපපන්නන්ති: උප්පාදක්ඛණෙ චිත්තං න නිරුජ්ඣති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපන්නං, අතීතානාගතං චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣති. න ච උපපන්නං.

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

නිරාධුප්පන්නවාරො.

91. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං උපජීයතීති: නො.

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපජීයති තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජතීති: නො.

92. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං න උපජීයතීති: අතීතං චිත්තං න උපජ්ජති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපජීයති, භඞ්ගක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න චෙව උපජ්ජති, න ච උපජීයති.

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපජීයති තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජතීති: උප්පාදක්ඛණෙ චිත්තං න උපජීයති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජති, භඞ්ගක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න චෙව උපජීයති. න ච උපජ්ජති.

93. යස්ස යං චිත්තං උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං උපජීයිස්සතීති: නො.

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපජීයිස්සති තස්ස තං චිත්තං උපජ්ජතීති: නො.

94. යස්ස යං චිත්තං න උපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං න උපජීයිස්සතීති: අනාගතං චිත්තං න උපජ්ජති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපජීයිස්සති, භඞ්ගක්ඛණෙ අතීතං ච චිත්තං න චෙව උපජ්ජති, න ච උපජීයිස්සති.

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපජීයිස්සති තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජතීති: උප්පාදක්ඛණෙ චිත්තං න උපජීයිස්සති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපජ්ජති, භඞ්ගක්ඛණෙ අතීතං ච චිත්තං න චෙව උපජීයිස්සති. න ච උපජ්ජති.

95. යස්ස යං චිත්තං උපජීයති තස්ස තං චිත්තං උපජීයිස්සතීති: නො.

යස්ස වා පන යං චිත්තං උපජීයිස්සති තස්ස තං චිත්තං උපජීයතීති: නො.

89. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත උපනි, ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ. භඩිගක්ෂණයෙහි සිත උපනි ද වෙයි, නිරුද්ධ ද වේ.

90. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපනි ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වේ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපනි, අතීතානාගත සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො උපනි ද වේ.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

නිරොධොක්පන්නවාර යි.

91. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

92. යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ. භඩිගක්ෂණයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො ද උපදී. නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත නො උපන්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදී. භඩිගක්ෂණයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදී.

93. යමක්හට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

94. යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. භඩිගක්ෂණයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදී, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි සිත නො උපදින්නේ යැ, ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදී. භඩිගක්ෂණයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදින්නේ යැ, නො ද උපදී.

95. යමක්හට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපනි ද යත්: නැති.

96. යස්ස යං චිත්තං න උපපජ්ජති තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සතීති: අනාගතං චිත්තං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති. පච්චුපන්නං ඛීණං න චෙව උපපජ්ජති, න ච උපපජ්ජිස්සති.

යස්ස වා පන යං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ජතීති: අතීතං චිත්තං න උපපජ්ජිස්සති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ජති. පච්චුපන්නං චිත්තං න චෙව උපපජ්ජිස්සති, න ච උපපජ්ජති.

උප්පාදවාරො.

97. යස්ස යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: නො.

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣතීති: නො.

98. යස්ස යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං නං නිරුජ්ඣිස්සතීති: අතීතං චිත්තං න නිරුජ්ඣති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්ස, උපපාදකඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣති න ච නිරුජ්ඣිස්ස.

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්ස, තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: භඞ්ගකඛණෙ චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති. උපපාදකඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣිස්ස, න ච නිරුජ්ඣති.

99. යස්ස යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: නො.

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣතීති: නො.

100. යස්ස යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: උපපාදකඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න නිරුජ්ඣති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති. අතීතං චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣතීති: භඞ්ගකඛණෙ චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති, අතීතං චිත්තං න චෙව නිරුජ්ඣිස්සති, න ච නිරුජ්ඣති.

101. යස්ස යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: නො.

යස්ස වා පන යං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සතීති: නො.

96. යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහුට ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපන්නේ යැ. ඔහුට ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යි. ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඔහුට ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදින්නේ යැ. ඔහුට ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ. ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ සිත නො ද උපදින්නේ යැ, නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාදවාර යි.

97. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

98. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත සිත නිරුද්ධ නො වේ. ඔහුට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී ය. උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වී ය.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී ය. ඔහුට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ. උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

99. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

100. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නිරුද්ධ නො වේ. ඔහුට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. අතීත සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භඞ්ගක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. ඔහුට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ. අතීත සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

101. යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්හට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

102. යස්ස යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සතීති: උපපාදක්ඛණෙ අනාගතං ච චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ, නො ච තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං න වෙව නිරුජ්ඣිත්ථ, න ච නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථාති: අතීතං චිත්තං න නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣිත්ථ, භඞ්ගක්ඛණෙ චිත්තං න වෙව නිරුජ්ඣිස්සති, න ච නිරුජ්ඣිත්ථ.

නිරොධවාරො.

103-126. (යස්ස චිත්තෙක සකඛාවෙන නිද්දිට්ඨෙ යං චිත්තෙක ච යස්ස යං චිත්තෙක ච එකපදෙන නිද්දිට්ඨෙ)

127-2016. යස්ස සරාගං චිත්තං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තස්ස සරාගං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපපජ්ජිස්සතීති: සරාග පඨමචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං සරාගං චිත්තං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣිස්සති, න උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං සරාගචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං -පෙ-

සරාගාදිපදමීමංසකවාරො.

2017-536256. යස්ස කුසල චිත්තං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති. තස්ස කුසලං චිත්තං නිරුජ්ඣිස්සති න උපපජ්ජිස්සතීති: පඨම කුසල චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං කුසලං චිත්තං උපපජ්ජති, න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣිස්සති. න උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං කුසල චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං -පෙ- යස්ස වා පන -පෙ- ආමන්තා. -පෙ-

යස්ස අකුසලං චිත්තං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති -පෙ- යස්ස අබ්‍යාකතං චිත්තං උපපජ්ජති, න නිරුජ්ඣති -පෙ-
(මූලයමකං චිත්තයමකං ධම්මයමකනති තීණි යමකානි යාව සරණ අරණා ගවජනති.)

කුසලාදිපදමීමංසකවාරො.

නිද්දෙසවාරො

චිත්තයමකං නිට්ඨිතං.

102. යමක්ෂට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නිරුද්ධ නො වී යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. භඩිගක්ෂණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්ෂට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ. භඩිගක්ෂණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නො ද නිරුද්ධ වී ය.

නිරොධවාර යි.

103-126. (යඤ්ඤ චිත්තකයෙහි සක භාවයෙන් දක්වන ලද්ද යංචිත්තක යෙහි ද යඤ්ඤ යං චිත්තකයෙහි ද සමානාර්ථයෙන් දක්වන ලද්දේ යි.

127-2016. යමක්ෂට සරාග සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සරාග සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපන්නේ ද යත්: සරාග පශ්චිම චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට සරාග සිත උපදී, නිරුද්ධ නො වේ, නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො උපදින්නේ යැ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සරාග චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ...

සරාගාදි පදමිශ්‍රක වාරයි.

2017-536256. යමක්ෂට කුශලචිත්තය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට කුශලචිත්තය නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම කුශල චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශල චිත්තය උපදී, නිරුද්ධ නො වේ, නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො උපදින්නේ යැ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ... තව ද යමක්ෂට .. ... එසේ යි ...

යමක්ෂට අකුශලචිත්තය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ... යමක්ෂට අව්‍යාකෘත චිත්තය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ...

(මූලයමක යැ චිත්තයමක යැ ධම්මයමක යැ යන තුන් යමකයෝ සරණ අරණයන් නෙක් යෙකි.)

කුසලාදි පද මිශ්‍රකවාර යි.

නිද්දෙසවාර යි.

චිත්තයමකය නිමි.

9. ධම්මයමකං

පණ්ණත්තිඋද්දෙසවාරෝ

1. කුසලා කුසලා ධම්මා:
   කුසලා ධම්මා කුසලා:
2. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
   අකුසලා ධම්මා අකුසලා:
3. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
   අබ්‍යාකතා ධම්මා අබ්‍යාකතා: (අනුලොමං)
4. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
   න කුසලා ධම්මා න කුසලා:
5. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
   න අකුසලා ධම්මා න අකුසලා:
6. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
   න අබ්‍යාකතා ධම්මා න අබ්‍යාකතා: (පච්චනීකං)

පදසොධනවාරෝ.

7. කුසලා කුසලා ධම්මා:
   ධම්මා අකුසලා ධම්මා:
8. කුසලා කුසලා ධම්මා:
   ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
9. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
   ධම්මා කුසලා ධම්මා:
10. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
    ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
11. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
    ධම්මා කුසලා ධම්මා:
12. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
    ධම්මා අකුසලා ධම්මා: (අනුලොමං)
13. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
    න ධම්මා න අකුසලා ධම්මා:
14. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
    න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:

9. ධම්මයමකය

ප්‍රඥප්ති – උද්දෙසවාරය

1. (එක්විසි කුශල චිත්තොත්පාද සංඛ්‍යාත) කුශලයෝ කුශල ධර්ම වෙති යත්:
   කුශලධර්මයෝ කුශල වෙති යත්:

2. (අවදශ අකුශල චිත්තොත්පාද සංඛ්‍යාත) අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
   අකුශලධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්:

3. (සතිස් විපාක සිත් යැ විසි ක්‍රියා සිත් යැ අටවිසි රූප යැ නිර්වාණ යැ යන) අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
   අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: (අනුලෝම යි.)

4. කුශල නොවූවාහු කුශලධර්මයෝ නොවෙති යත්:
   කුශලධර්ම නොවූවාහු කුශලයෝ නොවෙති යත්:

5. අකුශල නොවූවාහු අකුශලධර්ම නොවෙති යත්:
   අකුශලධර්ම නොවූවාහු අකුශල නොවෙති යත්:

6. අව්‍යාකෘත නොවූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නොවෙති යත්:
   අව්‍යාකෘත ධර්ම නොවූවාහු අව්‍යකෘත නොවෙති යත්: (ප්‍රත්‍යනීක යි.)

පදශොධනවාර යි.

7. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
   ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:

8. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
   ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:

9. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
   ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:

10. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
    ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:

11. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
    ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:

12. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘත ධර්ම වෙති යත්:
    ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: (අනුලෝම යි.)

13. කුශල නොවූවාහු කුශලධර්ම නොවෙති යත්:
    ධර්ම නොවූවාහු අකුශලධර්ම නොවෙති යත්:

14. කුශල නොවූවාහු කුශලධර්ම නොවෙති යත්:
    ධර්ම නොවූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නොවෙති යත්:

15. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා ධම්මා:

16. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:

17. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා ධම්මා:

18. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා ධම්මා:

(පච්චනීකං)

පදසොධනාමූලචක්කවාරෝ.

19. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:

20. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා:

21. අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා: (අනුලොමං)

22. න කුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා:

23. න අකුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා:

24. න අබ්‍යාකතා න ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා:

(පච්චනීකං)

සුද්ධධම්මවාරෝ.

25. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා:

26. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා:

27. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:

28. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා:

29. අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:

15. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුසලධර්ම නො වෙති යත්:

16. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:

17. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්:

18. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:

(ප්‍රත්‍යනීක යි.)

පදශොධනමූලචක්‍රවාර යි.

19. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්;
ධර්මයෝ කුශල වෙති යත්:

20. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්:

21. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: (අනුලොම යි.)

22. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්:

23. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:

24. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:

(ප්‍රත්‍යනීක යි.)

ශුද්ධ ධර්මවාර යි.

25. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්:

26. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්:

27. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශල වෙති යත්:

28. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්:

29. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශල වෙති යත්:

30. අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා: (අනුලොමං)

31. න කුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා:

32. න කුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා:

33. න අකුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා:

34. න අකුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා:

35. න අබ්‍යාකතා න ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා:

36. න අබ්‍යාකතා න ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා:
(පච්චනීකං)

සුද්ධධම්මමූලවක්කවාරෝ.

පණ්ණත්ති – උද්දෙසවාරෝ.

30. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්: අනුලෝම යි.

31. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:

32. කුශල නො වූවාහු ධර්ම වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:

33. අකුශල වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්:

34. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:

35. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්:

36. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:
(ප්‍රත්‍යනීක යි)

ශුද්ධ ධර්ම මූලචක්‍රවාර යි.

ප්‍රඥප්ති – උද්දෙශවාරය යි.

නිද්දසවාරෝ

1. කුසලා කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.
   කුසලා ධම්මා කුසලාති: ආමන්තා.

2. අකුසලා අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.
   අකුසලා ධම්මා අකුසලාති: ආමන්තා.

3. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා
   අබ්‍යාකතා ධම්මා අබ්‍යාකතාති: ආමන්තා. (අනුලෝමං)

4. න කුසලා න කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.
   න කුසලා ධම්මා න කුසලාති: ආමන්තා.

5. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා:
   න අකුසලා ධම්මා න අකුසලාති: ආමන්තා.

6. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.
   න අබ්‍යාකතා ධම්මා න අබ්‍යාකතාති: ආමන්තා. (පටිලෝමං)

පදසොධනවාරෝ.

7. කුසලා කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා වෙව අකුසලා ධම්මා ච අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා.

8. කුසලා කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා වෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

9. අකුසලා අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා වෙව කුසලා ධම්මා ච අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

10. අකුසලා අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා වෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

11. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා වෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

නිර්දෙශවාරය

1. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
කුශලධර්මයෝ කුශල වෙති යත්: එසේ යි.

2. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
අකුශලධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්: එසේ යි.

3. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘත ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: එසේයි.
(අනුලොම යි.)

4. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
කුශලධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්: එසේ යි.

5. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
අකුශලධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්: එසේ යි.

6. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘත ධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
අව්‍යාකෘතධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත් එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක යි.)

පදශොධනවාර යි.

7. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුශලධර්මයෝ ද වෙති. අවශෙෂ ධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

8. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

9. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු කුශලධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

10. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශෙෂ ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

11. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ කුශලධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති. ධර්මයෝ යි.

12. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා වෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. (අනුලොමං)

13. න කුසලා න කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.
න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

14. න කුසලා න කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

15. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.
න ධම්මා න කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

16. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

17. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.
න ධම්මා න කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

18. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.
න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

(පච්චනීකං)

පදසොධනමූලවක්කවාරෝ.

19. කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා වෙව කුසල ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

20. අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා වෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා.

21. අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා වෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

(අනුලොමං)

22. න කුසලා න ධම්මාති: කුසලං ඨපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලඤ්ච ධම්මෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

12. අව්‍යාකතෙයෝ අව්‍යාකතධර්ම වෙති යන්: එසේ ය.

ධර්මයෝ අකුසලධර්ම වෙති යන්: අකුසලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුසලධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අකුසල නො වෙති, ධර්මයෝ ය. (අනුලොම ය.)

13. කුසල නො වූවාහු කුසලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

ධර්ම නො වූවාහු අකුසලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

14. කුසල නො වූවාහු කුසලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකතධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

15. අකුසල නො වූවාහු අකුසලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

ධර්ම නො වූවාහු කුසලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

16. අකුසල නො වූවාහු අකුසලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකතධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

17. අව්‍යාකත නො වූවාහු අව්‍යාකතධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

ධර්ම නො වූවාහු කුසලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

18. අව්‍යාකත නො වූවාහු අව්‍යාකතධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

ධර්ම නො වූවාහු අකුසලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

(ප්‍රත්‍යනීක ය.)

පදශොධනමූලචක්‍රවාර ය.

19. කුසලයෝ ධර්ම වෙති යන්: එසේ ය.

ධර්මයෝ කුසලධර්ම වෙති යන්: කුසලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ කුසලධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ කුසල නො වෙති, ධර්මයෝ ය.

20. අකුසලයෝ ධර්ම වෙති යන්: එසේ ය.

ධර්මයෝ අකුසලධර්ම වෙති යන්: අකුසලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුසල ධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අකුසල නො වෙති, ධර්මයෝ ය.

21. අව්‍යාකතෙයෝ ධර්ම වෙති යන්: එසේ ය.

ධර්මයෝ අව්‍යාකතධර්ම වෙති යන්: අව්‍යාකතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකතධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකත නො වෙති, ධර්මයෝ ය. (අනුලොම ය.)

22. කුසල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: කුසලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ කුසල නො වෙති, ධර්මයෝ ය. කුසලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ කුසලය ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙති.

ධර්ම නො වූවාහු කුසලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ ය.

23. න අකුසලා න ධම්මාති: අකුසලං ඨපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලඤ්ච ධම්මෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති ආමන්තා.

24. න අබ්‍යාකතා න ධම්මාති: අබ්‍යාකතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා. අබ්‍යාකතඤ්ච ධම්මෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අබ්‍යාකතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා. (පච්චනීකං)

සුද්ධධම්මවාරෝ.

25. කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච, අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා.

26. කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා චෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

27. අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

28. අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මාති: අබ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා චෙව අබ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා.

29. අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

30. අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසල ධම්මා ච. අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. (අනුලොමං)

31. න කුසලා න ධම්මාති: කුසලං ඨපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලඤ්ච ධම්මෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

23. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

24. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්..

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යන්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක යි.)

ශුද්ධ ධර්මවාර යි.

25. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශල ධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුශලධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

26. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

27. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්මයෝ ද වූවාහු මැ කුශලධර්මයෝ ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ කුශලයෝ නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

28. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

29. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශල ධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ කුශල ධර්ම ද වෙති. අවශෙෂ ධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

30. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශල ධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ වූවාහු මැ අකුශල ධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. (අනුලොම යි.)

31. කුශල නො වූවාහු ධර්ම වෙති යත්: කුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ කුශල ද නොවූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

32. න කුසලා න ධම්මාති: කුසලං ඨපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලඤ්ච ධම්මෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

33. න අකුසලා න ධම්මාති: අකුසලං ඨපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලඤ්ච ධම්මෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

34. න අකුසලා න ධම්මාති: අකුසලං ඨපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලඤ්ච ධම්මෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමන්තා.

35. න අබ්‍යාකතා න ධම්මාති: අබ්‍යාකතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා. අබ්‍යාකතඤ්ච ධම්මෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අබ්‍යාකතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

36. න අබ්‍යාකතා න ධම්මාති: අබ්‍යාකතං ඨපෙත්වා අවසෙසා ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා. අබ්‍යාකතඤ්ච ධම්මෙ ච ඨපෙත්වා අවසෙසා න චෙව අබ්‍යාකතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමන්තා.

(පච්චනීකං)

සුද්ධධම්මමූලවක්කවාරෝ.

පණ්ණත්ති – නිද්දෙසවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

32. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: කුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ කුශලය ද නො වූවාහු මැ ධර්මයෝ ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යන්: එසේ යි

33. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ යි.

34. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති. ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො වෙති යන්: එසේ යි.

35. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්මයෝ ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ යි.

36. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක යි)

ශුද්ධ ධර්මමූලචක්‍රවාර යි.

ප්‍රඥප්ති-නිර්දෙශවාරය නිමි.

උප්පාදවාරෝ

1. යස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: නෝ.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: නෝ.

2. යස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: අරූපෙ කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. නෝ ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති. පඤ්චවොකාරෙ කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති. අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: සඤ්ඤිසං උපජ්ජන්තානං පවත්තෙ කුසල-විපයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති. නෝ ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. පඤ්චවොකාරෙ කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති. කුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති.

3. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: අරූපෙ අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. නෝ ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති. පඤ්චවොකාරෙ අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: සඤ්ඤිසං උපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ අකුසල-විපයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති. නෝ ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. පඤ්චවොකාරෙ අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති. අකුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති (අනුලොමප්පුග්ගල).

4. යත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

5. යත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: අසඤ්ඤිසත්තෙ තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති. නෝ ච තත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. චතුවොකාරෙ, පඤ්චවොකාරෙ තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති. කුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති.

උත්පාදවාරය

1 යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

තව ද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

2. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චවොකාරභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්

තව ද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලන්ගේ ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චවොකාර භවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිති. කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

3. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චවොකාරභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිත්.

තව ද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලන්ගේ ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පඤ්චවොකාරභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

(අනුලොම පුද්ගල යි.)

4. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි කුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

5. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥසත්ත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති, චතුවොකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි දැයි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති. කුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්.

6. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති, නො ච තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති. (අනුලොමඔකාස)

7. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: නො.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: නො.

8. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: අරූපෙ කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති. පඤ්චවොකාරෙ කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: සඛෙඛසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ කුසලවිපාකුත්තරිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. පඤ්චවොකාරෙ කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති.

9. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: අරූපෙ අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති. පඤ්චවොකාරෙ අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: සඛෙඛසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ අකුසලවිපාකුත්තරිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. පඤ්චවොකාරෙ අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති. (අනුලොම-පුඞ්ගලොකාස)

6. යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යන්: එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යන්: අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. චතුවොකාරභවයෙහි ද පඤ්චවොකාරභවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමාවකාශ යි.)

7. යමක්හට යම් කෙනෙකු කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යන්: නැති.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යන්: නැති.

8. යමක්හට යම් කෙනෙකු කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති යන්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිති. පඤ්චවොකාරභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යන්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පඤ්චවොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

9. යමක්හට යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති යන්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පඤ්චවොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යන්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නොද උපදිත්. පඤ්චවොකාර භවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

10. යස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති: අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්ත අකුසලවිප්පයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති: කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අකුසලවිප්පයුත්ත කුසලවිප්පයුත්ත-චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං. අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති..

11. යස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති: සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ කුසලවිප්පයුත්ත-චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චවන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරූපෙ අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති: අරූපෙ කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චවන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරූපෙ අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති.

12. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති: සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ අකුසල විප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චවන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති: අරූපෙ අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. සබ්බෙසං චවන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. (පච්චනීකපුග්ගල)

10. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත් සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්ත අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අකුශලවිප්‍රයුක්ත කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

11. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශල ධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. චුත වන්නා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි ද අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිත්

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්; අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිත්.

12. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදින් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශල ධර්මයෝ ද නූපදිත්. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

13. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

14. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: උපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: නත්ථි.

15. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: උපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: නත්ථි. (පවචනීයකථාය)

16. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: අකුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති. සඛෙඛසං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගකඛණෙ, කුසලවිපයුත්තා අකුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උපපාදකඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: කුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති. සඛෙඛසං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගකඛණෙ, අකුසලවිපයුත්තා කුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උපපාදකඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති.

17. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: සඛෙඛසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ කුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්ති. සඛෙඛසං චවන්තානං, පවත්තෙ විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගකඛණෙ, අරූපෙ අකුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: අරූපෙ කුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති. සඛෙඛසං චවන්තානං, පවත්තෙ විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගකඛණෙ, අරූපෙ අකුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති.

13. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

14. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදිත්.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

15. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදිත්.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

16. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත අකුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත කුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥ සත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිත්.

17. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නූපදිත්, චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිති, චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

18. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: සඞ්ඛෙපං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ අකුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්ති. සඞ්ඛෙපං චවන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලානං උපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්තීති: අරූපෙ අකුසලානං උපපාදකක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති. සඞ්ඛෙපං චවන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

19. යස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සං තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

20. යස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජිස්සං තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

21. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජිස්සං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සාති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

22. යස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සං තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

23. යස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජිස්සං තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සාති: අස සඤ්ඤිසත්තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජිස්සං, නො ච තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජිස්සං. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජිස්සං, කුසලා ච ධම්මා උපජ්ජිස්සං.

18. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිනී යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිනි, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිනී යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිනි, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිනි, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

19. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

20. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

21. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

22. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

23. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපනහ යත්: අසංඥසත්ත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නූ යැ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. චතුවොකාරභවයෙහි ද පඤ්චවොකාරභවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්හ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

24. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති, නො ච තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සති. (අනුලොමඔකාස)

25. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ අකුසලෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සති.

26. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සති.

27. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

28. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති: නත්ථි.

29. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති: නත්ථි.

24. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්හ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්හ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. චතුවොකාරභවයෙහි ද පඤ්චවොකාරභවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපන්හ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්හ. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ ද උපන්හ. කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

26. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්හ යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්හ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

27. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්හ යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි අකුසලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්හ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්හ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

28. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නූපන්හ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපන්හ යත්: නැති.

29. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපන්හ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: නැති.

30. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: නත්ථි. (පච්චනීකපුග්ගල)

31. යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

32. යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: උපපජ්ජන්ති.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: නත්ථි.

33. යත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: උපපජ්ජන්ති.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: නත්ථි. (පච්චනීකඔකාස)

34. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ අකුසලෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

35. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

36. යස්ස යත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනීක-සුද්ධඔකාස)

අතීතවාරෙ.

30. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්හ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

31. යම් කෙනෙකු කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්ග යත්: එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: එසේ යි.

32. යම් කෙනෙකු කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්හ යත්: උපන්හ.

තවද යම් කෙනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: නැති.

33. යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්හ යත්: උපන්හ.

තවද යම් කෙනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

34. යමක්හට යම් කෙනෙකු කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්හ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපන්හ. ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපන්හ, අකුශලධර්මයෝ ද නූපන්හ.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: එසේ යි.

35. යමක්හට යම් කෙනෙකු කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්හ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්හ ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්හ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපන්හ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපන්හ.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: එසේ යි.

36. යමක්හට යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්හ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්හ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්හ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ ද නූපන්හ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපන්හ.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: එසේයි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අනිත්‍යවාර යි.

37. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

38. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගිනං, අරහන්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

39. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගිනං, අරහන්තානං, යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

40. යත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

41. යත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: අසඤ්ඤසත්තෙ තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

42. යත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: අසඤ්ඤසත්තෙ තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. (අනුලොමඔකාස)

37. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

38. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගී වූවනට ද රහතුනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ. ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

39. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

40. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

41. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුවොකාරභවයෙහි ද පඤ්චවොකාරභවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

42. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුවොකාරභවයෙහි ද පඤ්චවොකාරභවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.
(අනුලොමාවකාශ යි.)

43. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ග-මග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

44. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

45. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

46. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ග-පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං අරහන්තානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

47. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. පවිමවිඤ්ඤසමඞ්ගීනං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

43. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

44. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඩ්ගීනට ද රහත්නට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

45. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඩ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

46. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමඩ්ගීනට ද රහත්නට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

47. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩ්ගීනට ද රහත්නට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිමචිත්තසමඩ්ගී වූ ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

48. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්තී තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. පච්ඡිමවිඤ්ඤසමඞ්ගීනං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනීකදුගඡ)

49. යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

50. යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: උපපජ්ජිස්සන්ති.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: නත්ථි.

51. යත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: උපපජ්ජිස්සන්ති.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: නත්ථි. (පච්චනීකඔකාස)

52. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

53. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. පච්ඡිමවිඤ්ඤසමඞ්ගීනං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

48. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම චිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

49. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

50. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති.

51. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අව්‍යා-කෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

52. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

53. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ, පශ්චිම චිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

54. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. පඤ්චවිඤ්ඤසමඞ්ගීනං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා. (පවඩ්ඪනීක-සුඛලොකාස)

අනාගතවාරෝ.

55. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සා තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: සඤ්ඤිස්ස විඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සා, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සා, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

56. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සා: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සා තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: සඤ්ඤිස්ස විඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්ත-විඤ්ඤස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සා, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සා, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

57. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සා: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සා තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: සඤ්ඤිස්ස විඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අකුසලවිපයුත්ත-විඤ්ඤස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සා, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අකුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සා, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

58-60. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සා ති. -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

54. යමක්හට යම් කැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩිගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිමචිත්තසමඩිගී වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් කැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක පුද්ගලාවකාශ යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි:

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපනහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදින්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපනහ, කුශල ධර්මයෝ ද උපදින්.

56. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්යෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්හ, කුශලධර්මයෝ ද උපදින්.

57. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්හ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදින්. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

58–60. යම් කැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපනහ යත්:... (අනුලොමාවකාශ යි.)

61. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. කුසලානං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තස්මිං අකුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති.

62. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. කුසලානං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති.

63. යස්ස යස්මිං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අකුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. අකුසලානං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

64. යස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජිස්සන්ති: උප්පජ්ජිස්ස.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජිස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: නත්ථි.

65. යස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජිස්සන්ති: උප්පජ්ජිස්ස.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජිස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: නත්ථි.

66. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජිස්සන්ති: උප්පජ්ජිස්ස.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජිස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: නත්ථි. (පච්චනීකපුග්ගල)

67–69. යස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජිස්සන්ති. -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

61. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපනඟ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපන්හ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

62. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපනඟ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්හ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

63. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපනඟ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්හ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

64. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නූපන්හ යත්: උපන්හ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

65. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපන්හ යත්: උපන්හ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

66. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපන්හ යත්: උපන්හ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

67–69. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

70. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: සඞ්ඛයං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

71. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: සඞ්ඛයං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස්මිං කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

72. යස්ස යස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: සඞ්ඛයං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අකුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: ආමන්තා. (පවචනීක-පුග්ගලොකාස)

පවුප්පත්තානාගතවාරො.

73. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්තීති: අගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස විඤ්ඤාණස්ස අනන්තරා අගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: සඞ්ඛයං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති.

70. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපන්හ. ශුද්ධාවසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශල ධර්මයෝ ද නූපන්හ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

71. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්නාහු යැ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපන්නාහු යැ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි

72. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු ද යත්: සියල්ලනට චිත්ත යාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝනූ පදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්නාහු යැ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපන්නාහු යැ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නාතීතවාර යි.

73. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනාගතෘ වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්න යනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

74. යස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තේසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති, නෝ ච තේසං කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදක්ඛණේ තේසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති.

75. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අකුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, නිරෝධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තේසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති, නෝ ච තේසං අකුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. අකුසලානං උපපාදක්ඛණේ තේසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති (අනුලෝමපුච්ඡාව)

76–78. යත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්තීති: -පෙ- (අනුලෝමඔකාස)

79. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්තීති: අගගමග්ගස්ස උපපාදක්ඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අගගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තස්ස චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ තේසං තත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති, නෝ ච තේසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති. ඉතරේසං කුසලානං උපපාදක්ඛණේ තේසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ තේසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති, නෝ ච තේසං තත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදක්ඛණේ තේසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති.

80. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති, තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තේසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති, නෝ ච තේසං තත්ථ කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදක්ඛණේ තේසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපජ්ජීස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපජ්ජන්ති.

74. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

75. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලධර්මයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදිත් (අනුලොම්පුද්ගල යි.)

76–78. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: ...

(අනුලොමාවකාශ යි.)

79. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිත්, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

80. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

81. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා **උපපජ්ජිස්සන්ති** තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: සඛේඛසං **චිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණේ, අකුසලවිපයුත්ත**චිත්තස්ස** උපපාදක්ඛණේ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අකුසලානං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

82. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: සඛේඛසං **චිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණේ, කුසලවිපයුත්ත-**චිත්තස්ස** උපපාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අරහන්තානං, යස්ස **චිත්තස්ස** අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස **චිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණේ, යස්ස **චිත්තස්ස** අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස **චිත්තස්ස** උප්පාදක්ඛණේ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අරහන්තානං, යස්ස **චිත්තස්ස** අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස **චිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

83. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: සඛේඛසං **චිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණේ, කුසල-විපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. පවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

84. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති: සඛේඛසං **චිත්තස්ස** භඞ්ගක්ඛණේ, අකුසල-විපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤි-සත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. පවත්තිමචිත්තසමඞ්ගීනං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගල)

81. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

82. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහිද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

83. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම චිත්තසමඩිගී වූ ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

84. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්න යනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ, පශ්චිමචිත්ත-සමඩිගී වූ ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

85-87. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

88. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: සඔඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපාකාබ්‍යාකතචිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: අග්ගමග්ගස්ස උපාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

89. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: සඔඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපාකාබ්‍යාකතචිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. පඤ්චමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

90. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: සඔඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අකුසලවිපාකාබ්‍යාකතචිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං ගස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. පඤ්චමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනීක-සුඤ්ඤලොකාස)

පච්චුප්පන්නානාගතවාරෙ.

85–87. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

88. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිති, අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

89. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්ත. යාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම චිත්තසමඩිගී වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

90. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිමචිත්තසමඩිගී වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නානාගතවාර ශි.

91. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

92. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: පඤ්චවොකාරභවසමඞ්ගීනං තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

93. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: පඤ්චවොකාරභවසමඞ්ගීනං තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

94–96. යත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

97. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

98. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: පඤ්චවොකාරභවසමඞ්ගීනං තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති

91. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහු යැ. අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ උපන්නාහු ද යත්: එසේ යි.

92. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට කුශල ධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු ද යත්: එසේ යි.

93. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඞ්ගී වූ ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අකුශලධර්මයෝ ද උපන්හ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: එසේ යි. (අනුලෝමපුද්ගල යි.)

94-96. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: ... (අනුලෝමාවකාශ යි.)

97. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චොකාර යනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

98. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචිත්ත-සමඞ්ගී වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුවොකරයනට ද පඤ්ච-වොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

99. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: පඨමවිඤ්ඤාණසමඞ්ගීනං තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

100. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: උපපජ්ජන්ති.

101. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: උපපජ්ජන්ති.

102. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: උපපජ්ජන්ති. (පච්චනීකපුග්ගල)

103–105. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

106. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො ද උපන්හ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

99. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඩ්ගී වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපන්හ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපන්හ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

100. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපන්හ යත්: උපන්හ.

101. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: උපන්හ.

102. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: උපන්හ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

103–105. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

106. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්හ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපන්හ, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

යස්ස වා පන යස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජියන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අනාගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජියන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජියන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති.

107. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජියන්තීති: උප්පජ්ජියන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජියන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති: උප්පජ්ජන්ති.

108. යස්ස යස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජියන්තීති: උප්පජ්ජියන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උප්පජ්ජියන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති: උප්පජ්ජන්ති. (පවඩනීක පුග්ගලොකාස)

උප්පාදවාරෙ නිට්ඨිතො.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි අකුශලධර්මයෝ නූදනාහ, ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද නූපන්හ. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපන්හ.

107. යමක්හට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: උපන්හ.

108. යමක්හට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්හ යත්: උපන්හ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

උත්පාදවාර නිමි.

නිරොධවාරො.

1. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නො.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නො.

2. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අරූපෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චවොකාරෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සබ්බෙසං චවන්තානං, පවත්තෙ කුසලවීපප-යුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, පඤ්චවොකාරෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

3. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අරූපෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චවොකාරෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සබ්බෙසං චවන්තානං, පවත්තෙ අකුසලවීපප-යුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චවොකාරෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

4. යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

5. යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අසඤ්ඤසත්තෙ තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. චතු-වොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

නිරොධවාරය

1. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

2. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. පඤ්චොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

3. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. පඤ්චොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්යෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්: (අනුලොමපුද්ගල යි.)

4. යම් කෙනෙකු කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත් එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

5. යම් කෙනෙකු කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අසංඥසත්ත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. චතුවොකාර පඤ්චොකාර වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

6. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමඔකාස)

7. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නො.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නො.

8. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අරූපෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චවොකාරෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඞ්ඛෙපං වවත්‍ථානං, පවත්තෙ කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චවොකාරෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

9. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අරූපෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චවොකාරෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඞ්ඛෙපං වවත්‍ථානං, පවත්තෙ අකුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චවොකාරෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

6. යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අසංඥසත්වවූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. චතුවොකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි ද යන එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමාවකාශ යි.)

7. යමක්හට යම් කෙනෙකු කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

8. යමක්හට යම් කෙනෙකු කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවොකාරයෙහි කුශලයන් ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

9. යමක්හට යම් කෙනෙකු අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චවොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

10. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සඞ්ඛසං විඤ්ඤස්ස උපපාදක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්ත අකුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සඞ්ඛසං විඤ්ඤස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අකුසලවිපයුත්ත කුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

11. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සඞ්ඛසං චවනන්තානං, පවත්තෙ කුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සඞ්ඛසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ විඤ්ඤස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අරූපෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: අරූපෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සඞ්ඛසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ විඤ්ඤස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අරූපෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

12. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සඞ්ඛසං චවනන්තානං, පවත්තෙ අකුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සඞ්ඛසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ විඤ්ඤස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

10. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. සියල්ලන්ට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: කුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත කුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

11. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

12. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: අරූපෙ අකුසලානං භඩගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලානං භඩගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. (පච්චනීකපුග්ගල)

13. යත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

14. යත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්ති.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථි.

15. යත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්ති.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථි. (පච්චනීකඔකාස)

16. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: අකුසලානං භඩගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, කුසල-විප්පයුත්ත අකුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භඩගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: කුසලානං භඩගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අකුසල-විප්පයුත්ත කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භඩගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

13. යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

14. යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති.

15. යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

16. යමක්හට යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්ත අකුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: කුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

17. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බෙසං චවන්තානං, පවත්තෙ කුසලුප්පයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරූපෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අරූපෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරූපෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

18. යස්ස යත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බෙසං චවන්තානං, පවත්තෙ අකුසලුප්පයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අරූපෙ අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නවාරො.

19. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථාති: ආමන්තා.

20. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථාති: ආමන්තා.

17. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත් උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශල-යන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

18. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශල-යන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්. (ප්‍රත්‍යනීක පුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නවාර යි.

19. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

20. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

21. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා,

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

22. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

23. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

24. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: අසඤ්ඤිසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමඔකාස)

25. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ අඤ්ඤලෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

26. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

21. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

22. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

23. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. චතුවොකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ

24. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. චතුවොකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ශ්‍රද්ධාවාසයනට දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

26. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ශ්‍රද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හිද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

27. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

28. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අකුසලා ධම්මා න් නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නත්ථි.

29. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නත්ථි.

30. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නත්ථි. (පවත්තිකපුග්ගල)

31. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

32. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නත්ථි.

33. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නත්ථි. (පවත්තිකඔකාස)

27. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ වූහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

28. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: නැති.

තවද යමකුට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: නැති.

29. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: නැති.

30. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

31. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: නැති.

33. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

34. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ අකුසලෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං, නො ච තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං. සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං.

යස්ස වා පන යස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

35. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං, නො ච තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස්මිං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

36. යස්ස යස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං, නො ච තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සං තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා. (පච්චනීක පුග්ගලොකාස)

අනීතවාරෙ.

37. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: අගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

34. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාස වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ නොවූහ. ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවූහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: එසේ යි.

35. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ නොවූහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවූහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: එසේ යි.

36 යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ නොවූහ, ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවූහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට එහි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අතීතවාර යි.

37. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

38. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අරහන්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

39. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගිනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

40-42. යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

43. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

44. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අරහන්තානං, අසඤ්ඤීසත්තානං තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

45. යස්ස යත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

38. යමක්ෂට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්ෂට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

39. යමක්ෂට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්ෂට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ග්‍ය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි.)

40–42. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමවකාශ යි.)

43. යමක්ෂට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්ෂට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

44. යමක්ෂට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්ෂට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

45. යමක්ෂට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගඵලසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගඵලං පටිලභිස්සන්ති, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

46. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගඵලස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගඵලං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. අග්ගඵලස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරහන්තානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

47. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගඵලස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරහන්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

48. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගඵලසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගඵලං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගල)

49-51. යස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

52. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

තවද යමක්හට යම් කැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥසත්ත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

46. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

47. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

48. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

49-51. යම් කැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ...
(ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

52. යමක්හට යම් කැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන යස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරහන්තානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

53. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරහන්තානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පවත්තිමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

54. යස්ස යස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගිනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පවත්තිම-විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා. (පවවනීකපුග්ගලොකාසං)

අනාගතවාරෙ.

55. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සබ්බසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ කුසල-විපාකාබ්‍යාකතචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතෙහි අනාකුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

53. යමක්හට යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

54. යමක්හට යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩිඝිනට ද රහත්නට ද යම් සිතෙහි අනාකුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශලචිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්,

56. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඤ්ඤසං විඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, කුසලවිපපයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

57. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඤ්ඤසං විඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අකුසලවිපපයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

58—60. යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

61. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඤ්ඤසං විඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, කුසලවිපපයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

62. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඤ්ඤසං විඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, කුසලවිපපයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං, තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

63. යස්ස යත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

56. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

57. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

58-60. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ... (අනුලොමවකාශ යි.)

61. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

62. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

63. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අකුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී. අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

64. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ත්‍යාති: නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථි.

65. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ත්‍යාති: නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථි.

66. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ත්‍යාති: නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථි. (පච්චනිකපුග්ගල)

67–69. යත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ත්‍යාති: –පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

70. යස්ස යත්ථ කුසල: ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ත්‍යාති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

71. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ත්‍යාති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලෝමපුද්ගලාවකාශ යි.)

64. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති.

65. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති.

66. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

67–69. යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

70. යමක්හට යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ, ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

71. යමක්හට යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

72. යස්ස යස්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: සඛේඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, අකුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස්ථ අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති.

යස්ස වා පන යස්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තස්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනීක-පුග්ගලොකාස)

පච්චුපන්නාතීතවාරෝ.

73. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අගමඟස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අඤ්ඤමඤ්ඤං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං කුසලානං භඞ්ගක්ඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, කුසල-විපයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භඞ්ගක්ඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

74. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, කුසල-විපයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භඞ්ගක්ඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

75. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණේ, අකුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤ-සත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

72. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ නොවූහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවූහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක-පුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නාකීර්තිවාර යි.

73. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් යෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

74. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

75. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලෝමපුද්ගල යි.)

76–78. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: -පෙ- (අනුලොමම්පි)

79. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අගමගඵස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, ඉතරෙසං කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති, සඛෙඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

80. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති

81. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: සඛෙඛසං චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අකුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

76–78. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමාවකාශ යි.)

79. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ හඬිගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ හඬිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලයන්ගේ හඬිගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ හඬිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධවන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුශලයන්ගේ හඬිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

80. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ හඬිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ හඬිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

81. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ හඬිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ හඬිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

82. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සත්තෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, කුසලවිපච්චයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

83. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සත්තෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, කුසලවිපච්චයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

84. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සත්තෙසං චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අකුසලවිපච්චයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පඨමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගල)

85–87. යත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: --පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

82. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙති, ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ නොවන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවන්නාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ නොවෙත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවෙත්.

83. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ නොවන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙති යත්: එසේ යි.

84. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ නොවන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවෙති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නොවන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

85–87. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නොවන්නාහ යත්:... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි).

88. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාද-ක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: අඞ්ගග්ගමන්තස්ස භක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

89. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාද-ක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

90. යස්ස යත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උප්පාද-ක්ඛණෙ, අකුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනික-පුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නානාගතවාරො.

88. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

89. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

90. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

91. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

92. යස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: පවත්තිමවත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

93. යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: පවත්තිමවත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

94–96 යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

97. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති.

98. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: පවත්තිමවත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

91. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

92. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පඤ්චමචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

93. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පඤ්චමචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධවූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපූර්ගල යි.)

94–96. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලෝමාවිකාශ යි.)

97. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කලහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

98. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පඤ්චම චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සු. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සු.

99. යස්ස යස්මිං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සු තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: පඨමවිඤ්ඤස්ස භඞ්ගඛණෙ තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සු, නො ච තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සු, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සු. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සු.

(අනුලොමපුග්ගලොකාස)

100. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සු තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නිරුජ්ඣිස්සු.

101. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සු තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නිරුජ්ඣිස්සු.

102. යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සු තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: නිරුජ්ඣිස්සු.

(පච්චනීකපුග්ගලෝ)

103–105. යස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සු තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: – පෙ –

(පච්චනීකඔකාස)

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්ත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

99. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. (අනුලෝම පුද්ගලාවකාශ යි.)

100. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ නො වූහ.

101. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

102. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

103–105. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

106. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිංසු තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිංසු, නො ච තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිංසු, අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිංසූති: අගග්ගමග්ගසමඞ්ගිනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිංසු. අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිංසු.

107. යස්ස යස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිංසු තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිංසූති: නිරුජ්ඣිංසු.

108. යස්ස යස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිංසු තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිංසූති: නිරුජ්ඣිංසු.

(පවත්තිකපුග්ගලොකාස)

අතීතානාගතවාරො.

නිරොධවාරො නිට්ඨිතො.

106. යමක්හට යම් කැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් කැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩිගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද: නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

107. යමක්හට යම් කැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් කැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

108. යමක්හට යම් කැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් කැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අතීතානාගතවාර යි.

නිරොධවාර නිමි.

උප්පාදනිරොධවාරෙ.

1. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නො.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: නො.

2. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නො.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: නො.

3. යස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නො.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: නො. (අනුලොමපුග්ගල)

4. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

5. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති.

6. යස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. (අනුලොමඔකාස)

7. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නො.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: නො.

8. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නො.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: නො.

උත්පාද නිරොධවාරය.

1. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

2. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

3. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

4. යම තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

5. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදින්. චතුවොකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද උපදින්.

6. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදින් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදින්. චතුවොකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදින්. (අනුලොමාවකාශ යි)

7. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

8. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

9. යස්ස යස්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: නො.

යස්ස වා පන යස්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ථ අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: නො.

(අනුලොමපුග්ගලොකාස)

10. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අකුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: කුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අකුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

11. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සඛෙඛසං චවන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සඛෙඛසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: කුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති සඛෙඛසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

12. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සඛෙඛසං චවන්තානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සඛෙඛසං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ අකුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

9. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති. (අනුලොම පුද්ගලාවක්‍රාශ යි.)

10. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

11. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත්- උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

12. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්,

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: අකුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සඞ්ඛතං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ අකුසල විපාකුප්පන්නචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

(පච්චනීකපුග්ගල)

13. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

14. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: නත්ථි.

15. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: නත්ථි.

(පච්චනීකඔකාස.)

16. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති; අකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. කුසලවිපාකුප්පන්නචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අකුසලවිපාකුප්පන්නචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: කුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අකුසලවිපාකුප්පන්නචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපාකුප්පන්නචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

17. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සඞ්ඛතං චවනක්ඛණං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සඞ්ඛතං උපපජ්ජන්තානං, පවත්තෙ කුසලවිපාකුප්පන්නචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

13. යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

14. යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති.

15. යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

16. යමක්හට යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුශලවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්ත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්ත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

17. යමක්හට යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්මිං කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති: කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති. සඞ්ඛසං උපපජ්ජන්නානං, පවත්තෙ කුසලචිත්තපයුත්තවිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති.

18. යස්ස යස්මිං අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ත්‍ති: සඞ්ඛසං වවත්‍ථානං, පවත්තෙ චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සඞ්ඛසං උපපජ්ජන්නානං, පවත්තෙ අකුසලචිත්තපයුත්තවිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං අකුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ත්‍ති: අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති. සඞ්ඛසං උපපජ්ජන්නානං, පවත්තෙ අකුසලචිත්තපයුත්තවිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අරූපෙ කුසලාකුසලානං භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජන්ති. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නවාරො.

19. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්‍ථ තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්‍ථ තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

20. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්‍ථ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්‍ථ තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

21. යස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්‍ථ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්‍ථ තස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

22. යස්මිං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්‍ථ තස්මිං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්මිං වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්‍ථ තස්මිං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි ද කුශලාකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

18. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: චුත වන්නා වූ හැම දෙනාට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නො නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නවාර යි.

19. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: එසේ යි.

20. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: එසේ යි.

21. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: එසේ යි. (අනුලෝමපුද්ගල යි.)

22. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: එසේ යි.

23. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සාති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්ස. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්ස.

24. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සාති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්ස. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්ස. (අනුලොමඔකාස)

25. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්ස තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සාති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ අකුසලෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්ස. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්ස.

26. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්ස තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සාති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්ස. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්ස.

27. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්ස තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සාති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සාති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්ස. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්ස, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්ස. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

28. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සාති. නත්ථි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සාති: නත්ථි.

23. යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: එසේ යි.

කවද යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යන්: අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. චතුවොකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

24. යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: එසේ යි.

කවද යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යන්: අසංඥසත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. චතුවොකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්හ. (අනුලොමාවක්‍රාශ යි.)

25. යමක්හට යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: එසේ යි.

කවද යමක්හට යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යන්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන අකුශල සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

26. යමක්හට යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: එසේ යි.

කවද යමක්හට යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යන්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

27. යමක්හට යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: එසේ යි.

කවද යමක්හට යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්යෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යන්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්හ. (අනුලොමාවක්‍රාශ යි.)

28. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යන්: නැති.

කවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නො උපන්හ යන්: නැති.

29. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: නත්ථි.

30. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: නත්ථි. (පච්චනීකපුග්ගල)

31. යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

32. යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්ති.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: නත්ථි.

33. යත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්ති.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: නත්ථි (පච්චනීකඔකාස)

34. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ අකුසලෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

35. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

29. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ යත්: නැති.

30. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්හ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

31. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්හ යත්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්හ යත්: නැති.

33. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්හ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

34. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන අකුශල් සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්හ යත්: එසේ යි.

35. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්හ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහු යැ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්හ යත්: එසේයි.

36. යස්ස යස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස්මිං අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යස්මිං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්මිං අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

(පවත්තිකප්පුග්ගලොකාස)

අතීතවාරෙ.

37. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තානි තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්තානි තෙසං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තානි, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තානි. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්තානි, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තානි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තානි තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

38. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තානි තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තානි තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගිනං, අරහන්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තානි, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තානි, ඉතරෙසං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තානි, කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්තානි.

39. යස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තානි තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තානි තස්ස අකුසලා උප්පජ්ජිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගිනං, අරහන්තානං. යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්තානි තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තානි, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්තානි. ඉතරෙසං තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තානි, අකුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්තානි. (අනුලොමප්පුග්ගල)

40. යස්මිං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තානි තස්මිං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්මිං වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තානි තස්මිං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

36. යමක්හට යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යන්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්හ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපන්හ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්හ යන්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවක්‍රාශ යි.)

අතීතවාර යි.

37. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යන්: යම් සිතකට අනාකුරුවූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යන්: එසේ යි.

38. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යන්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යන්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශල ධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

39. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යන්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යන්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනාකුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලෝමපුද්ගල යි.)

40. යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යන්: එසේ යි.

තවද යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යන්: එසේ යි.

41. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

42. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: අසඤ්ඤසත්තෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. චතුවොකාරෙ පඤ්චවොකාරෙ තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති (අනුලොමඔකාස)

43. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අඤ්ඤං මඤ්ඤං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති: ආමන්තා.

44. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: අඤ්ඤමඤ්ඤසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති.

45. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්තීති: අඤ්ඤමඤ්ඤසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අඤ්ඤමඤ්ඤං පටිලභිස්සන්ති, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජිස්සන්ති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

41. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසත්ත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුවොකාරභවයෙහි ද පඤ්චවොකාරභවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

42. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසත්ත්ව වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුවොකාරභවයෙහි ද පඤ්චවොකාරභවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමාවකාශ යි)

43. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුවොකාරභවයනට ද පඤ්චවොකාරභවයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

44. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද අසංඥසත්ත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුවොකාරභවයනට ද පඤ්චවොකාරභවයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

45. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥසත්ත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ සෙසු චතුවොකාරභවයනට ද පඤ්චවොකාරභවයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

46. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්තීති: යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති. අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති.

47. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පඤ්චවිඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

48. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති, නො ච අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, පඤ්චවිඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගල)

49. යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යත්ථ වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

50. යත්ථ කුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තත්ථ කුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්තීති: නත්ථි.

51. යත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්ති තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යත්ථ වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උපජ්ජිස්සන්තීති: නත්ථි. (පච්චනීකඔකාස)

46. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: යම සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශල ධර්මයෝ නො ද නො උපදනාහ. අග්‍ර මාර්ගසමඩ්ගීනට ද රහත්නට ද දැයි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශල ධර්මයෝ ද නො උපදනාහ.

47. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඩ්ගීනට ද රහත්නට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

48. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩ්ගීනට ද රහත්නට ද යම සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම ඔවුනට ද අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

49. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

50. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: නැති.

51. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවාකාශ යි.)

52. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අගමගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති. අගමගසමඩ්ගීනං, අරහන්තානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති.

53. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අගමගසමඩ්ගීනං, අරහන්තානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

54. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අගමගසමඩ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අගමගං පටිලභිස්සන්ති, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්තීති: ආමන්තා.

(පවත්තිකපුග්ගලොකාසෙ)

අනාගතවාරෙ.

55. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: සමෙධිතං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලචිත්තුප්පාදචිත්තස්ස උපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපත්තියා, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සං, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සං, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

52. යමක්හට යම් කැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් කැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමඩ්ගීනට ද රහත්නට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශල ධර්මයෝ ද නො උපදනාහ.

53. යමක්හට යම් කැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩ්ගීනට ද රහත්නට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් කැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

54. යමක්හට යම් කැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල-ධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් කැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලවකාශ යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශල-ධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණ-යෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදින්.

56. යස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපජ්ජන්තීති: සඤ්ඤිස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්ත-චිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

57. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: සඤ්ඤිස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අකුසල විපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අකුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

58–60 යත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: –පෙ– (අනුලොමඔකාස)

61. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: සඤ්ඤිස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

62. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: සඤ්ඤිස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උපපාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

63. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමන්තා.

56. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යන්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නායනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශල ධර්මයෝ ද උපදින්.

57. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යන්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදින්. (අනුලොම්පුද්ගල යි.)

58–60. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: ... (අනුලොම්වක්‍කය යි.)

61. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යන්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. කුශලධර්මයෝ ද උපදින්.

62. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යන්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදින්.

63. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදින් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යන්: එසේ යි.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අකුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථ, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිත්ථ, අකුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

64. යස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථාති: නිරුජ්ඣිත්ථ.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: නත්ථි

65. යස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථාති: නිරුජ්ඣිත්ථ.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: නත්ථි.

66. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථාති: නිරුජ්ඣිත්ථ.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: නත්ථි. (පච්චනීකපුග්ගල)

67–69. යත්ථ කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථාති: –පෙ– (පච්චනීකඔකාස)

70. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථාති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මං න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථ. සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථ.

යස්ස වා පන යත්ථ අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

71. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථාති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථ, සුද්ධාවාසං උප්පජ්ජන්තානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථ.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිත්ථ තස්ස තත්ථ කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

තවද යමක්හට යම් කෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උප්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති අකුශලයන්ගේ උප්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

64. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ. යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති.

65. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති.

66. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීනපුද්ගල යි.)

67–69. යම් කෑනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

70. යමක්හට යම් කෑනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උප්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්හට යම් කෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

71. යමක්හට යම් කෑනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උප්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්හට යම් කෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

72. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, අකුසලවිපයුත්තචිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනීක-සුඛලොකාස)

පච්චුප්පන්නාතීතවාරෝ.

73. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අඟමඟඵස්ස උප්පාදක්ඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අඟමඟඵං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, ඉතරෙසං කුසලානං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, කුසලවිපයුත්ත චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

74. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තීති: සඛේඛසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණේ, කුසලවිපයුත්ත-චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උප්පාදක්ඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

75. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

72. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවක්‍රාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නාක්ෂිප්තවාර යි.

73. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසුවනට කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

74. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

75. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: සමෙඛසං විඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අකුසල විපයුත්තවිඤ්ඤස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති, අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

76-78. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

79. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අඞ්ගමඞ්ගස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අඞ්ගමඞ්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විඤ්ඤස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: සමෙඛසං විඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති.

80. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: සමෙඛසං විඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති, කුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති.

81. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්තීති: සමෙඛසං විඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අකුසලවිපයුත්තවිඤ්ඤස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජන්ති, අකුසලානං උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජන්ති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අකුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

76–78. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමවකාශ යි.)

79. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනාකුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

80. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

81. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

82. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සමෙධසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසල-විපස්සුන්නවිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤි-සත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ අරහන්තානං යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අග්ගමග්ගඤ්ඤස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

83. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සමෙධසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලා විපස්සුන්නවිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පවත්තිමවිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

84. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සමෙධසං චිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අකුසල විපස්සුන්නවිත්තස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පවත්තිමවිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: ආමන්තා. (පවත්තිඤපුග්ගල)

82. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ඔයල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනාතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

83. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

84. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීක පුද්ගල යි.)

85-87. යස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

88. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සඔඛසං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච කෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරහන්තානං, යස්ස විඤ්ඤාණස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: අග්ගමග්ගස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, යස්ස විඤ්ඤාණස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති. අග්ගමග්ගස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අරහන්තානං, යස්ස විඤ්ඤාණස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙස තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති.

89. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සඔඛසං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, කුසලවිප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පවත්තිමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: ආමන්තා.

90. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සඔඛසං විඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ, අකුසලවිප්පයුත්තවිඤ්ඤාණස්ස උප්පාදක්ඛණෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති. පවත්තිමවිඤ්ඤාණස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න උප්පජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

85-87. යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදින් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යන්: ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

88. යමක්හට යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදින් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යන්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අසඳසඳයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යන්: අග්‍රමාර්යාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අසංඳසඳයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නො උපදින්.

89. යමක්හට යම් කෙනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදින් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යන්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඳසඳයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නොද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් කෙනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යන්: එසේ යි.

90. යමක්හට යම් කෙනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදින් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යන්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ද අකුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඳසඳයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

යස්ස වා පන යත්ථ අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා න උප්පජ්ජන්තීති: ආමන්තා. (පච්චනීක-පුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පන්නානාගතවාරො.

91. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තෙසං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථාති: ආමන්තා.

92. යස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථාති: ආමන්තා.

93. යස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: පච්ඡිමචිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථාති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

94–96. යත්ථ කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: –පෙ– (අනුලොමඔකාස)

97. යස්ස යත්ථ කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ තස්ස තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: අග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තෙසං තත්ථ කුසලා ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ, නො ච තෙසං තත්ථ අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තත්ථ කුසලා ච ධම්මා උප්පජ්ජිත්ථ, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

තවද යමක්හට යම් කැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නානාගතවාර යි.

91. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි.

92. යමක්හට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි.

93. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භඞ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි. (අනුලෝමපුද්ගල යි.)

94–96. යම් කැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: (අනුලෝමාවකාශ යි.)

97. යමක්හට යම් කැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඞ්ගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

98. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: පවත්තිමවිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

99. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති: පවත්තිමවිත්තස්ස භඞ්ගක්ඛණෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං චතුවොකාරානං පඤ්චවොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොම සුඝතලොකාස)

100. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: උපපජ්ජන්ති.

101. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නත්ථි

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තීති: උපපජ්ජන්ති.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනම් එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශල ධර්මයෝ ද උපන්නාහ.

98. යමක්හට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ.

99. යමක්හට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්හට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද කුශලධර්මයෝට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු චතුවොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනම ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

100. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ.

101. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ.

102. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නත්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති: උපපජ්ජිස්සති. (පච්චනීකපුග්ගල)

103-105. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: - පෙ - (පඤ්චනීකඔකාස)

106. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ විඤ්ඤ වඤ්ඤමානෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සතීති. අසඤ්ඤීසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්ස, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති: අගග්ගමග්ගසමඞ්ගීනං, අරහන්තානං, යස්ස විඤ්ඤස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්ස. අසඤ්ඤීසත්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජිස්ස.

107. යස්ස යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්ස තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති: උපපජ්ජිස්ස.

108. යස්ස යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්ස තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්තීති: නිරුජ්ඣිස්සන්ති.

යස්ස වා පන යස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිස්සන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජිස්සන්ති: උපපජ්ජිස්ස. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

අතීතානාගතවාරො.

උපාදනිරොධවාරො.

පවත්තිවාරො නිට්ඨිතො.

102. යමක්ෂට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්ෂට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

103–105. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

106. යමක්ෂට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්ෂට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඩිගීනට ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපන්නාහ. අසංඥසත්ව වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහ.

107. යමක්ෂට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්ෂට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත් උපන්නාහ.

108. යමක්ෂට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්ෂට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අතීතානාගතවාර යි.

උප්පාදනිරොධවාර යි.

ප්‍රවෘත්තිවාර නිමි.

භාවනාවාරෝ

1. යෝ කුසලං ධම්මං භාවෙති සෝ අකුසලං ධම්මං පජහතීති: ආමන්තා.

යෝ වා පන අකුසලං ධම්මං පජහති සෝ කුසලං ධම්මං භාවෙතීති: ආමන්තා.

2—108. යෝ කුසලං ධම්මං න භාවෙති සෝ අකුසලං ධම්මං නපපජහතීති ආමන්තා.

යෝ වා පන අකුසලං ධම්මං නපපජහති සෝ කුසලං ධම්මං න භාවෙතීති: ආමන්තා. -පෙ-

භාවනාවාරෝ නිට්ඨිතෝ.

ධම්මයමකං නිට්ඨිතං.

භාවනාවාරය

1. යමෙක් කුශලධර්මය වඩා නම් හේ අකුශලධර්මය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අකුශලධර්මය දුරු කෙරේ නම් හේ කුශලධර්මය වඩා ද යත්: එසේ යි.

2—108. යමෙක් කුශලධර්මය නො වඩා නම් හේ අකුශලධර්මය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අකුශලධර්මය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කුශලධර්මය නො වඩා ද යත්: එසේ යි ...

භාවනාවාර නිමි.

ධම්මයමක නිමි.